TISZTELETPÉLDÁNY

Féláru szelvényes előadások a Vígszínházban és Urániában

VASÁRNAP, 1933 AUGUSZTUS 27. XXXI. ÉVFOLYAM 194. SZ. 20 FILLÉR

debreceni
független Ujság
politikai napilap

Az adóbuza árnyereségét a gazda számára kell biztosítani

Az állam csak február 15-i elszámolásra, adóbiztosítékképen vegye át a gazdától a buzát s így segítse hozzá az elérhető magasabb árakhoz — A Mezőgazdasági kamarára vár a gazda károsodásának elháritása

Irta: THURY LEVENTE.

Országos elégedetlenséget keltett a gazdák körében az adóbuza rendelet, amellyel éppen a gazdák bajain akart segiteni a kormány. Az elégedetlenség oka nem az, hogy az adóhátralékokat buzában lehet fizetni, hiszen az egész országban sok gazdasági érdekeltség — itt a közelben nemrég az Országos Gazdasági Liga hajduszoboszlói csoportja is — egyenesen kérte ezt a kormánytól. A rendeletnek az az intézkedése okozott elégedetlenséget, amely szerint a buzát napi áron veszi át a kormány a gazdától, aki ugy érzi, hogy ez az ár „igazán nem mindennapi", nem a buza értékének megfelelő és — főként illetékes miniszteri nyilatkozatokból — ugy tudja, hogy a buza ára fel fog menni. Ennélfogva nem érti meg, hogy miért kell neki beadni buzáját ezen az alacsony napi áron, hiszi, hogy igy elpocsékolja terményét.

Ám, ha a gazda azt hiszi, hogy nyerhet rajta, — azaz, hogy megkaphatja munkája becsületes jutalmát, — ha magtárában tartja a buzát, akkor igazán nem kell jós tehetség hozzá, hogy az ember megmondja: igen kevés buza fog befolyni adóhátralékokban. Nem folyik be több, mint amennyinek a beszállitására a törvény kényszerítő eszközeivel, végrehajtással készteti az állam a gazdát. Ez viszont egészen bizonyosan elégedetlenséget fog szülni, veszedelmes elégedetlenséget fog kelteni, kivált amikor felmegy a buzaára s a gazdának hiányozni fog az a buza, amelyet az adókincstárnak éppen a legalacsonyabb buza árak idejében fizetett be. Ugy áll tehát az egész dolog, hogy az adóbuzarendelet valószinüleg éppen olyan nagy veszedelme lesz a magyar közéletnek, mint amilyen komoly szükség hivta életre.

Hogy lehet ezen a bajon segiteni?

Azzal semmiesetre sem, hogy a kormány szorosan ragaszkodik kiadott rendeletéhez, hanem ugy, hogy készségesen javitás alá veszi azt, olyan pontján, ahol ezt a javitást az élet kivánja. A cél az kell, hogy legyen:

biztositsa az állam a gazdának azt az árnyereséget, amely előállhat az emberségesebb buzaár kialakulásával a tél közepén — mondjuk február 15-én. —

Nézzük csak meg, hogy ez valóban az élet kivánalmait kielégitő javitása lesz e rendelet intézkedései folytán előálló bajoknak? Azt az egyik hibát, hogy az adóhátralékok törlesztése nem történik meg igen nagy részben, kétségkivül kijavitja. Mert a gazda szivesen fizeti be ezt az adóbuzát kötelezettségeinek a törlesztésére, hogyha tudja, hogy méltényos, a mostaninál jobb áron veszi át az állam a buzát. Befolyik tehát nagy tömeg olyan adóhátralék, amelyhez az állam másképpen nem igen juthatott volna hozzá.

Egyszerre olyan nagy összeghez jut az adókincstár, amelyet a gazdaközönségen csak a legszigorubb s igy a legnagyobb elkeseredést keltő végrehajtások árán tudott volna beszedni.

Ezzel tehát ki van javitva a másik hiba is, elkerüljük egy nagy társadalmi osztálynak az elégedetlenségbe taszitását, talpraállitjuk a gazdaexisztenciák nagy seregét, pénzt ömlesztünk a nemzetgazdaság legfonnyadtabb részének ereibe.

Mindez pedig megtörténik anélkül, hogy az államnak csak valami áldozatába is kerülne.

A közvélemény ugyanis ugy tudja, hogy az államnak nem szándéka azonnal tuladni ezen a buzamennyiségen, amely az adóhátralékok törlesztésére befolyik. Raktárba kerülnek ezek a készletek s egyelőre szó sem lehet arról, hogy az állam piacra dobhassa őket. Merthiszen csak nem állhat be a buza árak letörői közé a magyar állam, kétszeresen nem állhat azzal a buzával ,amit az adóhátralékok behajtásakor vesz el a gazdától. Világos ugyanis, hogy ezeknek az adóbuzakészleteknek a piacradobásával még mélyebbre törnének le a buzaárak, lévén a magyar piacnak most is az a legnagyobb baja, hogy a gazda nagy szüksége miatt egyszerre kerül piacra az idén nagy mennyiségben termett, remek buza.

Miért ne tehetné meg tehát a magyar állam azt, hogy az adóbuzát csak biztositékképen vegye el a gazdától?

Érné vajjon ezzel veszteség az államot? Egyáltalában nem érné veszteség, hiszen amint fentebb bebizonyitottuk, a buzát ugyan akarja azonnal eladni, haem egy kedvezőbb időpontot vár, amikor egyrészt nagyobb árat kaphat, másrészt pedig a piacot nem töri le. Kockázatot tehát nem vállal egyáltalában, hogyha a buzaár-emelkedés folytán előálló hasznot a gazdának juttatja. Azt jelenti ez voltaképen, hogy az adókincstár akkor értékesiti a gazda adóbiztositékképen letétbe vett buzáját, amikor az a gazda érdekében jobbnak látszik. Valaki feltehetné azt a kérdést, hogy igen ám, de az állam viseli a kockázatot, hogy hátha még lejjebb megy a buza ára, övé kell tehát, hogy legyen a nyereség is. Csakhogy mindnyájan tudjuk, hogy

az állam magas erkölcsi fogalma nem engedi meg, hogy spekuláljon a polgárai bőrére, eltekintve attól, hogy a földmüvelésügyi miniszter felelőssége teljes tudatában ajánlja a gazdáknak, hogy ne adják el buzájukat, mert jobb árak jönnek.

Már pedig ami kockázatot vállal a gazda az állam szavára, azt a kockázatot iratlan erkölcsi törvény szerint magának az államnak is vállalnia kell. De — amint fentebb mondtuk, — ez az aggodalmaskodás felesleges. Hiszen az államot nem érheti kár, mert a buzát ugyis tartja s akár odaadja a gazdának az elérhető árnyereséget, akár nem, a kockázata egyforma.

Kétségtelennek tartjuk, hogy amennyire becsületes eljárás a gazda buzáját a gazda számára legjobb árakon eladni, olyan hasznos is lesz az államra még akkor is, hogyha pillanatnyilag pénzügyi erőfeszitéseket kell tennie a beraktározott adóbuza tovább tartásáért. De nem is lenne olyan jelentékeny ez a pénzügyi erőfeszités, hiszen

a Nemzeti Bank a leraktározott buza árára adhat előleget a kormánynak, amit pedig a gazda nem kaphat meg. Az a buza kétségkivül pénzt fog érni s a Nemzeti Bankot veszteség nem érheti, hogyha az érték egyrészére, mint zálogra kölcsönt nyujt.

A kamatok és raktározási költségek levonása után tisztára nyert pénz az, amit a gazda adózálogba adott terménye után fog kapni.

De kétségtelen az, hogy ezt a pénzt biztositani kell a számára. És ezért ezt a gondolatot, amelynek minden árny és fényoldalát megpróbáltuk kifejteni s amelyet gazdára és államra nézve egyformán fontosnak, nagyérdekünek tartunk, ajánlanunk kell a debreceni gazdaérdekképviseletek és a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara figyelmébe. Ő reájuk vár az a hivatás, hogy a gazda számára megmentsék Isten ez évi, bő áldásának azt a részét, amelyet nemcsak a törvény, hanem az államerkölcs parancsai szerint is nem lehet elvitatni tőle.

Őrzők, vigyázzatok a strázsán!...

Amióta a mult héten kirobbant botrány szele elzavarta a ködöt a mai magyar élet egyik leggyilkosabb lehü mocsara felől azóta mintha meghuzódak volna kuckóikban a fővárosi és vidéki trettinák. Most óvatosan lapulnak, mert az Ibusz-hecc még tulságosan friss ahhoz, hogy hivalkodóan viruljon a trettinizmus. Egy kis pauzát csinálnak, hiszen minden csoda csak három napig tart, legfeljebb három hétig. Friss szenzációk jönnek majd, uj disznóságok virulnak ki a panamamocsárból, uj nevek, uj esetek, a tegnapelőttit elfelejtik az emberek, a gyorsan mulo idő homokja befujja a régi gazságokat s patkányfészkeikből előlopkodhatnak majd a kisebb és nagyobb trettinák, folytathatják tovább ott, ahol abbahagyták, besurranhatnak ismét a vállalati igazgatók és bankvezérek előszobáiba, a kereskedők és iparosok irodafülkéibe, fülbecincoghatják a diszkrét értesüléseiket és a leeresztett zsaluk megett meglóbálhatják a revolvert: „fizetsz, vagy nem fizetsz, mert tudok rólad valami kellemetlent..."

A ködöt elfujta a vihar, de ez a vihar egész biztosan el fog csendesedni s a köd csendesen visszaszáll. A köd, a szennyesszürke köd, amely a minden rendü és rangu trettinákat ápolja és eltakarja.

* * *

Volt idő, amikor még ritkább volt a köd, átlátszóbb, higabb és volt idő, amikor a magyar ujságiró még foggal, körömmel, ökölllel, cipőorral verekedet a trettinizmus ellen. Akkortájt az ujságiró kényes, rátarti, majdnem gőgösen hiu volt mesterségére és pályájának becsületére s a trettinákat olyan utálattal fricskázta el az utjából, mint az ételre repülő döglegyet. S akkoriban a lapkiadók is kényesebbek, rátartibbak és gőgösebbek voltak mes-

terségükre, aprólékos szigorusággal rostálták munkatársaikat s aki a vállalatuknál iróasztalhoz jutott: legalább is kaszinói értelemben vett dzsentleménnek kellett lenni.

Az a régi sajtóvilág, hejh, már majdnem elsülyedt mint a mesebeli hatodik földrész, az Atlantis...

A fővárosi és vidéki sajtó nagynagy változáson ment keresztül.

Ebben a zürös, bomlott korban szállni, szálldosni kezdett a köd és egyre sürübb lett, egyre áthatolhatatlanabb, egyre nyulósabb, ragadósabb.

És ennek a vastag ködnek lucskos méhe tucatjával szülte a magyar ujságirás és lapkiadás trettinái.

* * *

Mi volt a hiba?

Valami tompa ernyedtség uralkodott el a magyar sajtón.

A hivatásos, kipróbált, anyagilag és erkölcsileg felkészült lapkiadók közé befurakodtak a konjunkturakiadók, a politikai fezőrök, a különböző pártok és érdekcsoportok autsiderei, az üzletes szellemü sajtószatócsok, a skrupulus nélküli zsurnálvigécek, akik ugy vezették a „boltot", mint azok a bizonyos felékszerezett, kimeszelt arcu kövér hölgyek az éjszakai lebujaikat. Mindenki bejöhet, aki fizet! — ez lett a jelszavuk és igyekeztek olyan rablógazdálkodást folytatni, hogy ha bármikor be kell csukni a lokált, degeszre legyen tömve a pénztárcájuk. És a magyar lapkiadásnak ezek az uj földesurai gyártani kezdték az ideáljaiknak és üzleti céljaiknak leginkább megfelelő „szerkesztő urakat", akik három garasért elmentek ujságot irni, anélkül, hogy közepesen meg tudtak volna fogalmazni egy egyszerü bővitett mondatot és akikről tudni lehetett, hogy a fizetésükből csakis akkor élhetnek meg, ha többet forgatják a revolvert, mint a tollat. Félbemaradt jogászgyerekek, iskolából elcsapott suhancok, tulzott alkoholizálás miatt nyugdijazott adóügyi segédjegyzők, elhasznált politikai kortesek, „hőhem dumáju" hirdetésgyüjtő ügynökök, pennaforgató ambicióval megáldott szelekótya vizesnyolcasok kezdték megszállni a szerkesztőségi és kiadóhivatali iróasztalokat, tehetségtelenségük és vakmerőségük nyálát kenték az ujsághasábokra, betyáros zuglapokat gründoltak és sohsem annak örültek, amit meg lehetett irni, hanem akkor szüreteltek, ha valamit el lehetett hallgatni. Szinte máról-holnapra megtelt az ország „főszerkesztő urakkal", akik piszkos adósságokat csináltak a külvárosi korcsmákban, hitelbevásárolták a kávéházi trafikosfiutól a cigarettát, minden zsebüket megtömték szabadjegyekkel, hivatlanul is leültek minden bankettasztalhoz zabálni, tiz körömmel akaszkodtak rá a közgazdasági, politikai, müvészeti és társadalmi élet keritésére és ha valahova nem juthattak be az ajtón, akkor bemásztak az ablakon, vagy a kéményen keresztül. Ezek a tiz könyökkel könyöklő „főszerkesztők" lassan, de biztosan beszoktak mindenhova, beülepedtek a legrejtettebb redők közé is, mindenről tudtak, mindenkit ismertek, patkányszimatukkal megneszelték a gazdasági élet összes éléskamráit, átrágták a tartózkodás falát és habzsolni kezdték a speiz kincseit, ha kellett lojális szolgálataik révén, ha kellett zsaroló fenyegetőzésekkel. Ezek a „főszerkesztők" legelőször tudják, hol történik adócsalás, kiviteli panama, behozatali visszaélés, titkos házasságtörés, lappangó fizetésképtelenség, közszállitási szabálytalanság, egészségrontási kisérlet, politikai árulás, préda pénzkezelés, uzsorakamatszámitás, hivatali sikkasztás. És ezeknek a „főszerkesztőknek" még az sem fontos, hogy valahol valaki valamiért valamikor valamiképen csakugyan sikkasztott, lopott, csalt, házasságot tört, prédált vagy elvet árult-e, vagy csak a látszat szól ellene? Ezek a „főszerkesztők" beérik a látszattal s ránevelték a közönséget arra, hogy már a gyanu is öl s ha valaki pusztán gyanus is, bár valójában ártatlan, adja le a baksist valamilyen formában, mert mit ér azzal, ha ma megirják róla, hogy apagyilkos, viszont a biróság csak egy év mulva fogja rehabilitálni? És ezek a „főszerkesztők" nem szégyenlős legények, mert ha hébe-korba emberükre akadnak, aki szembefröccsenti őket: felhuzzák az esernyőt, mondván: „esik az eső" és ha valaki hátulról megrugja a nadrágjukat, akkor sem csapnak patáliát, mosolyogva hajbókolnak, megköszönik a „vakarást", mondván: „hálás vagyok a figyelmességért vezérigazgató ur, épen ott viszketett a combom, megcsipett egy bolha."

* * *

Eddig ugy látszott, hogy a trettinistáknak van igazuk. És szégyen ide-vagy oda, ugy látszik, hogy még jóideig nekik lesz igazuk. Számuk egyre szaporodik — az Ibusz-botrány csak enyhe intermezzo — és lassanként egyre inkább rákényszeritik hangjukat, erkölcseiket, gesztusaikat a magyar lapkiadásnak és ujságirásnak azokra a területeire is, amelyet eddig hiába ostromoltak. A tisztességes lapkiadó és a tisztességes ujságiró már régóta megdöbbenve látja, hogy a trettinizmus lassanként kihuzza talpuk alól a földet és a patkányok mohóságával és szemtelenségével elharácsolja az igazi sajtó elől a puszta megélhetéshez szükséges falatokat is. Ismerek például Debrecenben olyan urakat és olyan kisebb-nagyobb vállalatokat, akiket esztendők óta nem lehet rábirni arra, hogy a magyar vidéki viszonylatban valóban legszinvonalasabb helybeli lapokra előfizessenek, vagy azokban hirdessenek, ellenben a helybeli és pesti trettinák már-már nevetségesen agyafurt manővereinek évről-évre bedőlnek és bőkezüen támogatják a sajtómocsarunknak ezeket a kártékony férgeit. Ilyenformán persze a siker a trettinizmust igazolja s nem csoda hát, hogy amig a becsületes, korrekt lapkiadó az orrával turja a földet egy-egy pengőért, hogy a vállalatát fenn tudja tartani s amig az alaposan képzett, hozzáférhetetlenül korrekt valódi ujságiró szerényen és serényen dolgozik kora-reggeltől éjfélig, hogy a ruha le ne máljon róla és rendezni tudja a pékszámláját, addig a trettinisták vigan kukorékolnak szemétdombjaik tetején, ők hordják a legjobb ruhákat, ők füstölik a legjobb cigarettákat, ők verik a kártyát legtovább a klubok bakkszobáiban, ők kéjutaznak legtöbbet a külföldi luxusüdülőhelyekre, ők hizlalják a bankbetétjeiket és ők terpeszkednek az Élet Szinház legkényelmesebb páholyaiban, ahonnan ugy néznek le reánk, ahogy a piramisépittető fáraók néztek le trónusuk magasságáról a mázsányi kötömböket cipelő vérverejtékes rabszolgákra.

* * *

A viz erősebb a sziklánál. A szabályosan hullő vizcsepp üreget váj a kőbe s végül a kemény kő elporlad a csepegő viz sulya alatt.

A trettinizmus erősebb a tisztességes lapkiadásnál és ujságirásnál. Csak idő kérdése, hogy a trettinizmus vizcseppjei mikorra porlasztják szét a magyar lapkiadás és ujságirás szikláját.

Két eset lehetséges: előbb-utóbb vagy a teljes trettinizmus lesz urrá a magyar ujságokon, vagy minél hamarabb meg kell ragadni az érdekelteknek azt a bizonyos acélsepröt, hogy egy könyörtelen nagytakaritást rendezzenek a trettinizmus patkányfészkeiben.

A gyógyulás, a megtisztulás egyetlen utja: a magyar ujságiró-kamara haladéktalan felállitása!

A magyar ujságirás területére ne léphessen más, csak izig-vérig hivatásos és becsületes ujságiró, akinek minden lépését kettőzött figyelemmel tartják számon és ha bárki a trettinizmus utjára téved: olyat billentenek rajta, hogy megjavitja az időtartam repülés világrekordját.

A magyar ujságirás régi fénye, megbizhatósága, európai-nivója lassanként elmerül a trettinizmus mocsarában, ha nem jelentkeznek minél előbb azok a tettre hivatott markos férfiak, akik nem néznek sem jobbra sem balra, nem alkusznak, nem morfondiroznak, nem mérlegelnek, nem kényelmeskednek, hanem megcsipik a gallérjánál valamennyi trettinát és kipottyantják őket végérvényesen az ujságirótársadalomból.

Néhai való jó Ady Endre szavaival kiáltjuk torkunkszakadtából a becsület utján megmaradt és továbbra is megmaradni akaró lapkiadók és ujságirók felé:

„Őrzők, vigyázzatok a strázsán!..."

FARKAS LAJOS.

TELEFON 12-44. • TELEFON 12-44.

Intézeti leányka ruhák!

Bluzok, köténvek, paplanok, harisnyák
a legolcsóbb árban

PETRIK RŐFÖS- ÉS RÖVIDÁRU ÜZLETÉBEN **Szt. Anna u. 5.**

Gyermekruhák, piké kabátok, kötött játszó ruhák
nagy választékban.

SZABOTT ÁRAK!

MA, VASÁRNAP utoljára van alkalma FÉLÁRON megtekinteni

a Vigszinházban

A POKOL HAJÓ és CÉG SZERELME
(Őrült féltékenység cimü slágereket.

Főszereplők: TALLULAH BANKHEAD, GARY COOPER, GUSTAV FRÖHLICH, VEREBES ERNŐ.

Előadások kezdete: 1/2 5—7—1/2 10 órakor.

VIGSZINHÁZ
Csak 2 napig!

HÉTFŐTŐL
2 nagy attrakció!

EZ AZTÁN A MÜSOR ÉS MÉG EZT IS FÉLÁRON

A Debrecenben volt Kamara Szinház nagysikerü ujdonsága:

Becsületes megtaláló

Irta: László Andor.

Főszerepben: KAY FRANCIS és HERBERT MARSHAL

Jobb, mint a szindarab! Ismét egy magyar siker!

Ezt megelőzi:

Csókos regiment

A legmulatságosabb katona-vigjáték.

Főhadnagy ur: Hermann Thimig. Karmester ur: Verebes Ernő.
Szobacicus: Grete Theimer.

Előadások kezdete: 1/2 7 és 9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ
auguszt. 27. v. 28-i bárm. előadására

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ
auguszt. 27. v. 28-i bárm. előadására

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell forditaniok arra, hogy bélmüködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József" keserüviz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkivül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik.

Szőlőprést

teljesen jókarban levőt, kisebb nagyobb méretben vennék. Azonnali ajánlatot kér:

Weiner István, Ujbög.

ŐSKOLLÉGIUM UDVARÁN
mához **1 hétre** tekintse meg
kerékpár, rádió, csillár
kiállításomat.
Most: Kálvin-tér 2. szám. SOLTÉSZ.

Vérdermesztő bestialitással lefejezte kis unokáját vallási őrületében Premuzs horvát püspök unokahuga

A tébolyult asszony azzal védekezik, hogy az égi szózat azt kivánta: áldozza fel azt, aki neki legkedvesebb

Borzalmas dráma játszódott le Zágrábban. Premuzs horvát püspök unokahugát, aki Hum községben lakott és mint megrögzött alkoholistát s vallási örjöngőt már több izben kezelték elmegyógyintézetben, nemrégen meghivta Zágrábban élő leánya, hogy töltsön náluk néhány napot. Az asszony, Bankovits Antónia elfogadta a meghivást és beköltözött lányához. Rendesen viselkedett, ugy hogy amikor azzal állt elő, hogy szeretné meglátogatni egy ismerősét és elakarja vinni magával hatéves unokáját, a kis Vericát, a szülők ezt nem kifogásolták.

Bankovits Antónia a kislánnyal elindult ismerőse lakása felé. Benyitottak a lakásba, amelynek előszobájában nem tartózkodott senki s a következő pillanatban az asszony egy éles bárdot rántott elő kabátja alól és két borzasztó erejü ütéssel a kislány fejét valósággal leszelte törzséről. A fejet aztán egy vászondarabba csomagolta, majd letérdelt a holttest mellé és imádkozni kezdett. Igy találtak rá a házbeliek, akik aztán értesitették a rendőrséget. Kihallgatásakor Bankovits Antónia azt adta elő, hogy cselekedetével csak eleget tett az égi szózatnak, amely azt kivánta, hogy áldozza fel azt, aki neki a legkedvesebb.

Nyugateurópai nivóban
tökéletes izléssel tervezett
I.-sö rendü kivitelben,
roppant olcsó
a közismert
Meteor csillár
3 lg. modern csillár P 9·50
szines golyókkal
Részletre is.
Árjegyzék ingyen.
PIAC UCCA 9.
Bika mellett.

A debreceni egyházat belső harccal és szakadással fenyegeti egy kétszer megválasztott lelkészének kálváriajárása

Egyre megujitott panaszok és alaptalan kifogások miatt még mindig nem lehet szó az először 1931 januárban és másodszor 1933 márciusában lelkésszé választott Papp Imre beiktatásáról — A nép azt követeli, hogy a bürokratikus késedelmek után szolgáltasson az egyház igazságot

A debreceni református egyháznak van egy olyan kegyetlenül elmérgesedett sebe, amely nemcsak a debreceni egyházmegye és a tiszántuli református egyházkerület sulyos problémájává nőtt, hanem már-már azzal fenyeget, hogy szakadást csinál a nagy, ősi multu debreceni református egyházban, a hivek tizezreinek hangulatát teszi egyházellenessé. A Papp Imre debreceni lelkésszé való megválasztásáról van szó, arról az esetről, aemly példa nélkül áll a debreceni egyház történetében,, sőt valószinüleg a magyar református egyházében is. Ez a história egyrészt valóságos kálváriajárása egy embernek, akit kétszer választott meg lelkészévé a debreceni református egyház, másrészt pedig megingatja a népben az egyház és az egyházi közigazgatás igazságosságába vetett hitet s igy oly romboló hatást fejt ki, hogy az egyházkerület részéről minden késedelem nélkül ,azonnal orvosolandó. Több, mint egy éve, hogy huzódozunk attól: napilap hasábjain tárgyalni az egyháznak ilyen ügyét. Most azonban éppen a református egyház érdekében és abból a szeretet és hüségből kifolyóan, amellyel a debreceni református egyház irányában mindig viseltettünk, ki kell állanunk becsülettel a közvélemény elé és ott sürgetnünk az illetékes egyházi hatóságokat — igy az egyházkerület elnökségét is, — hogy haladéktalanul vessenek véget a Papp Imre lelkész ellen folyó hajszának a debreceni egyház kétszer megválasztott papjának azonnali beiktatásával. Ha ez nem történik meg, beláthatatlan sulyos következményektől szenved a nagy debreceni egyház, amelyre minden magyar református ember büszke s az igazság önfeláldozásig erős szeretete arra viszi a debreceni reformátusság egyrészét, hogy az egyháztól való elidegenedés folytán szakadjanak el a református egyháztól. Nagy szó, hogy ezt le kell irnunk és nagy felelősség, de meg kell tennünk, hogy kifejezésre juttatjuk a nép hangulatát, mert ebben az ügyben már csak a nép akaratával és az igazsággal kendőzés nélkül való szembenézés hozhat orvoslást. És a nép maga nem hibás. Miért nevelte belé századok óta a magyar református egyház az igazságért való önfeláldozó szeretetet, az igazságnak minden áron való követését? Ha ezt az egy pillért kirántja maga alól az egyház — akár csak bürokratikus tehetetlenségből is — összedől az egész hit és a mártiromságig menő egyházszeretet, amely évszázadok szenvedései közben épitette naggyá a debreceni református egyházat a magyar reformációval együtt.

Debreceni lelkésszé választásával megkezdődött Papp Imre kálváriajárása

Ott kezdődik Papp Imre kálváriajárása, hogy 1931 január 16-án a debreceni egyház hivei 197 szótöbbséggel megválasztották az ősi debreceni egyház lelkészévé. Ez volt a második választás, amelyet már kiállott azért a diszes egyházi hely-ért, amelyet a magyar református egyházban a debreceni papság jelent. Előbb egy esztendővel dr. Diószeghy Mihállyal szemben 2052 szavazatot kapott és 89 szótöbbséggel maradt kisebbségben. Amikor megválasztották, már csaknem 3000 szavazatot kapott.

Ezt a választást 17 választó petícióval támadta meg, miután 1931 február 24. F. Vargha Lajos nagyrábéi lelkész kiadta Papp Imre számára a koncesszát, hogy állásába beiktatható, mert a panaszosok nagy része aláirását visszavonta. Erre aztán bekövetkezett egy olyan eset, amely a magyar református egyház közigazgatásában már maga is példa nélkül áll: egy lelkész ellen, aki koncesszával birt, de még be nem iktattatott,

közigazgatási uton inditott választási vizsgálatot az egyházi hatóság, ahelyett, hogy beiktatta volna és aztán fegyelmit inditott volna ellene.

Hiába vonta vissza aláirását a panaszosok nagyrésze, az egyházkerület egy évvel a panasz visszavonása után kimondta, hogy ilyen esetben az aláirást nem lehet visszavonni. Ez maga is különös döntés, hiszen az természetes, hogy anyagi következményeket panaszok aláirásáért vállalni kell a visszavonás után is, de hasonló ügyekben

emberi jog, hogy valaki megváltozott, jobb meggyőződését követhesse.

Egy lelkészi állásról dönt a sorshuzás

A vizsgálatot közel két esztendeig folytatta Papp Imre ellen az egyházkerület és — miután közben az egyházmegyei bíróság háromszor megerősitette a kifogásolt választást — 1932 december 15-én Papp Imre megválasztását megsemmisitette. Arról nem beszélünk, hogy voltaképen a sors semmisitette meg a választást.

Egyenlőek voltak a szavazatok s igy a bíróság sorshuzással döntött.

Az volt az érdekes ebben a megsemmisitésben, hogy a szokástól és rációtól eltérően a bíróság megsemmisitette ugyan Papp Imre választását, de

büntetést nem szabott ki Papp Imrére.

A bebizonyosodott vád az volt, hogy Papp Imre pártja autókat és eljárókat alkalmazott a választási küzdelembe, ami azelőtt is szokásban volt s ráadásul az egyházmegyei bíróság megállapitotta, hogy Papp Imre ellenfele legalább olyan mértékben használta ugyanazokat az eszközöket. Éppen erre tekintettel a bíróság nem szabott ki büntetést, sőt

a bíróság elnöke kijelentette, hogy a következő debreceni választáson Papp Imrének joga van résztvenni.

Második választás, amelyet alap nélkül támadnak meg, de egyik egyházi hatóság sem tud dönteni, hogy ki állapitsa meg az alapnélküliséget

El is következett ez a második választás. Ez már autók nélkül és eljárók nélkül folyt le s a hiveknek az a része, amelynek ez volt becsületes, az egyház iránti szeretetből fakadt, éppen a hosszu időn át több izben is megnyilvánult s állandósága miatt is tiszteletreméltó meggyőződése, hogy Papp Imre méltó szolgája lesz az Isten debreceni református egyházának, most is megmaradt a lelkipásztor mellett:

1933 március 16-án 2341 szavazattal megválasztotta Papp Imrét debreceni lelkésszé.

A debreceni gyülekezet lapja, a Vasár nap meghatottan ir ennek a válasz-

Pigniczky István
cronometer- és műórás
A szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanítványa
s 12 évig elsőrendü szakmunkása volt.

Alapittatott 1912. évben.

Csakis szolid, finom órák raktára
DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 12. SZ.

tásnak csendjéről, rendjéről, komolyságáról, nyugalmáról s a Papp Imre hiveinek nagy önfegyelmezettségéről, amellyel

megállották, hogy az egész választáson egy éljent sem mondtak jelöltjükre,

pedig most is szilárdan tartottak ki mellette.

Ismét jelentkezik a panaszos

Mindenki azt hitte, hogy a kétszer megnyilvánult akaratukkal, meggyőződésükkel most már végleg eldöntötték ezt a kérdést a debreceni egyház hivei, akiknek és csak nekik van az egyházi törvények szerint joguk arra, hogy lelkészüket kiválaszszák. De nem igy történt.

Az a panaszok, aki intézte Papp Imre ellen eddig az akciót, ujra jelentkezett, tizenharmadmagával és peticiót adott be a választás ellen,

azzal az okkal, hogy Papp Imre a választás alatt fegyelmi eljárás alatt volt, már pedig az egyházi törvény szerint nem választható az, aki fegyelmi alatt áll.

Értsük meg jól a dolgot: a Papp Imre első megválasztása ellen beadott panasz ügyében ugy döntött az egyházkerület közigazgatási bírósága, hogy a választást megsemmisitette, de a lelkészt nem büntette meg, amire pedig joga lett volna, tehát ebben az ügyben nemcsak a választás, hanem Papp Imre bünösségének, felelősségének kérdésében is ez a bíróság volt hivatva az igazmondásra. E jogosult fórumon az elnök az itéletkiherdetésnél azt is kijelentette, hogy

a bíróság az uj pályázatból nem zárja ki Papp Imrét, mert erre csak akkor lett volna ok, hogyha a jelölt önmagát ajánlgatta volna, ami pedig nem történt meg.

Ennek alapján a jelölő bizottság egyhangulag azt mondta ki szintén, hogy

Papp Imre jogosult a választáson résztvenni, miután ellene fegyelmi eljárás nincs.

Ebben a bizottságban ott volt mindenki, akinek joga volt és hivatása volt ellenőrizni, hogy a jelöltek és különösen Papp Imre nem állanak-e fegyelmi eljárás alatt s nincs-e valami más ok, amely bármelyiküket kizárja a választhatóságból. Az egyházi törvények elrendelik, hogy minden ékesen és szép renddel történjék az Isten anyaszentegyházában, világos tehát, hogy azok az emberek, akik a jelölő bizottságban ott ültek, nem játszottak a szavukkal, amikor megállapitották, hogy Papp Imre ellen a választásból kizáró ok nem forog fenn.

A debreceni egyház presbiteriuma éppen ezek alapján kimondotta, hogy a panasz alaptalan, azt vissza kell utasitani, mert Papp Imre ellen fegyelmi eljárás nem volt.

Ennek alapján még az egyházmegyei ügyész is visszautasitását javasolta a panasznak, amit az egyházmegyei elnökség meg is tett.

Ezt a panaszos megfelebbezte azzal, hogy ha nem volt fegyelmi, kellett volna lennie s egyben az egyházmegyei bíróság helyett más bíróság kiküldését javasolta, mert szerinte az egyházmegyei bíróság sohasem volt velük szemben tárgyilagos. Ennek a felebbezésnek és bíróküldési kérelemnek az elbirálásánál az egyházmegyei elnökség, K u l i n Imre egyházmegyei főgondnok kereken kimondta, hogy

Papp Imre ellen nem inditott fegyelmit, mert annak megindítására okot nem látott.

Az egyházkerületi elnökség kimondotta, hogy

az egyházmegyei bíróság helyett más bíróság kiküldését nem látja szükségesnek, mert annak pártatlansága nyilvánvaló s kétségbe nem vonható.

Azóta az egyházmegyei bíróság már egy izben foglalkozott ezzel az üggyel és iratok beszerzése miatt, amelyek az esperes kezei között, tehát kéznél voltak (!) elhalasztotta a tárgyalást, de illetékesnek mondta ki magát az ügy érdemi tárgyalására.

Erre a panaszos ismét elfogultsági kifogást tett az egyházmegyei elnökség és bíróság ellen s ez a kifogás e pillanatban az egyházkerületi elnökség előtt fekszik, amely voltaképpen hivatva volna elbirálni ezt az egész ügyet, hiszen birósági tárgyalás nem szükséges annak a megálapitásához, hogy van-e fegyelmi eljárás Papp Imre ellen, annál kevésbbé, mert minden, az ügyben szereplő hatóság és fórum bizonyithatóan tudja vagy már ki is mondta, hogy ilyen fegyelmi eljárás nem volt a választás idején és ma sincs, amikor ennek a fegyelminek a meginditására csak az egyházmegyei elnökség volna hivatott, az pedig fegyelmit mégcsak inditani sem hajlandó.

Sürgős döntés

Lehet, hogy a debreceni egyház minden tagja, Papp Imre minden hive nem tudja szóról-szóra az egyházi törvénykönyv II. törvénycikkének 42-ik szakaszát, amely szerint „Ha a választás ellen 15 nap lefolyása alatt indokolt panasz adatik be, az esperes a meghivásra az engedély kiadását felfüggeszti s a panaszt először az illető egyház presbiteriumának küldi ki nyilatkozás végett." Szóval, ha indokolt a panasz.

De azt igenis mindenki tudja, hogy mi az egyház törvényeinek szelleme s hogy a panasz nem indokolt, mindenki tudja, hogy itt igazságtalanság történik,

épen olyan jól, mint azok, akik kellőképen szeretnék megindokolni ezt az igazságtalanságot. És emiatt egyre jobban és jobban üszkösödik az a seb, amelyet az evangélium isteni és emberi igazságaira alapitott egyházon ez az igazságtalanság üt. Az, hogy már az egyház ellen, sőt az egyháztól elszakadásra kész fordulni a hivek hangulata, nem Papp Imréért, nem egy emberért történik, — akinek minden emberi részvétet megérdemlő kálváriajárása különben egyre több hivet is szerez — hanem történik az igazságért, amely az egyházban ahoz szokott népnek mindenekfeltt drága. Az egyház tekintélyének, az egyház igazságosságába vetett hitnek a rombolása az, ami most Papp Imrével történik. Sürgősen tegyen hát róla minden egyházi fórum és hatóság, hogy ez a rombolás megszünjék s a nép, amelynek a századok folyamán sokszor egyedül az egyház ügyeiben volt nyilvánvalóan látott igazsága s amely igy ezt a hitet a jobb jövő zálogának tekinti, megkapja azt az igazságot, amelyre nemcsak méltó, de amely jog szerint is kijár neki.

PIAC UCCA 41.
Nemcsak olcsón, de jóminőségü
gyapjuszövetet, bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

350, vagy 150 mázsa volt-e a termés, amit a végrehajtó a kukorica-góréból mázsálatlan elhordatott

Fegyelmi ügyek és rágalmazási perek egy végrehajtás miatt beadott panaszból

Rendkivül érdekes fegyelmi feljelentés ügye érkezett be most Hajduvármegye alispánja elé. A feljelentést egy debreceni gazdálkodó adta be Tetétlen község adóügyi jegyzője és végrehajtója ellen különböző szabálytalanságok cimén.

P o n g o r Juliánna, Szabados ucca 19. szám alatti lakó földbirtokosnő tette meg a fegyelmi feljelentést P e t r ó Béla adóügyi jegyző és H a r a g o s Géza községi végrehajtó ellen. Előadja, hogy tavaly több, mint kétezer pengő adóhátraléka volt, aminek behajtása végett október 3-án megjelent a Tetétlen község határában levő negyvenöt holdas birtokán a tetétleni községi előljáróság megbizásából Haragos Géza. A végrehajtón kivül tiz szekér is megérkezett és Pongor Juliánna minden tiltakozása ellenére a végrehajtó zálogolni kezdte az adó fejében lefoglalt tengerit. Ezután a gazdálkodó arra kérte a

a végrehajtót, hogy a helyszinen mázsáltasa le a tengerit, de az ebbe sem volt hajlandó belemenni és szekérre rakatva a tengerit, a községben mázsáltatta le.

A feljelentés szerint a községi végrehajtónak ez az eljárása szabálytalan volt, annál is inkább, mert mig

Pongor Juliánna szerint legalább 350 mázsa volt az elvitt tengeri, addig a felvett zálogolási jegyzőkönyv szerint csak 150 mázsát szállitottak el a tanyáról.

Ezt az állitását a gazdálkodó azzal is igazolja, hogy miután 25 hold földjén termett tengeri és bőségesn is volt a termése, az egyik szomszédjának holdankint 60 mázsa volt a termése, másiknak pedig 35 mázsa s igy ő saját magának — bár, mint mondja sokkal több volt — a legminimálisabban is 15 mázsát számit. Tehát a termése körülbelül 350 mázsa volt s ezt el is vitette a végrehajtó.

Két napon keresztül 17 szekérrel fuvaroztatta a lefoglalt tengerit.

A feljelentés most arról beszél, hogy a tetétleni adóügyi jegyző, Petró Béla, épen ugy, mint Haragos végrehajtó, ellenséges viszonyban vannak Pongor Juliánnával.

— Petró Béla adóügyi jegyző — mondja Pongor Juliánna a feljelentésében — több izben felkért arra, hogy virilisi jogomról a választások előtt egy bizalmi embere javára mondjak le. Haragos Géza községi végrehajtó is mindenáron erre akart rávenni, én azonban mindkettőjük előtt megtagadtam a kérést. Ebben látom okát annak, hogy ugy Petró Béla, mint Haragos Géza részéről csak elfogultságot és rosszakaratot tapasztalhattam. A záloglást követőleg ugyanis a debreceni pénzügyigazgatóságra mentem és elpanaszoltam, hogy a tengeri elhordása szinte az egész gazdaságom vezetését megbénitotta. Engedélyt kértem arra, hogy illetéktartozásomat részletekben fizethessem, valamint kértem a tengeri feloldását is. Az engedélyt meg is kaptam és ezt az illetékes tisztviselők

telefonon közölték az adóügyi jegyzővel, aki azonban még sem volt hajlandó részemre kiadatni a tengerit.

Később aztán irásbeli határozatot kaptam a pénzügyigazgatóság döntéséről, ám ennek ellenére is csak hosszas utánjárás után adott ki először az adóügyi jegyző 38 mázsa, majd később 31 mázsa tengerit. Ekkor láttam azonban, hogy sulyos kár ért, mert

sem a végrehajtó, sem az adóügyi jegyző nem gondoskodtak arról, hogy a tengeri megfelelő helyen legyen elraktározva s az megpenészedett, megfertőzött, egyszóval teljesen megromlott.

Éppen ezért ismét a pénzügyigazgatósághoz fordultam és közöltem, hogy az adóügyi jegyző nem respektálja felettes hatóságainak intézkedését, mire ott ujból kiadták Petró Bélának az utasitást s ekkor végre nagy nehezen hozzájutottam a tengerihez. De csak ráfizetéssel! Mert az történt, hogy

több izben küldtem ki fuvart a tengeriért, de az adóügyi jegyző néhányszor egymásután visszaküldte az üres kocsikat, különféle kifogásokkal.

Ebből összesen 318 pengő károm származott, mert hiszen a fuvart nekem meg kellett fizetni. A tönkrement és értéktelenné vált tengeri pedig 837 pengő kárt okozott a végrehajtó és az adóügyi jegyző gondatlansága miatt.

— Minthogy mindkettőjük magatartása és eljárása feltétlenül szabálytalan volt, kénytelen vagyok ellenük fegyelmi feljelentést tenni és kérem, hogy méltóztassanak az ügyet kivizsgálni és

védelmet adni

nekem, mint adófizető polgárnak az ilyen

ÖNNEK MA NINCSEN
PÉNZE!
mi ahoz igazodunk.
A HAVAS HARISNYAHÁZ
Bádogos ucca 1.,
ma már jó árut fillérekért ad.
Egyben felhivjuk a figyelmét, hogy ma már
MEGÉRKEZTEK az összes őszi és téli
harisnyák, keztyük, kötöttáruk,
női és férfi fehérnemüek,
gyermekruhák stb. stb. ujdonságok.
Örömmel várjuk szives látogatását, minden kötelezettség nélkül!
Havas Harisnyaház Bádogos ucca 1.

egyéni bosszuból származó hatósági közegi tulkapások ellen.

Eddig szól Pongor Juliánna fegyelmi beadványa, amely a püspökladányi főszolgabirói hivatal elé került. A főszolgabiró hozott aztán határozatot az ügyben és a gazdálkodónő beadványát elutasitotta. Az elutasitást azzal indokolta meg, hogy a tanuk előadása szerint a vád nem felel meg a valóságnak. A kihallgatott tanuk azt adták elő ugyanis, hogy

a végrehajtó felszólitotta Pongor Juliánnát, hogy menjen vele a községbe lemázsálni a tengerit, de az erre nem volt hajlandó.

Igazolták azt is, hogy az elszállitott tengeri

valóban 150 mázsa volt

és amikor visszaszállitották, nem volt romlott. Ugy Petró, mint Haragos tagadták, hogy rosszindulattal viseltettek volna Pongor Juliánna iránt és mivel a feljelntésben sulyosan rágalmazó kitételek is vannak, engedélyt kértek arra, hogy birói uton vegyenek maguknak elégtételt.

Pongor Juliánna a főszolgabirói végzés ellen dr. Leveles Imre ügyvéd utján felebbezéssel élt Rásó István alispánhoz, aki nemsokára kimondja a végszót az érdekes fegyelmi ügyben s megállapitja, hogy szabályosan járt-e el a községi végrehajtó és adóügyi jegyző vagy sem.

SOFORT STILUS

A tanitó a következő dolgozatot adja fel a gyerekknek: meg kell irni egy látogatás történetét a nagynéninél. A gyeretkek nekilátnak a dolgozatirásnak. A többiek még alig kezdtek hozzá, mikor az egyik nebuló már leteszi a tollat.

— Na, mi az? — kérdi a tanitó.

— Készen vagyok.

— Ilyen hamar? Na, hadd lássuk azt a dolgozatot. A gyerek kiviszi a füzetet. Ez áll benne: „Ma meglátogattam a nagynénimet, de nem találtam odahaza."

50 FILLÉRÉRT
KÉT NAPILAPBAN
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 70 fillérért.
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.
Debreceni Független Ujság

Persil

kiméli a drága fehérneműt

Megszépitik az ütött-kopott öreg városházát

Kevés a város pénze; csak 7000 pengő jut a renovációra

A megnövekedett idegenforgalomban a Debrecenbe jövő idegeneknek a város vezetői nagy büszkén és méltán nagy büszkeséggel mutogatták a Nagyerdőt, a parkokat, a Déri-muzeumot, a strandfürdőt s minden egyebet, ami szép és csodálatra méltó. De valószinüen kinos igyekezettel szerették volna mindenkor eldugdosni a város legelső középületét, a városházát, amely diszes parkok között, mint egy lerongyolódott, ütött-kopott vén korhely a virágok közt terpeszkedett, sőt pardon, terpeszkedik. Falairól máladozik a vakolat s egy-egy viharos esőzés idején nagy darabokban zuhan le a gyalogjáró aszfaltjára, hatalmas rétegben teritvén alája az öreg háznak a törmeléket. Az isteni gondviselés különös kegyelme óvta meg Debrecen polgárait attól, hogy egy-egy ilyen vakolatcsomó fejükre nem esett, ami bizonyára minden adóintésnél tekintélyesebb figyelmeztetés lett volna az esetleg a városházán vezetett tartozásokra. Persze nincs pénz, volt mindig a válasz az aggodalmaskodásra. A városház vezető tisztviselői azt mondták, ők a kopott házban is modernül gondolkoznak, el tudnak ők dolgozni abban is. Ez igaz. Becsülettel ellátják a dolgukat a rongyos városházán is. Ámde a városháza nem az övék, az a polgárság háza és amikor a lehullott malter után pirulva vöröslik ki a tégla, abból a pirulásból minden polgár orcájára jut egy kicsi.

Most hát aztán mégis csak megtatarozzák egy kicsit a városházat. Nem nagyon, csak igazán egy kicsit. *Zöld* József tb. h. polgármester volt az, akinek — ugyis mint a városi épületek legfőbb urának, kivéve a laktanyákat, amelyek dr. *Vass* Károly alá tartoznak — leginkább szivügyévé lett a városháza rongyossága s ő volt az, aki rávette a polgármestert, hogy hozzák helyre a városház külsejét. A polgármester, aki a rosszviszonyok óta egyetlen fillért sem szivesen utal ki a házi pénztárból, végre is meghajolt az érvek előtt és beleegyezett a javitásba. A müszaki ügyosztály el is készitette a költségvetést, amely szerint a városház külsejének rendbehozata 12.000 pengőbe kerülne. Most azután elkezdődött a számitgatás, van-e ennyi pénz. Kiderült, hogy a közgyülés épületek fentartására 60.000 pengőt szavazott meg és ez összegben a városház tatarozására 20.000 pengőt. Igen ám, de ezt az összeget a belügyminiszter felére redukálta s igy mindössze 10.000 pengő állana rendelkezésre, ha... Ebből a 10.000 pengőből ugyanis Zöld József polgármesterhelyettes 3000 pengőt már az adóhivatal belső tatarozására engedélyezett s igy a városházára mindössze 7000 pengő maradt. Dr. *Vásáry* István polgármester tehát elrendelte, irják ki a versenytárgyalást a városház külsejének rendbehozatalára. Ha a 7000 pengőből telik mind a négy [illegible]lt, de ha nem, hát csak a Piac, Rózsa és Kossuth uccai frontot csinálják meg egyelőre.

DÖNTŐ SIKER ŐSZIEK TRÁGYÁZÁSÁNÁL
PÉTI SÓ-VAL
FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK
Kérjen azonnal árajánlatot
PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR RT., Budapest, V, Hádor-utca 21
vagy körzetképviselőnknél:
GANOFSZKY és CSOBAY
DEBRECEN, Hunyady ucca 23.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kecskés Gábor földmunkás, leány: Katalin. Demeter Gábor földmunkás, leány: Erzsébet. Juhász Lajos festősegéd, fiu: Tibor. Tóth István ácssegéd, fiu: Sándor. Szabó András földmunkás, leány: Margit. Szabó Gábor gazdálkodó, leány: Irma. Gyarmati Károly kocsis, leány: Ilona. 1 halvaszületés és 2 törvénytelen ujszülött.

Eljegyzések: Tóth Lajos — Guczó Mária. Ruff Mihály—Fazekas Erzsébet. Gali Imre—Fazekas Zsuzsánna.

Házasságok: Balogh András — Kun Piroska. Labay Lajos—Kozma Blanka. Balogh József—Varga Róza. Tokai Béla—Tar Ilona. Glant József—Kovács Emma. Papp Gábor—Erdei Margit. Popovics Gábor—Pálur Márta. Gombos István—T. Nagy Ágnes. Dr. Görgely Árpád—Gallé Márta.

Halálozások: Papp Tibor g. kath. 3 éves, Szent Anna u. 6. Tasnádi Sándor unit. 30 éves, Eötvös u. 78. Sera Margit ref. 5 éves, Homok u. 55. Torma Julia ref. 76 éves, Arany János ucca 35.

NE MULASSZA EL

a Tiszántuli Ipari Vásáron **kiállításunkat** megtekinteni, az Arany Bikában az emelvényen a **Koilégiumban** a belső udvarban, az **50.** számu pavillonban

Debreceni Üvegkereskedelmi

Részvénytársaság • Rózsa u. 2. (Tisza-palota)

A debreceni élelmiszerüzletek vasárnapi munkaszünetét elrendelte a kereskedelmi miniszter

Március 16-tól november 15-ig kizárólag tejet és péksüteményt vasárnaponként reggel 6—8 óra között szabad kiszolgáltatni

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 47.160—1933. K. M. sz. rendeletével Debrecen területére a tulnyomóan élelmiszerekkel kereskedő üzletek vasárnapi munkaszünetét elrendelte. A rendelet szövege a következő:

„Az érdekeltség részéről előterjesztett kérelem folytán a Debrecen sz. kir. város területén levő élelmiszerüzleteknek szombat esti zárórája és vasárnapi munkaszünete tárgyában a vasárnapi munkaszünetre vonatkozóan a belügyi és földmivelésügyi miniszterekkel egyetértően — ideiglenesen kisérletképpen a következőket rendelem:

1. §. A Debrecen sz. kir. város területén levő

a) füszer-, csemege- és szatócsüzleteket az egész éven át szombati napokon és az augusztus hó 19-ére eső köznapon este 9 (kilenc) óráig szabad nyitvatartani, ezzel szemben ezeket az üzleteket az egész éven át vasárnapokon és Szent István napján egész napon át zárva kell tartani. A március hó 16-ától bezárólag november hó 15-ig terjedő időszakban azonban vasárnapokon és Szent István napján az üzletek egyébként zárvatartása mellett kizárólag tejet, kenyeret és péksüteményt szabad kiszolgáltatni és házhoz szállitani;

b) kizáróan tej és tejtermék árusitására berendezett üzleteket a november hó 16-ától március hó 15-ig terjedő időszakban szombati napokon este kilenc (9) óráig szabad nyitvatartani és ezzel szemben az emlitett időszakban vasárnapokon az egész napon át zárva kell tartani. Ezeket az üzleteket a március hó 16-ától november hó 15-ig terjedő időszakban vasárnapokon és Szent István napján reggel hat (6) órától délelőtt nyolc (8) óráig szabad nyitvatartani;

c) kizáróan kenyér és péksütemény árusitására berendezett üzleteket az egész éven át vasárnapokon és Szent István napján reggel csupán hat (6) órától délelőtt nyolc (8) óráig szabad nyitvatartani;

d) azokat az élelmiszerüzleteket, amelyek az a)—c) alatt emlitett üzletek körébe nem tartoznak, szombati napokon és az augusztus hó 19-ére eső köznapokon este kilenc (9) óráig szabad nyitvatartani, vasárnapokon és Szent István napján pedig egész napon átzárva kell tartani.

Az előző bekezdésben emlitett üzleteket abban az esetben, ha Szent István napja szombatra esik, augusztus hó 21-én, ha pedig Szent István napja hétfőre esik, e napon reggel hét (7) órától délelőtt 10 (tiz) óráig nyitva szabad tartani.

2. §. A jelen rendelet rendelkezései nem nyernek alkalmazást

a) a mészáros és hentesüzletekre, amelyeknek szombat esti zárórája és vasárnapi munkaszünete tekintetében továbbra is a 127.172—1930. K. M. sz. rendelet rendelkezései irányadók;

b) az élelmiszereknek nyilt piacokon és vásárcsarnokokban történő árusitására.

3. §. A Debrecen sz. kir. város területén levő nyilt árusitási üzletek zárórájának szabályozásáról szóló 75.962—1922. K. M. számu rendeletnek, valamint az ipari munka vasárnapi szünetelésére vonatkozó jogszabályoknak a jelen rendelettel nem érintett rendelkezései a Debrecen sz. kir. város területén levő élelmiszerüzletekre nézve továbbra is alkalmazást nyernek.

4. §. Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép életbe."

Felhivjuk az érdekeltek figyelmét tehát arra, hogy a rendeletet a miniszter megküldötte ugyan a kamarának és azt ezuttal csak mint érdekes ujdonságot közöljük az érdekeltekkel, de végeredményben a rendelet maga csak a hivatalos lapban való közzétételét követő 8 napon belül lép érvénybe. Mihelyt a rendelet megjelenik a hivatalos lapban, a kamara nyomban külön közleményben fogja közzétenni azt a pontos napot, amelyen a vasárnapi munkaszünet az élelmiszerkereskedőkre nézve Debrecenben megkezdődik.

*

Nagy és kemény küzdelem végét jelenti a fentidézett miniszteri rendelet megjelenése. A debreceni Kereskedő Társulat érdemes társelnöke, *Kontsek László* nagykereskedő vezette le ezt a küzdelmet, száz és száz kisember drukkolt a lankadatlan erőfeszitéseknek, amelyekkel a hivatalos körök és sokszor maguknak az érdekelteknek közönyéből fakadó ellenállást letörte. A rendelet megjelenésének hire szombaton futótüzként terjedt az érdekeltek körében és számosan üdvözölték az akció vezérét, *Kontsek* Lászlót közérdekü munkájának sikeres befejezése alkalmából.

A

Tiszántuli Ipari Vásár

1933. szept. 3-tól 8-ig.

Debrecen városába fogja összehozni messze vidék ezernyi és ezernyi érdeklődőjét!!

El ne mulassza senki!

FELKERESNI

az ARANY BIKA szálloda HATALMAS TERMEIBEN

ELHELYEZETT VÁSÁRRÉSZLETET!!!!!!

Minden elképzelhető árucikk feledhetetlen **tömege fogja** csodás keretek között, gyönyörü elrendezésben, **bámulatba ejteni** az odasereglőket!

Zenekari, rádió és gramofon hangversenyek!! Divatbemutatók fogják **dijtalanul szórakoztatni** egész napon át a vásár közönségét!

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

Leléptem egy virágot

A virággal teritett rét felett
ragyogtak még a csillagok,
de már bontakozott
az éj szoros öleléséből
az ezerszemü Hajnal.

Te mondtad. Siess Szerelmem.
A Reggel már a Csöndbe lép
s ha együtt látnak bennünket,
igy egymásratalálttan,
hanyagul —
mit szólnak az emberek?!

Két lélek. Két külön világ.
A te lelked telve volt a dallal
s az enyémben a Könny
testvéréül fogadta
a szomoruságot.

Válnunk kellett.
Magamra hagytál.
Ólomnehéz lett a szivem,
mert a csókod, mellyel hozzám értél,
ott remegett a számon.

Utánad néztem hosszan.
Majd tétován elindultam én is —
mint tolvaj követte léptemet
a Reggel
s mig kósza árnyad tovatünt,
szomoruan, szótlanul
letéptem egy virágot.

DR. BOROS JENŐ.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

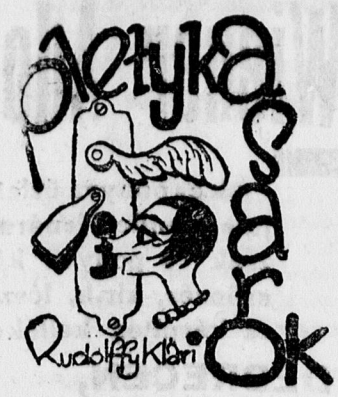

Drága Fincikém! Tagadhatatlanul optimisták vagyunk. Sőt fanatikusak. Nem akarjuk belátni, hogy itt a nyár vége, nemsokára szekrénytetőre kerül a teniszrakett, fogasra akasztható a barátnőpukkasztó csábdressz és utoljára, — de nem utolsósorban esedékessé válik a flörtcsere. Na persze csak a személyi változás a fontos. Hát lehetnek a szegény nőnek fokozottabb igényei? Kivételek, — hát Istenem — azért akadnak. De ezeket eléri korunk végzete. iKnevetik őket. Könyörtelenül. Sajnáld hát te is, Fincikém, velem együtt azt a kis szőkefejüséget, aki ha nem is vonul kolostorba, de nagyon bánatos. Nem eszik, nem alszik, nem manikürözte, még csak nem is ondoláltat. Inni iszik. Rosszindulatu emberek szerint, inkább szokásból. A bánat oka? Hát persze, hogy férfi! Nem is olyan nagy, sőt inkább kicsi. Nagyon szimpatikus, haja-szeme rendes, vagyoni viszonyai, — na! Nos Fincikém ezt a kis Okot hivta a kötelesség. Mit tehet ilyenkor egy hős? Megy amerre hajtja — a kötelesség! Az a szörnyü a dologban, hogy két egész hosszu hétről van szó. A felhők lovagjának jóakaratulag tanácsolhatjuk: siessen, ha mindent a régi szinben akar találni.

Bizony, Fincikém, minden férfit könnyen érhet baleset, a férjekről nem is beszélek. Rájuk talán még a jó Isten sem vigyáz. Egyszerüen nem ér rá. Talán ezért alapitotta az őrangyalok rendjét, akik azonban nem egyszer levetik aranyos szárnyaikat és aranyos ruhákkal cserélik fel azokat, hogy szegény földi halandók között egy kis családdulást végezzenek. Tehát hol volt, hol nem volt, talán a Miklós ucca sarkán is tul, volt egyszer egy rendes, normális férj. Rendes volt, mert mindenki annak mondta. Normális volt, mert minden pénzét a feleségére költötte. Eddig. Pár héttel ezelőtt a feleség nyaralni ment. Mint mindig. A férj szalma lett. Mint minden nyáron. Most is magánosan sétálgatott és élte a maga álözvegyi életét. Finci! szerintem, mindig az ördög liferálja az angyalokat. Most is ez történt és éppen ezzel a standard-férjjel. Az angyal, aki keresztezte utjait, annyira átérezte hivatását, hogy elveit és aranyos szárnyait ledobva, — házőrangyalnak csapott fel! Persze a tökéletes illuzió kedvéért, szegény mitsem tejtő, nyaraló feleség otthoni ruhadarabjait aggatta magára. Na hallod egy őrangyal csak nem fog ruha, pardon szárnyak nélkül szaladgálni! Égi történet földi szereplőkkel...

De egyéb baj is van Fincikém. Sirj, zokogj, ess kétségbe, dőlj nagyanyád kegyszerként őrzött hajtüjébe! Képzeld városunk öntelt fiatalembere„ a dilettántizmus szobra, állitólag utoljára és végérvényesen kijelentette, hogy külföldre szenderül. Mint hangoztatja, megbizása komoly, mert egy angol birkanyiró telepen fog méltó környezethez jutni. Finci, ha ez nem bégetve és kopasz fejjel fog hazajönni, — ne legyen szerető barátnőd neve:

Pletykássy Klarissz.

PAPLANOK
SZŐNYEGEK — FÜGGÖNYÖK
olcsó árusitása!

PAPLAN prima kevert gyapjuval töltve 7.60 .	6·80	PÁRNAHUZAT prima mosott siffonból 2.80 . .	2·50
PAPLAN dupla cloth fehér vattával töltve 14.80 . .	11·80	STÓR FÜGGÖNY 250 150-es méret dusan csipkézve 8.40	6·90
RÓZSÁS SATEN paplan fehér vattával töltve 18.80	12·80	FUTÓSZŐNYEG 65 cm. széles prima jutából 1.65	1·20
BROKÁT SELYEM paplan prima fehér vattával 27.80	22.50	FUTÓSZŐNYEG 90 cm. széles mintás és sima 2.40	2·30
FLANELL TAKARÓ bársonyos minőség uj minták 5.20	3·60	BUKLÉ SZŐNYEG 90 cm. széles, a legmodernebb mintákban 3.50 . . .	2·40
PAPLANLEPEDŐ prima creas vászonból zeimlis és sima 8.80	7·80	GRENADIN eredeti sweizi áru fehér és ecrü 1.80	1·68
ETAMIN a legszebb kivitelben 1.28	0·48	SEZLONTAKARÓ szövetből csikos mintával .	5·40

Nagy

maradék vásárunkat

az olcsóság jegyében tovább folytatjuk.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy ucca sarok.

Nem bánom, büntessík meg á biró ur, egyszer ugyis meg kell hálni!

— mondta a cinikus lókötő cigánylegény a törvényszéken, de halálbüntetés helyett csak 3 havi fogházra itélték

Megirtuk a tegnapi számunkban, hogy Erdélyi József cigánylegényt beszállitották a debreceni ügyészség fogházába. Az előállitás előzménye az volt, hogy Polonyák Ferenc állathajcsár azzal bizta meg a cigányt, hogy három lovat vele együtt kisérjen el Kisujszállásra. Amig Polonyák elől ment három lóval, addig Erdélyi eloldalgott a másik három állattal. Sárrétudvariba ment, ahol egy másik cigánynak akarta eladni a lovakat, de olyan olcsó áron, hogy még a vásárolni szándékozó is rosszat sejtett és Erdélyit átadta a csendőröknek.

Gyorsitott eljárás alapján Erdélyi Józsefet már szombaton bíróság elé állitották, ahol Tóth János törvényszéki biró vonta felelősségre.

A tárgyaláson Erdélyi rendkivül érdekes vallomást tett. Előadta, hogy Polonyák őt valóban azzal bizta meg, hogy a lovakat kisérjék együtt Kisujszállásra, de utközben a hajcsár három lóval előre ment. Ő kiáltozni kezdett:

— Hé, Polonyák, ájjik meg!

Polonyák azonban nem hallgatott a cigány hivó szavára, mire Erdélyi mégegyszer elorditotta magát:

— Ájjik meg Polonyák, vagy ázsonnal itthágyom!

Polonyák azonban erre sem reagált, mire a cigány megdühödött és egy keresztutnál szépen befordult Sárrétudvari irányában. A községbe érkezve nem tudta, mit csináljon a három lóval, hát elhatározta, hogy eladja őket.

A cigány vallomására nagy derültség támadt a tárgyalóteremben, ami csak fokozódott akkor, amikor a birónak arra a szavaira, hogy amit cselekedett, azért büntetés jár, Erdélyi igy felelt:

— Nem bánom én, büntessik meg a nagyságos biró ur. Egyszer csak ugyis meg kell hálni!...

A bíróság jogerősen három hónapi fogházra büntette a cinikus cigánylegényt.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

— **Ha fáj a feje és szédül,** ha telkséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József" keserűvizet.

A gyászoló kutya

Egy olasz iró, Massimó D'Azzeglio, mondja:

A kutyában megvan az embernek minden tulajdonsága, a rosszakat kivéve.

A kutya mindig hüséges társa volt az emberek s ha valakire azt mondták, hogy: te rossz kutya, — az voltaképpen becézést jelentett, nem szidást. Ujabban divatba jöttek a kutya-regények, sok érdekes dolgot mondanak el ezekben, számos kitalálást, de egyik sem mulja felül a vadászok meséit. Vadászember történeteiben ugyan okvetlenül hinni nem lehet, mert az egyik csodálatosabb Stüssi a másiknál s a legszivbajosabb nyul szörnyhalála is ragyogó pasztellszineket kap, mire megkezdődik a vacsora. A kutya azonban a valóságot jelenti, az megmutatja, hogy mit tud, sőt megesett már az is, hogy mesemondás közben az öreg vizsla álmélkodva emelte fel a fejét, mereven ránézett a gazdájára, aztán morogva visszahuzódott, mintha azt mondaná:

Csodálatos, hogy milyen élénk az emberek fantáziája! Egy kutya sose volna az ilyesmire képes.

A vadász ilyenkor elpirult egy kicsit, krákogni kezdett, marta a torkát a pipafüst s mivel határozottan bizalmas barátságban van a vizslával, megveregette a lapockáját, kimagyarázkodón.

Jól van na, kutyusom, te akkor nem voltál ott.

Mire a kutya az ebnyelv eddig ismert idiomái szerint azt felelte.

— Az más! Mert mindenért mégse vállalom a felelősséget.

Amint aztán a hüségről esik szó, igazzá válik a leglehetetlenebb mese is. Az ember megteheti, hogy négyszer-ötször esküszik bár mindig másnak örök hüséget, viszont mi névszerint is sok esetet tudnánk felsorolni ,amikor a kutya követi gazdáját a halálba.

A napokban történt Ujvidék mellett, hogy a vasuti átjárónál elkapta a vonat Heinz Miklós bulkeszi gazda szekerét s valósággal lefejezte Heinzot a fiával együtt. A szekéren volt a gazda kutyája is, ennek azonban nem történt baja, mert idejekorán leugrott. Az állatot azonban attól kezdve se szép szóval, se fenyegetéssel nem lehetett eltávolitani a szerencsétlenség szinhelyéről. Étlen-szomjan ült a sinek mellett, tekintete kimondhatatlan fájdalommal szegeződött a sinekre. Abban a pillanatban, amikor megkezdődött Heinzék temetési szertartása, felugrott, berohant a faluba és csatlakozott a gyászmenethez. Azóta a siron ül és várja a maga pusztulását, mert most sem nyul ételhez.

Az emberek... azok azóta még kacagtak is a halotti toron és alkudoznak, hogy kire maradjon a kis ködmön. Már mint a Henizék vagyona.

AZ ELISMERÉS

A főnök behivatja könyvelőjét és igy szól hozzá:

— Nézze, Fekete ur, maga igazán nagyon szorgalmas, jó munkaerő, ugy érzem tehát, hogy több fizetést érdemelne.

— Oh, főnök ur...

— ... Tehát a legjobb, ha valami más állás után néz.

2 NAPOS
Filléresgyors
szept. 2-3-án
a BALATON MELLÉ
MENETJEGYIRODA

Istentiszteleti rend

Vasárnap, augusztus 27.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: prédikál Farkas Pál, ágendázik Siposs Imre, délután 5 óra: Kovács József. Kistemplom délelőtt 9 óra: prédikál Uray Sándor, ágendázik dr. Dancsházy Sándor, délután 5 óra: Csávás Sándor. Kossuth u. délelőtt 10 óra: prédikál Szabó Gyula, ágendázik Kiss Antal, délután 5 óra: Biró Béla th. Árpád-tér délelőtt 10 óra: prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Márki Kálmán, délután 3 óra: Márki Kálmán. Ispotály délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, délután 5 óra: Kiss Ferenc. Homokkert délelőtt 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt Kalas Ferenc, délután 3 óra: Kalas Ferenc. Szegényház délelőtt 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt Kovács József. Nyilastelep délelőtt 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt Papp Imre, délután 3 óra: Pap Géza th. Csapókert délelőtt 10 óra: prédikál és urvacsorát oszt Halász András, délután 3 óra: Nagy Dezső th. Alvinczy-tér délelőtt 10 óra: Tóth Sándor. Nyulas délelőtt 10 óra: Murányi Árpád th. Téglaskert délután 3 óra: theológus. Kerekestelep délután 3 óra: Kiss Antal th. Wolafka-telep délután 3 óra: Orosz János th. Téglavető délután 4 óra: Benke Tibor. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: prédikál és urvacsorát oszt Halász András.

A róm. kath. templomban. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, prédikál dr. Varasdy László kegyesrendi tanár. Délután 6 órakor litánia. — Auguszta-szanatóriumban reggel 9 órakor prédikál és szentmisét mond Szabó Imre káplán.

Evangélikus templomban. Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál Pass László evangélikus lelkész.

A gör. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

GÖRBE TÜKÖR

SZENT ISTVÁN HETI AGGODALOM

— Be vagy biztositva tüz ellen?
— Nem.
— Ez hiba.
— Miért?
— Mert Szent Istvánkor rendszerint ökörsütést szoktak rendezni Pesten.

EGYENLŐTLEN HARC

Egy negyvenlóerős autó összeütközött egy egylovas bérkocsival. A kocsi persze összetört, de az autó továbbrobogott.

A kocsis utána nézett, aztán megvetően sercintett egyet és igy szólt:

— Nagy kunszt, negyvenen egy ellen!

Debreceni figurák

A TÉKOZLÓ SMUCIÁNER

Feltétlenül van pénze!

Mennyi? Sok. Hol szerezte? Spekulált. Telkeket vett, ingatlant követitett, épületeket bontott és épitett, kölcsönt keritett és felmondatott, árut raktároztatott le, beszállt csendes társnak ide és amoda s akkor ugrott ki az üzletből, amikor a hullámhegy tetejéről lenézett a hullámvölgy mélyébe. Megérzi a pénzt, mint a macska az esőt. A pengők gurulnak felé és ő élrerakja a pengőket, álnevek alatt árul vagy cserél. Folyton izeg, folyton mozog, a bőre alatt is pénz van, a bőre felett is bankók zizegnek.

Soha senki nem fogja megtudni, hogy mekkora a vagyona. Ugy takargatja a kincseit, mintha leprás kiütések lennének. Talán babonás, fél a szemveréstől és azt hiszi, hogy ha az idegenek meglátnák a pénzét, akkor az párologni kezdene s elillanna, mint a füst...

* * *

Reprezentálni azért szeret.

A féktelen életvágy ugy nyomja a vállát, mint egy nehéz batyu.

Ebben a batyuban van minden: szomjuság és éhség az étel, az ital, a szerelem, a társadalmi szereplés iránt.

Napkeleti királyfiak, akiknek kincseskamrájában zsákszámra hever a gyémánt s akik az élet legkülönösebb, legizgatóbb örömeit habzsolhatják, meg sem közelitik a debreceni tékozló smuciánert az örömkergetés lendületében.

Csak épen a szivéből törik le mindig egy darab, ha egy-egy pengőt fel kell váltani.

* * *

A füstnélküli lőport már feltalálták. Feltalálták a drótnélküli távirót is. Csak a pénznélküli költekezés titkára nem képesek sehogy rájönni a tudósok.

A tékozló smuciáner sem jött még rá erre a világrengető találmányra s hogy nem ismeri a titkot: épen ez életének egyetlen tragédiája.

Milyen szép volna expresszen repülni — ingyen; luxushotelekben lakni és étkezni — ingyen; Londonból öltözködni — ingyen; primadonnát kitartani — ingyen; szórakozni, csókolni, lébuskázni — ingyen, ingyen, ingyen!

A vagyon folyton szaporodna és egy megveszekedett garast sem keilene elvenni belőle.

Ez lenne a kéjek csucsa!

Sajnos, ma még megvalósithatatlan.

De a kontinensen a debreceni tékozló smuciáner az, aki leginkább megközelitette a pénzügyi költekezés ideálját.

Hogyan?

Ilyenformán . . .

* * *

Elit-bál dúl a Bika összes termeiben. Még pedig jótékonycélu.

A tékozló smuciáner frakkot huz.

A belépőjegy ára 3 pengő.

A rendezőségtől előzőleg tiszteletjegyet kért. A tiszteletjegyesek felülfizetnek. Hol itt a turpiság?

Mikor a pénztárhoz ér: felmutatja a tiszteletjegyet.

— Ma délután postán küldtem el a pénzt, mert azt hittem, hogy nem jönetek el... — veti oda hanyagul.

És máris fent van a bálban.

Olyan szenvedéllyel táncol, mintha a marathoni táncversenyre trenirozna. Ez nem kerül semmibe és ezért a semmiért karcsu lányderekakat ölelhet, csinos asszonyok dekoltázsába sülyeszthet a pillantását, egy-egy óvatlan pillanatra orrát besibolhatja a szöke és fekete tartóshullámok közé és lüktetően meleg női csuklókat szorithat vizenyős tenyerébe.

A büfféhez és a pezsgősátorhoz csak éjfélután sompolyog, amikor a legnagyobb a forgalom. Ember-ember hátán tolong olyankor. Felvesz halkan egy szendvicset, féloldalt fordul, eszik-nyel, harapnyel, rág-nyel s végül már kizárólag csak nyel. A félfordulatból a negyedik szendvicsnél háromnegyed fordulat lesz, a második szelet tortánál teljes fordulat, már egészen hátatfordit, cseveg a mellette állókkal, kissé jobbra egy ismerős áll, odalép, kissé balra egy másik ismerős áll, odalép, már két lépésre áll a büffétől s ekkor véletlenül arrajön Böbyke, kisztihand, jaj beh jól néz ki ma este, szabadna egy tangót csókolom a kisztihandját, hipp-hopp, a terem tulsó sarkában lejt már torkiglakottan. Jutányosan vacsorázott a jótékonycélu büfénél . . .

* * *

Persze, megszomjazott... sokat evett — a terem is tulfütött...

Nini, a pezsgősátornál is nagy a tolongás. Arra tart.

— Hova, hova? — ütközik bele egy barátja. Gyere inkább az étterembe inni valamit. A sátornái az urhölgyek két pengőt rabolnak egy pohár sámpányerért.

A tékozló smuciáner tiltakozik.

— Ugyan, öregem, ne légy kicsinyes... Végre is jótékonycélra megy a dolog...

— Könnyü neked — feleli a barátja — neked telik, gazdag ember vagy. Én, sajnos, nem követhetlek.

Nem is követi. De a tékozló smuciáner követi a szendvicses sátornál bevált rendszerét. Befuródik a tömeg közepébe. Egy pohár, kettő, három, félfordulat, négy, háromnegyed fordulat, öt, már egészen hátraáll, egy lépés jobbra, egy balra, véletlenül ismét arravetődik Böby, óh, csókolom azt a rózsás kis tenyerét, esdeklek egy tangót, jaj be szép a szövege, léhégyahakehedvesem a csihillagot lehozom néhéked és már a terem tulsó sarkánál ring.

Van egy kis szalonspicce a jótékonycélu pezsgőtől...

* * *

Hajnalfele cserkészni indul az étterembe. Itt is ülnek, ott is, amott is. Itt kocsisbort isznak, ott butéliásat, amott Vermouthot. Tehát amarra sodródik.

— Csókolom a kisztihandjukat! — köszön a hölgyeknek. — Szervusztok! — köszön a férfiaknak.

Wiener Adolf

...sak és ponyva üzlete,
...juta, kender, lenáruk,
zsák és ponyva kölcsönzés, árik, lószőr
és kárpitos kellékek
DEBRECEN,
KOSSUTH U. 27.
TELEFON: 31-81
Fióküzlet:
Nyiregyháza
Bessenyei-tér 15.
TELEFON: 71.

És megáil az asztalnál. Mézes mosoly. Valaki hellyel kinálja. Gyorsan leül. Valaki rendelkezik.

— Pincér, egy poharat!

— Óh, ezer köszönet, de már majdnem részeg vagyok. A sátornál husz pengőt elpezsgőztem...

Töltenek. Iszik. Töltenek. Udvarol és iszik. Töltenek. Iszik és diskurzusba kezd a szomszédnőjével, belebeszél az arcába, mert épen jön a virágos asszony. Töltenek, prosit, ex, mitismondottakabaiasszony. Töltenek, a cigánynál nótát rendel, ezért nem hajthatják végre.

— Van egy cigarettája? — kérdezi a mellette ülő kislány.

— Hogyne! — mondja a tékozló smuciáner halálraváltan.

A férfiak az asztal körül villámgyorsan kapják elő tárcáikat. Parancsoljon, parancsoljon. Mire az ő tárcája kint van, már mindenki füstöl. Hurrá! a lassusági versenyben ezuttal is győzött.

Töltenek, töltenek, töltenek. Aztán záróra. A főpincér körüljárja az asztalokat. A tékozló smuciáner óvatosan feláll.

— Prutyika — mondja a kislánynak — kiszaladok a juxbazárba és hozok magának egy Zeppelinluftballont.

— Jujdecukimaga! — sikong örömében a kislány.

A tékozló smuciáner kimegy, megáll az ajtónál és mint a vadász: vár méla, hosszu lesben. Fizetnek itt, ott. Mikor amott is fizettek, visszatér.

— A szivem megszakad, gyönyörü Prutyi, de egyetlen Zeppelinballont sem találtam. Mind-mind elfogyott.

Csupa szomoruság az arca.

— Föur! Föur! — kiált teli tüdővel.

A föur rohan.

— Minden rendezve van kérem.

Bosszusan az asztalra üt.

— Nahát, ez nem járja! — méltatlankodik. Ha mégegyszer igy bántok el velem, kerülni fogom a társaságot.

Alig tudják kiengesztelni.

Kissé hátramarad. Borravalót tesz az asztalra.

A többiek a ruhatárba mennek. Ő a portásfülkébe. Ott tette le a kabátját. Ingyen és bérmentve.

Az uccára érnek. Reggeledik.

Tiszántuli Ipari Vásár

szeptember hó 3-tól 8-ig

NAGY MEGLEPETÉSEI A KÖVETKEZŐK: A Kollégium udvarának vásárvárosa; az Arany Bika diszterménck nagyszerü látványosságai; a Kereskedő Társulat disztermében a magyar butoripar és iparművészet remekei; szabadtéri előadások, hangversenyek, tüzijátékok, tornaverseny. Kedvezményes vasuti jegy váltására jogositó igazolványok már kaphatók az ország összes menetjegyirodáiban, a debreceni Ipartestületnél és az ország összes nagyobb ipartestületeinél. Az utazási igazolványok ára 1.20 pengő, mely egyszersmind belépőjegyül szolgál az egész Vásár területére. Mindenki jöjjön Debrecenbe! Mindenki nézze meg a Tiszántuli Ipari Vásárt! EGYETEMES BELÉPŐJEGY ÁRA: 30 FILLÉR.

Taxit javasol, hideg van, fuj a szél. Ugyis egyirányban laknak.

A taxi robog, megáll, ő ért hamarabb haza. Kiszáll, kézcsókok, kézfogások.

— Ja, pardon — nyul a zsebe felé —, hozzá akarok járulni a taxihoz.

— Hogy képzelsz ilyet? Sofför, hajtson!

A kocsi elindul.

— Pá, pá! — integet.

Fütyörészve lép be a lakásba, fütyörészve vetkezni kezd. Már az ágyban fekszik, mikor kasszát csinál. Tizenkét pengővel indult a bálnak és most tizenkét pengő harminc fillér van nála. Töri a fejét. Nem tud aludni. Fütyörész. Hogy is volt csak? Na végre! Igen, igen, most már rémlik. Mikor a borravalót letette: váltott, mert nem volt aprója. Ahá, persze, tévedésből 20 fillért tett az asztalra és 50 fillért vett vissza. Nahát!...

Már majdnem alszik.

Óh, ti gyönyörü debreceni báli éjszakák!

Óh, te gyönyörü debreceni tékozló smuciáner!

ORDAS.

KÖZGAZDASÁG

AREMELKEDÉSEK A GABONATŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: október 8.58, 56, 55, 60, 65, 62, 70, 75, 70, 68, zárlat 8.65—67, március 9.68, 65, 63, 70, 75, 71, 80, 84, 80, 75, zárlat 9.73—75.

Rozs: október 5.38, zárlat 5.30—35, március 6.20, 25, 30, 22, zárlat 8.22—24.

Tengeri: szeptember 6.80, 93, 92, 93, zárlat 6.82—87, május 7.50, 60, 65, 62, zárlat 7.58—59.

Készáruvásáron:

Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 8.20—8.35, 78 kg. 8.30—8.45, 79 kg. 8.40—8.55, 80 kg. 8.50—8.65.

Rozs: pestv. 4.90—5.00, egyéb rozs 4.90—5.00, tak. árpa I. 6.40—6.50, tak. árpa II. 6.20—6.30, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.85—6.95, tiszai tengeri 6.90—7.00, egyéb tengeri 690—7.00, korpa 4.70—4.80.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.45—18 85, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 391.00—401.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111 40.

*

Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany ára 5150—5155 pengő volt.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Egy pengővel a napi ár felett 400 vagon buzát exportálnak közvetlenül a tiszántuli gazdák

Csak elsőrendü buzát szállit ki az értékesitő gazdaegyesület

A debreceni gazdák rendkivüli jelentőségü akcióba kezdtek, amely — ugy látszik — teljesen sikerre vezet és általa elérhető lesz, hogy a sok évi elemi csapástól sujtott Tiszántul ezuttal jobb áron és közvetlen a gazdáktól juttassa a külföldi vevőkhöz ezévi buzatermését. Ebben a fontos ügyben ma küldöttség is járt a földmivelésügyi minisztériumban s a külkereskedelmi intézetnél, ahol egyelőre 400 vagon buza exportálására kértek engedélyt és kaptak igen biztató igéreteket.

Nemrég alakult meg a Tiszántuli Gazdák Értékesitő Egyesülete, amely arra hivatott, hogy a Tiszántuli Gazdasági Egyesület védelme alatt minél jobb áron, tehát az exportáló bankok és érdekeltségek kihagyásával közvetlenül külföldre szállitsa a Tiszántul buzatermését.

Az értékesitő egyesület egyelőre 400 vagon terménynek az exportálását tüzte ki célul és ebből a mennyiségből Svájcba 200, Németországba pedig szintén 200 vagon terményt akar kiszállitani. Természetesen csakis elsőrendü, a magyar buzát méltán képviselő terményről lehet szó, mert az egyesület szállitásai által be akarja bizonyitani, hogy

az a buza is van olyan jó, mint az exportőré, amely a gazdától egyenesen a külföldi vásárlóhoz megy.

A terv keresztülvitele nem ütközhet nagyobb nehézségekbe, hiszen Svájccal félmillió métermázsa buza átvételére, Németországgal pedig egymillió mázsára van megállapodása a kormánynak. Igaz, hogy az utóbbiból félmillió métermázsát már kiszállitottak.

A gazdák zárolt pengőből kapják meg követeléseiket készpénzben.

A debreceni gazdák küldöttsége a leghatározottabb igéretet kapta, ugy hogy a szállitások valószinüleg rövid idő mulva megkezdődhetnek.

A svájci vásárló-csoporttal, amely itt zárolt pengőért viszi ki a buzát, olyan megállapodást kötött az értékesitő egyesület, hogy a napi árnál máris egy pengővel magasabb áron tudják átvenni Debrecenben a buzát.

Egy millió pengős örökségi ügyben folytatja a vizsgálatot a debreceni vizsgálóbiró

Ezer hold szántó, szőlők, két kastély, kuria Biharnagybajomban — Valódi-e a végrendelet, amelyben egy özvegy nevelt leányára hagyta a milliós vagyont

Dr. *Preineszberger* Jenő vizsgálóbiró előtt nagyon érdekes ügy van most, amelyben hosszabb ideje folyik már a vizsgálat. Helyszini szemléket tartottak már, szakértőket kérdeztek meg az ügyben, melyben egy millió pengőért folyik a harc.

A biharnagybajomi földbirtokosnő, özvegy *Nagy* Ferencné vagyona körül támadt a harc, amely egészen odáig fejlődött, hogy munkát ad már a vizsgálóbirósságnak is. Az idős földbirtokosnő nemrégen elhunyt és egész vagyonát nevelt leányára hagyta. A rokonság nem tudott belenyugodni abba, hogy az egy milliópengős vagyonból ne részesedjenek és ezért kifogásokkal támadta meg a végrendeletet. A birtok ezer holdnál nagyobb jó szántóföldekből, szőlőkből, két kastélyból és a pompásan berendezett biharnagybajomi kuriából áll. A gazdaság mintaszerüen van berendezve és vagyonokat ér a berendezés. Özv. Nagy Ferencné távol tartotta magát minden felesleges, költséges passziótól, egyedül a birtokának élt és annak fejlesztésére forditotta minden jövedelmét. A minta-gazdálkodás eredménye lett az, hogy egész Biharmegyében alig van párja a birtoknak.

Ezért a birtokért indult meg a harc s nem ismerik el valódinak a végrendeletet, kifogásolják az aláirást. Irásszakértőket kérdeztek meg az aláirásra vonatkozólag. Régi leveleket kutattak fel, amelyeken ott van a földbirtokosnő aláirása, tanukat neveztek be az örökös és a nem örököltek részéről.

A szakértők még nem készültek el a jelentésekkel, nincs még feldolgozva a nagy per minden anyaga s bizonyosan állitani nem lehet még, hogy a vizsgálóbiró milyen végzést ad ki az egymilliópengős vagyon sorsáról intézkedő végrendeletről.

Abban az esetben, ha a vagyon nem egy kézben marad, 10—15 holdas részekre szakad, mert olyan sokan vannak az igénylők, akik vérségi rokonság révén tartanak igényt özvegy Nagy Ferencné birtokára.

Az Urániában

MA, VASÁRNAP és HOLNAP, HÉTFŐN is
FÉLÁRON NÉZHETIK MEG
csak felnőttek az

„Amolyan nők szerelmi életé"-t

három érdekes film keretében:

SZEGÉNY KIS ÉVA — GYÖNYÖR — ELVESZETT NŐK UCCÁJA.

Előadások: vasárnap 3, 6 és 9 órakor, hétfőn 6 és 9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
az URÁNIA
auguszt. 27. v. 28-i bárm. előadására

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
az URÁNIA
auguszt. 27. v. 28-i bárm. előadására

Gyenge lesz a tengeri, jó lesz a cukorrépa és a burgonya-termés

Budapest, augusztus 26. A legujabb hivatalos termésjelentés a buza, rozs, árpa és zab terméseredményeiről, mivel a megkésett aratás miatt a cséplés még tart, még nem ad ki jelentést. A tengeri a szárasság következtében megállott fejlődésében és jelentőseb kevesebb termés várható, mint tavaly. A burgonyának sem igen kedvezett az idő, a termés azonban több, mint tavaly. A cukorrépa általában jó termést igér, a rétek sarju növése csak a mély fekvésekben kielégitő, a legelők pedig a nagy szárasság következtében igen sok helyen kisültek. A gyümölcsfák általában rendesebb termést igérnek, mig a szőlő csak gyenge közepesnek mutatkozik.

MINDENKINEK VAN TELEFONJA—15-85

Helyes kis fülke a Kossuth ucca városházi sarkán még tiszta és ép üvegfalakkal, belül tárcsás fali telefon, mellette pénzbedobásos automata, apró kisasztalka a falraerősitve: Az uj nyilvános uccai telefon: 15—85.

Nehány nap óta mindenki boldog telefontulajdonos. Nem egészen bizonyos, hogy boldog, de az egészen bizonyos, hogy telefontulajdonos ma már minden debreceni lakos 15—85. szám alatt. Telefonszám alatt. Mert igaz ugyan, hogy 20 fillérért élvezheti csak ezt a tulajdonjogot, de hát Istenem az otthonvaló telefonok tuladonosai nem fizetnek még többet is? Sajnos ezidőszerint még kevesen örülnek e boldogságnak, kevesen kéjelegnek e boldogságban. Sokan félnek bemenni a kis üveglakba, mert „meglátják a telefonálást". De hát majd csak belejönnek a svungba s majd még látni fogunk toporzékoló, haragos várakozókat, akik majd be-be kopogank az édesen mosolygó „távbeszélő"-re: mondja már be a boldogitó igent, vagy a pá, pá édes-t. Most még csak a szerény kisérletezések folynak. Ah, sokszor sikertelen kisérletezések.

I.

Tárcsázik egy 25—50 közt levő ur. Jobb ruházkodás. Finomabb überciher. A szivarzsebben szines kendő. A szám ugy látszik jelentkezett.

— Halló! Halló.

— — — — — — — —

Az ur udvarias meghajlással a telefon felé, belenéz a tárcsakorongba (valószinüen televizios a telefon), ajkán kedves mosollyal:

— Maga az? Kezét csókolom.

— — — — — — — — —

— Lehet beszélni?

— — — — — — — — —

— Nagyszerü. Akkor először is sok puszi édes Ibikém. Tudja, honnan telefonálok. Saját telefon. 15—85. Maga hogy van. Nem volt baj otthon? Hát a princi nem szólt a késésért?

— — — — — — — — —

— Mi lesz szombaton? Akar átjönni Szegedre? Nagyszerüen tölthetjük a vasárnapot.

— — — — — — — —

— Ne féljen, akár szállóban kipihenheti magát. Mi az, mit nevet? Ibike maga az? Szóljon hát...

Három perc.

II.

Egy másik uriember. 20 fillér. Tárcsázás. Hallózás.

— Itt Jani beszél. Te vagy az drága Józsim? Szervusz! Kérlek szépen a bankból beszélek. Igen sürgős a dolog. Azonnal le kell fizetnem 35 pengő 70 fillért, hogy a másik dolog, amiről beszéltem neked, intéződjék. Rögtön megkapom az utalványt, ha ezt lefizetem. Arra kérnélek...

— — — — — — — —

— Pedig éppen azt akarok kérni. Nagyon kérlek drága, jó öregem küld ide ki az összeget, a bank előtt várom. Csak egy félórára kell. Azonnal visszaadom.

— — — — — — — —

— Husz pengőd sincs? A többit talán mástól összeszerzem.

— — — — — — — —

— Legalább tizet küldj öregem.

— — — — — — — —

Közben három perc lesz. A kagyló a helyére kerül s igy már nem veszi föl az utolsó bemondást:

— A frász törjön ki!

Szokatlan telfonáló. Férfikora teljében lévő hölgy. Láttára, eszünkbe jut az örök szép költemény: A három gránátos. Határozott mozdulattal veszi elő a husz fillérest és szinte parancsoló gesztussal helyezi az automata telhetetlen szájába.

— Halló! Halló!

— — — — — — — —

— ... vendéglő? Portás?

— — — — — — — —

— Kérem nézze meg a vendéglőben van R. Gy. ur? Ha igen küldje a telefonhoz, mondja meg, hogy az ügyvédtől keresik. Tartom a vonalat.

— — — — — — — —

— Halló. Te vagy az Gyurka? Itt én beszélek! Hát igy vagy te Nyiregyházán. Te alávaló, te, te szélhámos! A feleségedet akarod becsapni? Engem? Azt hitted, nem láttam a kedves levelt? Nem szégyenled magad, te vén szamár. Ne dadogj. Majd otthon beszélünk még. Várj meg, érted megyek. De megvárj!...

Három perc. A telefon üvegajtaja kicsapódik, becsapódik. Reméljük, hogy nem várta meg R. Gy.

Tűzhelyeket veszek, eladok

ASZTALI TÜZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai szénfűtésre is garantálva legolcsóbban: ÁRPÁD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNÁL.

A pestinácik egy kis heccet akartak csinálni a fővárosba érkező bajor kirándulócsoport tiszteletére

Budapesti Értesitő: Ma este 9 óra tájban a Nemzeti Szinház előtt 10—15 főből álló magyar horogkeresztes csoport verődött össze. Magukkal hoztak egy fából készitett horogkeresztet, amely szalmával és szurokkal volt bevonva. Ezt meggyujtották s közben „Éljen Hitler!" tartalmu röpcédulákat osztogattak a járókelőknek. A rendőrség a tüntetőket előállitotta, ahol elmondták, hogy szimpátia-tüntetést akartak rendezni a Budapesten tartózkodó bajorok tiszteletére, akik értesülésük szerint az esti órákban autókarokon mentek volna végig a körúton.

Végleges elintézést nyert a polgári fiuiskola ügye

A Kollégium megnyitja az iskolát, a kultuszminiszter megadja az államsegélyt, a Kereskedő Társulat átadja a felszerelést

Debrecen egy megoldhatatlannak látszó kérdése, amely már-már azzal biztatott, hogy gyönyörü tengeri kigyóvá növekedik meg, az érdekeltek közös megegyezése alapján végleges elintézést nyert és pedig általános megnyugvásra. Ez a kérdés a Kereskedő Társulat által feladott és egy évig a város által fentartott polgári iskola ügye. Az egyházkerület tudvalevően hajlandónak mutatkozott a polgári iskolát a Kollégium keretében megnyitni. A város törvényhatósága ez év május 31-én tartott közgyülésén fölirt a kultuszminiszterhez, hogy a fizetést kiegészitő államsegélyt a református Kollégiumnak juttassa. Kimondta, hogy a polgári iskola céljaira addig adott összegek visszakövetelése ügyében később határoz. A kultuszminiszter most válaszolt a felterjesztésre és értesitette a várost, hogy a Kereskedő Társulat polgári iskolájában működött tanárokat felekezetre való tekintet nélkül át kell venni és e tanerők után az eddig folyósitott fizetéskiegészitő államsegélyt továbbra is folyósitja, — amennyiben ezek állásukat el is foglalják. Kijelentette azonban a miniszter, hogy ujabban létesitendő tanári állások után egyelőre nem helyez kilátásba fizetéskiegészitő államsegélyt.

A Kereskedő Társulat beadványt intézett a városhoz és ebben kijelentette, hogy hajlandó a polgári iskola felszerelését a Kollégiumnak átengedni, kérte azonban, hogy a város az ugynevezett célvagyon visszakövetelésétől álljon el.

Igy állottak a dolgok, amikor tegnap dr. *Vásáry* István elnöklete alatt az érdekeltek értekezletre jöttek össze, amelyen részt vett dr. *Baltazár* Dezső püspök, dr. *Juhász Nagy* Sándor, dr. *Veress* István igazgató, *Kardoss* Gyula, dr. *Ferenczy* Károly, dr. *Ratkóczy* János és dr. *Kupinszky* Sándor tb. tanácsnok is. Az értekezlet a teljes megegyezéssel ért véget. Dr. Veress István ki is jelentette, hogy a Kollégium az egyházkerület felhatalmazása folytán minden intézkedést megtett, hogy az 1933—1934. tanévet idejében rendben megnyithassák, már a kultuszminiszternek is jelentést tettek, a beiratkozások meg voltak, a pótbeirások most lesznek.

Az értekezlet tudomásul vette, hogy a Kereskedő Társulat átengedte a felszerelést, amelyet a város a Kollégiumnak ad át. Tudomásul vette az értekezlet azt is, hogy a Kereskedő Társulat kötelező nyilatkozata szerint ez semmiféle intézkedést nem tett és nem tesz, hogy ő is polgári iskolát nyisson. Ugyancsak tudomásul vették, hogy a Kollégium a tanárokat ugyanolyan fizetéssel, amilyen fizetésük a Kereskedő Társulatnál volt, átveszi. A polgármester még kijelentette, hogy ugyanazokat a segélyeket, amelyeket a Kereskedő Társulat a polgári iskola után élvezett, a Kollégium is megkapja.

Dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Baltazár Dezső, dr. Ferenczy Károly értékes felszólalásai után a polgármester köszönetet mondott az összes tényezőknek, hogy a megegyezés létrejöttében teljes megértéssel segitségre voltak.

Ünnepélyes keretek között kapcsolják be ma a villanyvilágitást a Téglavetőben

Debrecen város egyik legnagyobb külsőségi területe, a Téglavető szép fejlődési fokot ért él. Vasárnap ünnepélyes keretek között bekapcsolják a Téglavetőbe a villanyvilágitást, amit hosszu idő óta kért már magának az itteni lakosság. A téglavetői óvoda udvarán délután 4 órai kezdettel istentiszteletet tartanak és a villanybekapcsolás délután 5 órakor fog megtörténni.

A Lindbergh házaspárt nagy lelkesedéssel fogadták Kopenhágába

Kopenhága, augusztus 26. Lindbergh ezredes és felesége repülőgépükkel 17.15 órakor megérkeztek. Fogadásukra megjelentek az amerikai követség tagjai és a dán léghajózási minisztérium képviselői. Lindberghék a fellobogózott főutvonalokon át a városházára hajtattak, ahol a városi tanács köszöntötte őket. Kopenhága lakossága lelkes és szivélyes fogadtatásban részesitette Lindberghéket.

Baltazár püspök megérkezett az ORLE nagykőrösi konferenciájára

Nagykőrös, augusztus 26. Szombaton játszódtak le az Országos Ref. Lelkész Egyesület háromnapos konferenciájának utolsó eseményei. Nagy István, a debreceni diakonissza intézet igazgatója állott fel az első előadás megtartására s bejelentette, hogy egy hónapon belül megnyilik Debrecenben az első magyar református diakonuszképző intézet.

Délután érkezett Nagykőrösre az ORLE elnöke, Baltazár Dezső dr. püspök.

A katasztrófális anyagi ügyeket a délután folyamán Görömbey Péter esperes elnöklésével külön gyülés tárgyalta izgalmas hangulatban.

A következőképpen határozott a gyülés: „A lelkészegyesület ez idő szerint csak a legégetőbb szükségletek kielégitését kéri. Az egyetemes konvent kérje fel a kormányt, hogy a lelkészi korpótlékot tovább ne csökkentse. A lakóhelyüktől távol tanittató lelkészeknek évről-évre rendkivüli államsegélyt kér. Az eladósodott lelkészek megsegitésére a kezdett akció folytatását, az adócsökkentési segély félévi előleges részletekben való kiutalását kérték ezután.

Mulhatatlanul szükség van az általános kulturadó behozatalára. Az értékegységes tanitók sérelmei, a középiskolai segélycsökkentések, a jogakadémiák autonomiaellenes reformja, a debreceni egyetem csonkitásának terve és végül az ellen foglalt állást az ülés nagy nyomatékkal, hogy az államsegélyeket tovább csökkentsék."

— **A Csapó uccai piac burkolása.** A közgyülés tudvalevően elrendelte a Csapó uccai piac burkolását és pedig Klinkertéglával. A burkolási munkákra meg is tartották a versenytárgyalást. Ajánlatot tettek Kiss László 1669 pengő 60 fillérrel, Bartha István 1720 pengő 80 fillérrel és Imre és Herczegh 5363 pengő 24 fillérrel. A versenytárgyalás eredményét döntés előtt a középitési bizottságnak adta ki a polgármester.

Kedveli Ön ezt az ujságot?

Barátja Ön ennek a lapnak?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Saját készitésü gyermek CIPŐK garantált minőségben
26—29-ig P 5·—
30—35-ig P 6·—
36—40-ig P 8·—
BERKOVITS üzemében, Péterfia 37.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1933 augusztus 27. Vasárnap. Protestáns: Gebhard, róm. kath: K. Sz. József, ógörög: Libér, izraelita: 5693 Elul 5.

Holnap: 1933 augusztus 28. Hétfő. Protestáns: Ágoston, róm. kath.: Ágoston pk., izr.: 5693 Elul 6.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak. „Megváltó", Piac ucca 18. „Aranyegyszarvu", Kossuth ucca 8. „Magyar korona", Péterfia ucca 10. „Arany János", Csapó ucca 66. „Szentháromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária", Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Lassan melegedő idő, változó felhőzettel.

A BUDAPESTI RADIÓ MUSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, augusztus 27.

9.15: Hirek.ó 10: Református istentiszteltet a Kálvintéri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. Szentbeszédet mond P. Jánossy S. J. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: Buda Károlyi és cigányzenekara a Ketter-étteremből. — 1.45: Gramofonlemezek. 3: Székács Elemér: „Időszerü gazdasági tanácsadó". — 3.45: Helyszini közvetités az evezős Európa-bajnokságokról. 4.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 4.30: „Magyar irók álnevei." Moravek Endre eladása. — 5: Helyszini közvetités az evezős Európabajnokságokról.5.40: Bertha István szalonzenekara. 7: „1933." Kosztolányi Dezső elbeszélése. 7.30: Huszka Rózsi énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor. 8: Időjelzés, hirek, sport és lóversenyeredmények. 8.20: Hangjátékelőadás a Studióból. „A Viktória-hotel rejtélye." Hangjáték három részben. Irta: Moly Tamás. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. 10.20: Időjárásjelentés, sporteredmények. Majd: Mocsányi—Lakos jazz-zenekar (New Brighton Boys) a margitszigeti Floriscukrászdából. 11.15: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria-kávéházból.

HÉTFŐ, augusztus 28.

6.45: Torna. Utána: Gramofnlemezek. 10: 1. A száz év előtti magyar falu életéből. 2. Vidám történetek a kaszárnyából. (Felolvasás.) Közben: Gramofnlemezek. 12.05: Mándits szalonzenekar. 1.30: Leidenfrost Ica énekel, Szécsi Magda hegedül, zongorán kiséri Polgár Tibor. — 3.30: A rádió diákfélórája. Az elvarázsolt sziget (A csikágói világkiállitás). 4: Aszonyok tanácsadója. 5: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 6.10: Születésnapi ajándék. Andai Ernő elbeszélése. 6.40: Palotai Vilmos gordonkázik, Zongorán kiséri Polgár Tibor. 7.20: Pethes Sándor és Dénes György mókaestje. 8: A bécsi rádióállomás müsorának közvetitése. Bécsi dallamok. Rádióegyveleg, összeállitotta Lothar Riedinger. Utána körülbelül 9.30: Időjelzés, hirek. Majd: Veres Lajos cigányzenekara az Ostende kávéházból Kalmár Pál énekszámaival. Közben: 10.10: Időjárásjelentés. 10.45: Ember Nándor zongorázik. 11.30: Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende kávéházból.

❖❖❖

Társadalmi események naptára

AUGUSZTUS 27.

— **A piaristák ünnepe.** Vasárnap lesz a piaristarend alapitójának, Cal. Szt. Józsefnek ünnepe, amikor is régi szokáshoz hiven az egész debreceni katholikusság hálás tisztelettel s ájtatos érzelmekkel gondol a nagy rendalapitóra, akinek szellemében kétszáz éve folyik komoly és okos nevelés Debrecenben is. Az ünnep alkalmából délelőtt fél 10 órakor dr. Lindenberger János apostoli kormányzó főpapi misét celebrál, szentmise közben pedig dr. Varasdy László ünnepi szentbeszédet mond.

KIS DOBOZ 50 FILLÉR,
NAGY DOBOZ 1 PENGŐ.

Kapható minden szaküzletben.

D. F. U. SZELVÉNY.
T. GELLERT LAJOS mérnök és TSA
BUDAPEST
VII, Károly király-ut 3|a
Sziveskedjék nekem EUKUTOL arc- és bőrápolókrém mintát és prospektust ingyen és bérmentve küldeni.
Név.....
város.....
ucca.....

AUGUSZTUS 28.

— **A debreceni ipartestület cipész szakosztálya** 28-án, hétfőn este fél nyolc órakor az ipartestület dísztermében ülést tart fontos tárgysorozattal.

— **A Zenekedvelők Köre uj szezonja.** A Zenekedvelők Köre intézőbizottsága hétfőn délben tart ülést a zeneiskolában, melyen a következő évi programot beszélik meg. A Zenekedvelők Köre ez évben lép fennállása 25-ik évébe s ha a mai viszonyok az ünnepeket nem is engedik meg, gondoskodni fog a Kör arról, hogy különösen szép hangversenyekkel tegye emlékezetessé a jubileumi évet.

❖❖❖

— **Minden uccán névtábla lesz.** Debrecenben még nagyon sok uccában nincs uccanévtábla. A polgármester most elrendelte, hogy minden uccát el kell látni névtáblával s ezért utasitotta a számvevőséget, hogy erre a célra 3000 pengőt vegyen föl a jövő évi költségvetésbe.

— **Házassági hir.** Sichermann Margit és Fischer Andor (Budapest) szívesen látják barátaikat és ismerőseiket augusztus 27-én délben 1 órakor Kálvin-tér 5. sz. alatt tartandó esküvőjükre.

ÉLŐHALCSARNOK
HAL és VADKERESKEDES megnyilik szept. 1-én
Csapo u. 39. sz. (Rákóczi uccai piaccal szemben.)

— **A városi nyugdijas tisztviselők és alkalmazottak egyesületének közgyülése** nem mint az a lapokban tévesen közölve lett, augusztus 29-én, hanem augusztus 27-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza nagytanácstermében lesz megtartva. Elnökség.

— **Frontharcos közgyülés.** E hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városházi közgyülési termében tartja az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja közgyülését. Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hiszekegy. 2. Elnöki megnyitó. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Költségvetés az 1933. évre. 5. Évi jelentés és ezzel kapcsolatban vitéz Berényi István ny. ezredes, társelnök felszólalása. 6. Inditványok. 7. Tisztségek betöltése (választás). 8. Zárószó. 9. Himnusz.

— **Jakabfi Magda okleveles zongoratanárnő szeptember 1-én megkezdi a tanitást. Püspöki palota. Telefon: 14-73.**

— **A debreceni református Kollégium gimnáziumában és a tanitóképző intézetben az ujabb rendelkezések szerint az** évnyitó istentisztelet f. évi szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor lesz s a tanitás 16-án 8 órakor megkezdődik. A gimnáziumban a beirás szeptember 11—14. napjain, javitóvizsgálatok az I—IV. osztálybeliek számára 11-én, az V—VII. osztálybeliek számára 12-én délelőtt 8 órakor. A szeptemberi javító- és pótló érettségi vizsgálat terminusa marad változatlanul, szeptember 4., 5., 6., 7-én irásbeli, 9-én szóbeli. A tanitóképzőintézetben javitóvizsgálat szeptember 11-én, beirás 12—14. napjain. A tápintézet és bentlakás mindkét intézet növendékei számára szeptember 11-én nyilik meg. Az igazgatóság.

— **Zálogcédulát,** használt butorokat, ingóságokat veszek, hivásra házhoz megyek. **Áruközvetitő,** Degenfeldtér 8.

— **Olcsóbb lett a mosólikőr,** amit Lukács Vilmos és Testvére gyárt Érdeklődjék a 23-08. telefonon.

— **Alpesi sajt-, vajcsarnok** megbizható, olcsó, minden okom megvan arra, hogy az Alpesiben, Piac ucca 16., vásároljak.

— **Tartós villanyondulálás** 8.— P-től. Ramminger Szent Anna 12.

— **Iskolaruhák** legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Áruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.

— **Fogmüterem,** Hatvan ucca 27. foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpadlásnélküli müfogak. Olcsó árak.

— **Hazajött** a nyaralásból Laciki és Luluka, megveszik könyveiket Springer bácsi könyvesboltjában.

— **Hamis ékszert legszebbet** legolcsóbban Takácsnál vásárolhat. — Batthyány u. 4.

— **Használt tankönyvek** minden iskolába kaphatók Grünmannál, Piac 69. Megyeházzal szemben.

— **Kétnapos filléres gyorsvonat** indul szeptember 2-án Debrecenből a Balatonra a Balatoni Borhét alkalmából. A vonat szeptember 2-án a déli órákban indul és vissza szeptember 4-én a reggeli órákban érkezik. Régi óhaja teljesül a debreceni közönségnek ezzel a vonattal, mert alkalma nyilik pár pengőért egy igazi kellemes balatoni week-endre. A vonat utasai választhatnak Siófok, Balatonföldvár, Lelle vagy Balatonboglár között, ahol a vonat megáll és módjában van minden utasnak a Menetjegyirodában előre olcsó szállásról gondoskodni. A menetjegy ára oda és vissza P 7.40, szállás 2 pengőtől biztositható. Jegyek kaphatók a Menetjegyirodában.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Olcsón és jól szórakozhat** az „Éden" vendéglőben. Záróra reggel 5-kor. Tisztelettel: Goldstein. (Nagyállomással szemben.)

— **Jól vásárolni** speciál üzletben lehet, tehát én az **Alpesi sajt-, vajcsarnokba** megyek, Piac u. 16.

— **Iskolakönyvek** ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalfy József könyv- és papirkereskedésében.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
BOCSKAY TÉR

Vasárnap.

„CHANDU". Misztikus történet **Edmund Lowe** főszereplésével. Megelőzi: **„Álarcos lovas"**, cowboydráma **George O'Brien** főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— **Orvosi hir.** Dr. Meák Géza szabadságáról megjött, rendelését megkezdte d. u. 3—8. Piac u. 43. Svetits-palota.

— Meghivó. Hölgyeim szíves tudomásukra hozom, hogy őszi gyermekruha ujdonságaim megérkeztek. Modelljeim kiválasztásánál a legmesszebbmenő gondossággal jártam el, ugy, hogy minden szülő megtalálhassa mindazokat a ruházati cikkeket, amelyekre gyermekének szüksége van. Modelljeim egyesitik magukban a legkulturáltabb ízlést a legjobb minőséggel és mindezek ellenére az árak bámulatosan olcsók. Igen kérem, mielőtt gyermekének őszi és téli szükségletét beszerezné, keresse fel üzletemet, ahol minden vételkényszer nélkül szívesen mutatjuk be ujdonságainkat. Teljes tisztelettel: Horovitz Gyula divatáruháza, Püspöki palota, Hatvan ucca sarok.

— **A nagycserei csendőrőrs.** Ismeretes, hogy a nagycserei és környéki birtokosok már régen kérték, hogy állitsák föl a Nagycserén a csendőrőrsöt. A város hajlandó is volt erre, de a minisztérium részéről különféle nehézségeket támasztottak. Ezeket — ugy látszik — most sikerült eloszlatni, mert a polgármester utasitotta a műszaki ügyosztályt, hogy a csendőrőrs épületének felépitésére a versenytárgyalást irja ki.

— **Értesitem** a t. közönséget, hogy cipészmühelyemben férfi cipőt 12 pengőtől, nőit 10 pengőtől kifogástalant készitek. Jakab János, Piac 38.

— **A célszerü kozmetika** ma már nem sötétben való próbálgatás, hanem az orvosi tudományok kisérleti eredménye. Tudják ma már, hogy a bőr folytonos regenerálási folyamatánál bizonyos hormonok és egy lipoid-szerü anyag, a cholesterin, valamint savanyu ásványi sók játszanak fontos szerepet. Öregedő, petyhüdt, ráncos vagy durva bőr e felépitőanyagok hiányának bizonyitéka. — Ezek a hiányok pótolhatók az Eukutol-rendszer segitségével, melynek célszerü alkalmazása a beteges bőrnek visszaadja simaságát, üdeségét és frisseségét.

— **Királyok és főurak** udvarában hajdan külön „udvari mulattató mesterek" voltak, akikre az a feladat hárult, hogy elüzzék az unalmat és jókedvre deritség gazdájukat, szórakoztassák a vendégeket. Az udvari mulattató mesterek legtöbbje mint igen szellemes egyén, nagy hirnévre tett szert és nem egyről még ma is megemlékezik a krónika. A modern technika az udvari mulattatókat mechanizálta és elnevezte — rádiónak. A rádió, elődjeinél még sokoldalubb, nemcsak királyok és főurak, hanem mindenkinek mindennap szolgálatára áll, mulattat, szórakoztat és hasznos tudnivalókkal látja el. A 2+1 lámpás, hangszóróval egybeépitett 7016-os Orion rádió bármely rádiószaküzletben 86 pengőért tiz havi részletre is megvásárolható.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. AUGUSZTUS 27. CSÜTÖRTÖK. A villamostelep teljesen elkészült s szeptember 15-től a város közvilágitása már árammal történik. A Royal épületétől a Nagytemplomig 13 ivlámpát helyeznek el, tehát ebből itélve a Piac ucca világitása páratlanul szép lesz.

Emerich Arnold bőrkereskedő ebéd után lefeküdt aludni s kabátját az uccára nyiló ablak kilincsére akasztotta. Mire felébredt, megdöbbenve tapasztalta, hogy kabátja belső zsebéből elemelték pénztárcáját, amelyben 1500 korona volt.

Dorogi Jenő debreceni mérnök, aki már évek óta Mexikóban élt, egy nagy épitkezésnél leesett a 10. emeletről és szörnyethalt.

Hirdetés: „A debreceni nagyáruház női felöltő osztálya megnyilt. Gelbmann és Rosenfeld, Piac u. 19."

Hirdetés: „1 kg finom kávé 1 forint, 1 kg. legfinomabb orosz tea 3 forint, 5 kg. luxus csemege szőlő 80 krajcár. Kohn Henrik. Hatvan u. 5."

1908. AUGUSZTUS 28. PÉNTEK. Rövidesen forgalomba kerülnek a 100 koronás arany emlékérmek.

Kapéri Béla dr. debreceni ügyvédjelöltet egy nagyszalontai kávéház felirónője szerelmi bánatában vitriollal leöntötte. Kapéri félszeme kiégett.

1913. AUGUSZTUS 27. SZERDA. A ref. egyház presbitériumának ülésén Márk Endre élesen kikelt az ellen, hogy temetéseknél gazdagabb családok olyan pompát és fényt fejtenek ki, hogy valóságos uccai látványosságot honoistottak meg. Inkább áldozzanak a gyászoló családok jótékonycélra.

Kiss Béla, az országoshirü debreceni müvészcigány Tátralomnicról hazaérkezett és mától a Hungáriában hangversenyez.

Apróhirdetés: „Flörtöléshez karcsu, hosszuhaju partnernőt keresne 32 éves életvidor szalmaözvegy. Gyors választ „Csak 14 napig tart az aranyszabadság" jeligére.

1913. AUGUSZTUS 28. CSÜTÖRTÖK. A belügyminiszter elutasitotta dr. Bacsó Dezső és társai felebbezését, amelyben kifogásokat emeltek Tisza István debreceni diszpolgársága ellen.

A debreceni rendőrség letartóztatta Légrádi Sándor nemzetközi zsebtolvajt ,aki Herkules-fürdőtől Debrecenig 7 zsebórát lopott a vonaton.

Bakonyi Samu dr. debreceni képviselő néhány hete egy kiránduláson lábát törte, de már felgyógyult sérüléséből.

Hirdetés: „Frank Rezső ruhaáruházában (Bika mellett) fiu iskolaruhák 8—10—12 koronáért kaphatók."

1923. AUGUSZTUS 27. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1923. AUGUSZTUS 28. KEDD. Hegymegi Kiss Pál a nemzetgyülésen nagy beszédben tiltakozott a köztisztviselők tömeges elbocsátása ellen, majd éles szavakkal tárta fel a protestáns iskolák sérelmeit.

A debreceni iparosok és kereskedők izzó hangulatu tiltakozó gyülést tartottak az iparkamarában az uzsorabirósági rendelet ellen. Falk Lajos, Radó Rezső, Németh Aladár felszólalása után Békés Lajos javaslatára egyhangulag elhatározták, hogy bizalmatlanságot szavaznak a kereskedelmi miniszternek.

Harsányi József 28 éves Sziv uccai reszelőkészitő késével négyszer szivenszurta magát és azonnal meghalt.

A bajnokság első fordulójának eredménye: DVSC—KSE 1:0; DMTK—NyTVE 0:0; DKASE—Ny. Törekvés 1:1; DTE—BSE 1:1.

Ha a Bocskay ujjászervezett csapata beválik, akkor könnyen győzhet az ujpesti oroszlanbarlangban

A Bocskay—Ujpest mérkőzés eredménye attól függ, hogy a két csapat közül melyiknek jobb a szezonelejei formája

A sorsolás szeszélye az őszi szezon első mérkőzésén a tavalyi bajnokcsapatot állitja szembe a kék-sárgákkal, még pedig az ujpesti Stadionban, ahol a magyar profifutball legfanatikusabb drukkergárdája, az ujpesti futballrajongók tüzelik majd győzelemre csapatukat azzal a Bocskayval szemben, amely már igen sok kinos meglepetést okozott a büszke Ujpestnek. A szezon első mérkőzésénél rendkivül nehéz jóslásokba bocsátkoznunk, hiszen sok mindentől eltekintve, legtöbbször a pillanatnyi kondición mulik a győzelem sorsa. A Bocskaynak bizonyára használtak az elmult hetek bemelegitő turamérkőzései. Hir szerint a kék-sárgák máris biztató kvalitásokat árultak el, a védelem — legalább is papiron — elsőrangu, különösen azért, mert az Attila nagyszerü Albertija védi mától kezdve a Bocskay kapuját, de nagyon jó hirek keringenek a csatársor formájáról is. Azt hisszük, hogy a Bocskay sorsát ezen a kemény, nehéz mérkőzésen az uj centerhalf jó vagy rossz játéka pecsételi meg.

Ha Gyulai legalább is közepes teljesitményt nyujt ma Móré helyén és ha a többi játékosok is kijátszanak egy átlag jó-közepes formát, akkor döntetlen eredmény, sőt egy-két gólos győzelem könnyen adódhatna, viszont ha az ujonc centerhalf még nem képes beváltani a hozzáfüzött reményeket az első profimeccsén, akkor az összetört tengelyü kék-sárgák könnyen nagy vereséggel jöhetnek haza Ujpestről.

Valódi
akácméz kapható
1 pengőért kilogrammonként
SPITZ BÉLA
fűszerüzletében HATVAN UCCA 53.
Ugyanott egyéb fűszeráruk is rendkivül olcsó árakon beszerezhetők

Értesülésünk szerint a Crisana elleni mérkőzésen megsérült és még mindig harcképtelen Gombkötő helyett Keviczki fog játszani, tehát a Bocskay az alábbi csapattal startol:

Alberti — Vágó, Janzsó — Palotás, Gyulai, Keviczki — Markos, Vincze, Teleki, Őri, Hevesi.

❖❖❖

A DKASE felkéri az I. csapat játékosait, hogy ma délelőtt 9 órára a Postás elleni barátságos mérkőzésre, a II. csapat tagjai pedig 11 órára a DMTE elleni mérkőzésre a DKASE-pályán jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a DTE II. összes játékosait, hogy ma délelőtt 9 órára a DTE-pályán megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Felhivom a DTE alant felsorolt tagjait, hogy a mai, Nyirbátorban lejátszandó mérkőzésre fél 1 órára Piac u. 60. szám alatt teljes számban jelenjenek meg, ahonnan autóval indulunk: Vári, Szunyog, Erdős, Fisch II., Szőke, Szilágyi I., Grósz, Fisch I., Vincze II., Vincze I., Laczkó, Radics. Intéző.

Mentőszertárt és ambulanclát állitanak fel a tüzoltólaktanyában

A város tűzoltóságának fejlesztésére tudvalevően egy 11.000 pengős alapitvány, illetve hagyomány áll rendelkezésére, amelyet bankbetétként kezelnek. Ebből az összegből a város a tűzoltólaktanyában mentőszertárt és ambulanciát akar létesiteni és pedig még ez évben. Mivel a bankbetétet a kezelő bank csak az egy évi felmondással fizeti ki, ennélfogva ezt az összeget egyelőre a város házipénztára előlegezi. A polgármester azonban ragaszkodik a létesitmény megalkotásához, mert ez is munkaalkalmakat ad s a városház tatarozásával együtt legalább néhány iparosnak és munkásnak ad kenyeret.

ORSZÁGOS VÁSÁROK.

Augusztus 27-től augusztus 31-ig az országos vásárokat a következő helyeken tartják:

Augusztus 27., vasárnap: Budapest, Füzesgyarmat, Jákóhalma, Kiskunmajsa, Kisujszállás, Tiszaföldvár.

28., hétfő: Csököly, Decs, Dunaszekcső, Felsővadász, Hatvan, Irsa, Kisvárda, Köveskál, Lovászpatona, Nagykőrös, Poroszló, Szécsény, Szentmártonkáta, Uszod, Zala.

29., kedd: Bátá, Hatvan, Iván, Köröshegy, Majs, Nyiracsád, Sásd, Szécsény, Tata, Zalalövő.

30., szerda: Háromfa, Istvándi, Kiskunhalas. Tata.

31., csütörtök: Tabajd, Tornaszentandrás.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

1933. évi augusztus hó 29-én délelőtt 9 órakor tartandó árverésen a város tulajdonát képező 3 darab kétéves veres-tarka bika kerül eladásra.

Felhivom az érdeklődő gazdákat és a venni szándékozókat, hogy a fenti időpontban és helyen árverezés céljából jelenjenek meg.

Debrecen, 1933 augusztus hó 26.

Gazdasági tanácsnok.

Az ősi cseh-tót ellentét robbant ki a „testvéresülési" Pribina-ünnepen

Európai botrány lett a cseh-tót egység ünnepéből — Az elnyomott tótság igazságai előtt megnémult a rádió

„Hej szlovákok!"

Hej szlovákok él még ősi
Fajunk édes nyelve!
Él, amig népünkért dobban
Mindnyájunk hü keble!
Él, élni fog a tót nemzet
S örökké virulni;
Ördög, pokol, hatóságok:
Nem fogják lebirni.

Nyelvünket ajándékozta
A villámok Ura,
Nem tépheti ki lelkünkből
Senki akarata!
S bár ránk zudul ezernyi nép
És ördög tengernyi,
Az Ur velünk — s ellenünket
El fogja seperni!

Ezt a dalt a magyar uralom alatt is énekelték tótjaink minden politikai- és kulturünnepükön. A „Hej szlováci", — melynek a magyar közönség csak a cimét ismerte, — ugy élt a köztudatban, mint tót irredenta dal, pánszláv himnusz, melynek az eléneklése egyértelmü volt a hazaárulással. Pedig — amint látjuk — nincs egy szó sem benne, amely a magyar állameszme ellen való hütlenségre, vagy a magyar hazától való elszakadásra buzditana. Nincs ebben más, mint a tótok szilárd ragaszkodása nyelvükhöz és fajukhoz.

A dalt — lehet vagy ötven éve — a hizsnyói evangelikus plébános Tomasek nagytiszteletü ur költötte. A dal (ad notam: Nem veszett el Lengyelország) gyorsan terjedt s a tótok lakta vidékeken mindenütt himnusz gyanánt énekelték. Csakhamar a sanda cseh fülek is felfigyeltek rá s mikor Tomasek pater egy izben valami Husz emlékünnepre Prágába utazott, ott a tótok nemzeti hőse gyanánt fogadták. Az egyetemi ifjuság a pater kocsijából kifogta a a lovakat és ugy huzta a szállására. Érthető, hisz Tomasek pater az „elnyomó" magyarok ellen védte népe faját és nyelvét s önkéntelen is a csehek malmára hajtotta a vizet. Hisz ők már nem egyszer nyujtották ki orv kezüket Szlovenszko után, amelyről örökre le kellett volna mondaniok, ha Szlovenszko elmagyarosodik.

A „Hej Szlováci" a mult héten ért pályájának delelőjéhez. A csehtót testvériség világraszóló ünnepét akarták a csehek megrendezni Nyitrán a Pribina ünnepen s bizonyitani ország-világ előtt, hogy a tótok nem a magyaroktól kapták a keresztény kulturát, hanem Pribina királytól, aki ezelőtt 1100 esztendővel épitette fel Nyitrán — még a magyar honfoglalás előtt — az első keresztény templomot.

A csehek a nagy testvériesülési ünnepre meghivták a velük szövetséges államok kormányait s azok küldöttei meg is jelentek az ünnepen. A vendégek nevében a szerb küldött üdvözölte volna a vendéglátókat. Hiába volt minden! A tótok ez egyszer sem a cseh miniszterelnököt, sem a szláv testvérek szónokait nem akarták meghallgatni. Hlinka kellett nekik. És Hlinka beszélt. Hogy mit beszélt? Szörnyen kellemetlen igazságokat mondhatott, mert a csehek még a rádióközvetitést is beszüntették.

Végül még az uj csehszlovák himnusszal kisérletezett a cseh rendezőség. De a zenekart tul dörögte a hatvanezernyi tót hangja, a „Hej szlovácit" harsogtatván.

A cseh-tót testvériesülési ünnepből európai botrány lett, az egység ünnepéből a cseh-tót ősi ellentét robbant ki elemi erővel. Egy hétig ezzel a botránnyal foglalkozott az európai sajtó. A cseh lapok a belügyminiszter lemondását követelik. A nyitrai kerület főnökét már elcsapták. További elcsapások kilátásban! Mert a cseh közvélemény zug és megtorlást követel nemcsak Hlinka, hanem a hatóságok és a rendőrséggel szemben is.

A „Hej Szlováci" kiáltotta a halhatatlanság próbáját. Soha még fegyver ilyen tökéletesen nem sült visszafelé! Bizonyos, hogy a csehek most már nem fognák ki Tomasek kocsijából a lovakat s ha van valahol szobra a paternek, az bizonyára a magyar szobrok sorsára jut. De hát mindez már nem segit sem a cseheken, sem a cseh-tót testvériségen!

Piroska Károly.

Világmárkás autó és motor kerékpár PNEU,
autóalkatrészek
amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbb beszerzési forrása
Saját érdekében kérjen árajánlatot.
Nagy József automobil szaküzlete Budapest, VI. Andrássy ut 34
Tel. Aut. 221-97. 255-63

Hogyan él a Kassa-ut, Sámsoni-ut, Csapókert?

Iparok, amelyekben a zsibvásár tömege tartja a lelket — Öröm, ha a csizmadia egy héten elad egy csizmát — Családok élete havi hatpengős keresetből

Benn a városban néhány kávéház és vendéglő áll nyitva azoknak a vendégeknek számára, akiknek tárcája még nem laposodott meg egészen a gazdasági válság fokozódása ellenére sem. Benn a városban még vannak emberek, akik vendéglőben ebédelnek és kávéházban feketéznek, sőt megisznak néha 1—1 üveg bort is. De hogy folyik az élet a külsőségek proletárnegyedeiben? Hová járnak, hol szórakoznak, esznek vagy isznak a munkáskörnyékek lakói?...

Nézzünk csak be egy kis vendéglőbe, vagy ha ugy tetszik korcsmába, ott a Kassa-uton, közvetlen közelében a zsibvásárnak.

A zsibvásár tartja a lelket a Kassa-uti kocsmában

A korcsmát már hat éve birtokolja a tulajdonos, aki azelőtt operaénekes volt és játszott annak idején a debreceni szinházban is.

— Akkor, amikor korcsmáros lettem — mondja — azt hittem, hogy jobb ez a pálya, mint a bizonytalan és legtöbbször kilátástalan szinészélet. És tényleg, amikor megnyitottam az üzletet, remekül ment, szinte ömlött a pénz. Hja, még akkor jó világ volt. Most? Most uram háromnegyed kettő van és alig árultam néhány fillért.

Előkapja a bevételi feljegyzéseket és kezdi összeadni:

— Tizennégy fillér... Husz fillér... Tiz fillér...

Az összeadáshoz nem kell magasabb számtani tudomány, mert hamar kijön a végeredmény:

— Két pengő és negyvennégy fillért vettem be ezidáig. És igy megy ez kérem. Az átlagos napi bevételem nyolc pengő s csak hetenkint kétszer, amikor zsibvásár van, akkor nagyobb a forgalom és bejön 30—35 pengő is. Ha nem volna a zsibvásár, akkor minden tulzás nélkül állithatom, hogy bátran lehuzhatnám a redőnyt és mehetnék a családommal együtt koldulni. Mert napi nyolc pengős bevételből nem lehet megélni, akkor, amikor a boltbérért és lakásért fizetek havonta nyolcvan pengőt, a villany husz pengő körül mozog, az üzletben tartani kell egy lányt, az tizenhat pengőt és teljes ellátást kap, azonkivül hat pengőért és ellátásért egy mosogató asszonyt, végül fizetni kell az adót, amelyet csak azért mondottam utoljára, mert még beszélni akarok róla.

Rosszabb világ — több adó

— Az idén kiróttak rám — folytatja — 18 pengő italmérési illetéket. Nálam minden fillér számit, nagyon sokat számit és éppen ezért ezt is megfellebbeztem. Kértem, hogy engedjenek belőle néhány pengőt, de sehol nem hallgatták meg a kérésemet, a 18 pengőt fizetnem kellett. No most kérem, itt van a községi adó. Mindjárt hozom is az iveket, tessék csak megnézni...

Kihuzza a fiókot, keresgéi az iratok között, aztán odahoz két adóivet. Az egyiken a tavalyi, a másikon pedig az idei adó van feltüntetve.

Rámutat az egyikre:

— Tavaly 138 pengő és 73 fillér volt az adóm. No és most tessék nézni, hogy mit vetettek rám az idén... Az idei adóm 338 pengő és 48 fillér. Pedig tavaly is rossz volt ugyan már a forgalom, de mégis csak jobb, mint az idén. És mégis több, mint százszázalékkal emelték az adómat. Az általános kereseti adóm tavaly 71 pengő volt, az idén 181 pengő. Ezen már nevetni kell, vagy pedig fel kell, hogy akassza magát az ember, kérem...

Szóda mellett ül a vendég

Nyilik az ajtó és magas, munkáskülsejü, idősebb férfi lép be.

— Tessék adni két deci szódát, — mondja. Aztán mintha csak elnézést akarna kérni, folytatja: Bort most nem lehet inni, mert olyan az idő, hogy elalszik tőle az ember.

Bizony, nem telik borra. Pedig ácsegéd és dolgozik is, de hát vigyázni kell a fillérre, mert odahaza igen népes a család és nagyon sok száj kéri az ennivalót.

— Nem lehet nagyon pazarolni — szól, — elég, ha megiszom egy fröccsöt naponta, azt is csak ugy rejtve, hogy az asszony meg ne tudja...

Elüldögél vagy negyedóráig a két deci szóda mellett.

Amikor elmegy, azt mondja a korcsmáros:

— Tetszik látni, ilyenek ma már legnagyobbrészt a vendégeim. Szóda vagy fröccs, még ez a két legjobb cikk. A sör fogyasztás katasztrófálisan csökkent, nem is beszélve a pálinkáról. Tavaly havonta átlag ötszáz liter körül volt a borfogyasztás, az idén még a négyszázat sem haladja meg. Az elmult évben — az egész évben — 505 liter pálinkát adtam el és 475 liter sört.

Most fölmutat az egyik pult tetejére:

— Amint látja, kérem, ott van hét üveg palackos bor. Ez még 1929-ből való. Akkor vettem ötven üveggel és hét üveg még meg van belőle. Ez a környék a palackos bort még a rendesebb időkben sem igen birta el.

Hogy éltet a Jóisten egy családot havi 6 pengőből

Most megkérdezem:

— Mennyit is fizet a mosogatóasszonyának?

— Hat pengőt, kérem — feleli, — csak hat pengőt, annyit még tudok adni neki.

— Családja van?

— Igen. Hat gyereke és egy munkaképtelen ura. De mindjárt be is hivom... Egy pillanat, kérem...

Az ajtóhoz megy:

— Csobainé, jöjjön csak be!

Csobainé bejön. Hajlotthátu, toldott-foldott ruháju, beesett arcu asszony.

Beszélgetünk és azt mondja, hogy a Katz-telepen lakik a hat gyerekkel és az urával.

— Mennyi idős a legidősebb fia?

Szabványos
lőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

— Huszonhárom éves a lelkem és munkanélkül van. Éppen most járt itt és be is szólt az üzletbe. Aszonta, hogy menjen egy kicsit szerte a városba, mert nem evett ma még egy falatot se, megpróbál szerezni legalább husz fillért kenyérre...

— Hát a többi gyerek mit eszik?

— Amit a Jóisten juttat nekik... Kimennek az epersorra, oszt' eprésznek, amig van mit...

Aztán az uráról kesereg, aki már vagy öt hónapja munkanélkül van, amióta a sérvét kioperálták.

— Abból a hat pengőből, amit itt keresek, nem marad még egy fillér sem, mert kell a lakbérbe, — panaszkodik és a könny is kibuggyant a szeméből. — Csak ugy élünk egyik napról a másikra, magunk se tudjuk, hogyan...

Hol vannak a régi idők? — Jó ha egy héten eladunk egy csizmát

Minden ipar képviselve van ezen a környéken, mégpedig bőséggel. Ahogy bemegyünk a Kassa-ut egyik kis mellékuccájába, a Székely-uccára, az alig százötvenméteres uccácskán három cipészmühely táblája is virit felénk. De még csizmadia is van külön.

Menjünk be a hires-neves debreceni csizmadia céh ideszármazott utódjához és képviselőjéhez.

Csinos kis, világosszinü házacska, benn lugassal; a csizmadiamester tulajdona.

Két mühely is van a házban, az egyik az idősebbik mesteré, a másik pedig a fiáé. Az apa van csak odahaza, az ő mühelye egy alig kétméteres kis helyiség amelyben egy pódiumon dolgozik az öreg csizmadia.

Arra a kérdésre, hogy hogyan megy a munka, igy felel:

— Rosszul. Nagyon rosszul. Nincs vevő. Már nem is szeretek róla beszélni.

Éppen ekkor lép be a kicsi mühelybe a felesége. A helyzet meg van mentve. Mert ha a mester nem is, de az még sohasem fordult elő, hogy asszony ne szeretett volna beszélni. Igy van ez itt is; a néni beszélni kezd és beszél, beszél, beszél:

— Hol vannak ma már a régi szép idők?... Amikor meg harminc-negyven forintért lehetett eladni egy csizmát és nem hat-hét pengőért, mint mostanában. Mert manapság kérem már nem is érdemes dolgozni. Itt van például ez a csizma, tetszik látni, ezt most készitette el az uram, hatötvenbe van neki és hétért adja. Ötven fillért keresünk rajta. Hát tessék megmondani, ennyi a munkadija egy csizmának ,amin sokszor több, mint egy napi munka is van?! A fiam is ugyanigy van. Az ő haszna sem haladja meg a csizmán legjobb esetben is az egy pengőt.

— No de legalább vevők vannak? — kérdezzük.

— Még jó, ha egy héten eladunk egy csizmát — feleli. — Régebben négy segéddel dolgozott az uram és két-három csizmát is eladtunk naponta, tiz meg husz pengős haszonnal is. De akkor még volt pénze az embereknek, nem ugy, mint most, amikor sokszor még a hatpengős csizma árát sem tudják egyszerre kifizetni. Bizony mondom, ha ez a házunk nem volna és még a lakbért is fizetni kellene, akkor nem tudom mi lenne velünk. Igy is annyira meg van terhelve az adóval, hogy nem tudom, mikor árverezik el a fejünk felől. Két lakóm van, az egyik harminc pengőt fizet, a másik tizennyolcat, de majdnem ennyi az adó is, élni meg csak kell valamiből. Nemrégiben meg az egyik lakóm nyolc hónapig nem fizetett lakbért, hagytuk, háthá kifizeti, végre is ügyvéddel kellett eltávolittatni a lakásból. A nyolc hónapi bér meg eluszott. Most a befolyó lakbérekből élünk, abból vesszük az ennivalót, mert hát a csizmadiaság szinte semmit sem jövedelmez. Azt is mondhatom, hogy az uram meg a fiam csupán csak időtöltésből dolgoznak, ugy sincs semmi haszna a munkájuknak. Csak ezt a kis házat el ne vegyék már tőlünk, mert akkor mehetünk az uccasarokra...

Nem az adótól?

Amikor aztán kikisér a kapuig, biztonság okából még megkérdezi:

— De tényleg az ujságtól tetszik jönni? Nem az adótól?

Megnyugtatom, nogy nem kell félnie semmiféle ujabb adókivetéstől miattam.

— Mert hát kérem sohasem tudhatja az ember, mikor huz rá valamit megint az adó, — mondja miközben becsukja a kaput.

*

És a nyomor és a pénztelenség uralkodik mindenütt errefelé. Mert ha tovább vizsgálódunk ,akkor is csak panaszt, panaszt és panaszt hallhatunk...

Reményi György.

A TULVILÁGI EMBER...

Ak' Hitler Adolfnak megjósolta tragédiáját

WINTERRY ÉS HANNUSEN — MIÉRT TILTOTTÁK KI A CSODALATOS EMBERT NÉMETORSZÁGBÓL? — A SPANYOL KIRÁLY IDEGES — CAROL ROMÁN KIRÁLY MEGKÖSZÖNI WINTERRY PROFÉCIÁJÁT — POLITIKUSOK, ÁLLAMFÉRFIAK, MÜVÉSZEK, A RÖNTGENSZEMÜ EMBER ELÖTT

Trencsénteplic, 1933 augusztus. Megfigyeltem egyszer: reggelenkint, ha a trencsénteplici hotel portásától átveszi postáját — tucatszámra érkeznek részére levelek — azokat szótlanul leteszi maga elé a hall asztalára és csak később bontja fel. Elolvasás nélkül is tudja, mi van a levelekben.

Pesten egy időben nagyon népszerü volt, a lapok hasábokat irtak róla. Kérdezem:

— Miért utazott el Pestről?

— Szerelmes voltam nagyon, — feleli — pedig nekem nem szabad szerelmesnek lennem. De őszre visszamegyek. Rengeteg barátom van Pesten. Alig van Európának olyan pontja, ahol ne lettek volna sikereim, de a szivem Pestre vágyik vissza. Ha Belgiumba, vagy Hollandiába kell utaznom, kénytelen vagyok nagy kerülőt tenni. Németországból ki vagyok tiltva és érzem, ha Németországon át utaznék, katasztrófa érne. A bankbetétemet is elkobozták.

A madgeburgi szeansz Hitler Adolfról.

— Másfél ével ezelőtt, 19331 novemberében Trencsénteplicről Prágába utaztam. Onnan Dresdán, Leipzigen, Magdeburgon, Osnabrückön át Hágába akartam utazni. Asta Nielsen, akihez régi, meghitt barátság füz, Osnabrückben tartózkodott ekkor és onnan táviratozott, hogy amennyiben Megdeburgban kiszállnék, számithatnék sikerre. Eleget tettem a felszólitásnak, megszakitottam az utamat és előadást rendeztem Magdeburgban. Jelentős sikerem volt. Rengeteg ember nézett meg és hallgatott végig. Előadás után egy kávéházba mentünk, Asta Nielsen is velünk volt. Több hirlapiró tartózkodott az asztalomnál. A Magdeburger Zeitung, a Der Tag szerkesztői voltak ott és a Neue Züricher Nachrichtennek egy tudósitója. Az urak arra kértek, hogy néhány irást analizáljak. Eleget tettem a kérésnek. feleleteim őket is frappirozták. A hangulat emelkedett volt és éjfél felé uj vendég érkezett a kávéházba. Hogy ki, nem érdekelt. Szintén egy ottani hirlapiró volt. Három levelet vett ki a zsebéből és megmutatta. Én irásban adtam meg a választ.

— Az egyik levélre ezt mondottam:

„Az irás szadista tendenciát mutat. Az irója paranoja-ban szenved. Öröklött terheltségben szenved. Aki ezt a levelet irta, morfinista. Nem való az emberek közé, hanem zárt intézetbe."

— Megdöbenés ült az emberek arcán. De megmutatták a másik levelet. Alaposan megnéztem a vonásokat és megmondtam a véleményemet:

„Gyönge jellem. Erőszakos. Müveltsége primitiv. Tetteit nem tudja megbirálni. Erősen befolyásolható."

— Következett a harmadik levél. Erre azt mondottam:

„Kitünő szónok. Erősen szuggesztiv tehetség. Perverz ember, de a perverzitása nem szekszuális. Élvezetet talál abban, ha másokat szenvedni lát. Az embereket megkinozni: hallatlan élvezetet jelent a számára..."

— És aztán hozzátettem még:

„A három ember sorsa összefügg. Mindháromnak szomoru tragédiája lesz. Egyik sem fog természetes halállal kimulni."

— Aznap este nem is tudtam meg, hogy ki ez a három ember. Csak másnap olvastam az ujságokban, hogy sorrendben Göhring, Adolf Hitler és Goebbels irásait analizáltam.

„Hannusent figyelmeztettem tragédiájára."

— Másnap tovább utaztam Hágába. Találkoztam ott Erician Hannusennel, akinek Josef Steinschneider volt az igazi neve és akit a Koos-hangversenyiroda szerződtetett egy északi turnéra. Hannusen rámtámadt.

— Olvastam a lapokban, hogy ön milyen lekicsinylő nyilatkozatokat tett — mondotta — a német politika kimagasló egyéniségeiről. Ez hiba volt! Ilyent nem szabad csinálni!

— Inkább a maga sorsával törődjék — feleltem neki, — ön sokkal nagyobb bajban van, mint én!

Szegény Hannusent, aki Prossnit Z ból származott és sokáig a legjelesebb bizalmát birta Hitler Adolfnak, utolérte a végzet. Egyik baj a másikat követte. Amsterdami, utrechti, haarlemi, rotterdami előadásait a rendőrség betiltotta, mert Hannusen egy hölgyet megkárositott — Március elsejére a berlini Scala szerződtette. Tizenkét nappal később meggyilkolták. Gróf Helldorff, a berlini rendőrség elnöke volt a gyilkosa. A Greifwaldstrasse 79. számu házban ölték meg azért, mert Hannusen birtokában volt Helldorffnak egy 136.000 márkás adósságlevele....

.... — A magdeburgi szeansz óta ki vagyok tiltva Németországból. Még a bankbetéteimet is lefoglalták. De nem is akarok Németországba menni. Majd ennek is eljön az ideje... Azt hiszem, nem is olyan soká...

„Felségednek egy terve sem fog sikerülni..."

— Hágában akkor Vilma királynő fogadott, analizáltam néhány irását. Erről nem kivánok nyilatkozni.

— Bécsben a Hotel Meisel und Schaden appartamentjében Alfonzó spanyol király kéretett magához. Azt mondottam neki:

— Felséged nem veszitette el lelki egyensulyát és nem szenved semmiben. De ugy erzem, hogy ama sok terv közül, amelyet agya egyremásra termel, egyetlen egy sem fog sikerülni. Kár ezekkel töltenie az idejét. A királyok ma már csak a sakktáblán maradnak meg, meg a bridzsben...

Mire idegesen félbeszakitott:

— Ön nagyon cinikus — mondotta, mire én igy feleltem:

— Egy müvész nem lehet cinikus, csak objektiv. De az objektivitás kötelességük a királyoknak is. Egy müvésszel szemben a király sem lehet érzékeny.

Megmondtam azt is, hogy fia akarata ellenére megházasodik és közöltem vele érzésemet, hogy hiába cselekszik a házasság ellen, az be fog következni...

Grafologizáltam József Ferenc királyi herceg irását is, aki titkárát, Kolossy Zoltánt küldötte el hozzám. Megmutatták nekem Károly irását is, amelyből azt olvastam ki, hogy bár az utolsó Habsburguralkodó halála természetes módon következett be, de a halál előidézői nem voltak természetesek.

— Párisban történt, egy zártkörü társaságban. Cira orosz nagyhercegnő mutatott be Carol román királynak, aki akkor távol élt hazájától. A felség adjutánsa jött hozzám, aki egy másik asztalnál ültem a szalonban. Még mielőtt szólott volna, én ezt mondottam neki:

— Ön valamit kérdezni akar tőlem? Azt, hogy sikerül-e a „dolog"? Mondja meg a felségnek, hogy legyen nyugodt. Sikerülni fog. De siessenek vele. És mondja meg a felségnek, hogy felesleges ilyen idegesnek lennie. Minden sikerülni fog..."

— Az adjutáns melegen szoritotta meg a kezemet. Harmadnapra Carol elrepült haza... Minden sikerült...

*

... Vannak dolgok az életünkben, amiket nem tud felfogni a véges emberi elme. Ilyen örök rejtély előttem az a „tulvilági ember".

.... Itt járt közöttünk ez az ember, de valahol nagyon messze él. Egy másik világban, ahonnan csak ritkán érkeznek utasok a sárból és vérből öszegyurt bolygóra.

Vajjon lesz-e még idő, amikor ezek a titkok sem lesznek titkok az ember számára?

Paál Jób.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

A „Therapia" egészségvédelmi egyesület és az orvosszövetség

Irta: **Dr. ZEMPLÉNI VILMOS GYULA** a Debreceni Orvosszövetség alelnöke

I.

A magánbiztositás kérdése napjainkban erősen az érdeklődés homlokterébe került. A betegség elemi csapás. Olyan, mint a jégverés vagy a tüz. Váratlanul érkező, szivesen nem látott vendég. Mint a baleset vagy a betörés. A betegség-okozta károk ellen biztositást kötni helyes és üdvös.

A gyári és ipari munkásokat, a kereskedelmi, vállalati és háztartási alkalmazottakat, a gazdasági cselédeket a legtöbb államban törvény kényszeriti — vagy mondju szebben: kötelezi —, hogy az állami ellenőrzés alatt müködő biztositó intézeteknek tagjai legyenek. Magyarországon az Országos Társadalom Biztositó Intézeten (OTI) és a Magánalkalmazottak Biztositó Intézetén (MABI) kivül a Máv., a posta, a dohánygyárak, a bányák, egyes nagyobb gyárak, vállalatok, pénzintézetek, stb. biztositó intézetei müködnek. Ezek a biztositottaknak klinikai vagy kórházi ellátást, gyógyszert, gyógyeszközöket (sérvkötő, müfog, járógép, stb.), gyógyfürdőt, terhességi és szülési segélyt nyujtanak. Munkaképtelenség esetén megszabott időn át táppénz fizetnek. Természetesen adnak a kórházi ápolást nem igénylő, járó vagy lakásán fekvő betegnek orvosi gyógyitást is Sőt elsősorban ezt. Minden ilyen intézménynek főpillére az orvosi gyógyitás.

Az orvosok viszonya a biztositottakhoz kétféle. Lehet kötött orvosi rendszer. Alkalmazott vagy szerződött orvosokkal. És lehet szavad orvosválasztás.

Az intézmények mindenütt a kötött rendszert kedvelik. Elsősorban azért, mert olcsóbb. Több pénz marad adminisztrációra. Másodsorban azért, mert a kötött létszámu, szabott fizetésü orvosok müködésébe jobban beleszólhatnak.

A biztositottak és az orvosok az egész világon a szabad orvosválasztás hivei.

Igy megmarad a betegnek ősi, emberi joga. Hogy az orvos választásánál elsősorban a bizalom irányitsa. Az orvos pedig betegeivel egyénenkint foglalkozhatik.

A biztositó intézetek zsufolt várótermü, hajszolt munkáju tömegrendelései megcsufolásai az eszményi orvosi müködésnek. Ez nem orvosi müvészet többé. Lélekölő sablonos, gépies gyári munka. Senki sem érzi ezt jobban és látja tisztábban, mint maguk az orvosok. Azok, akiket a *struggle for life*, a küzdelem a létért ennek a munkának a vállalására és elvégzésére kényszerit.

A modern szociologiai kutatások Amerikában egy uj müszót termeltek ki. Technokrácia. A gépek uralma. Az emberi agyvelő kitalálta a tökéletesnél tökéletesebb gépeket. *A gép* kiturta helyeikről a munkásokat. Kivette szájukból a kenyeret. Maga alá gyürte *az embert.*

Mennyi emberi, mennyi egyéni, mennyi müvészi értéket pusztitott el a technokrácia!

Ugyanezt teszi az orvoslás müvészetével a tömegrendelés. Kiöli belőle a lelket.

Az államhatalom helyesen felfogott kötelességének érzi, hogy az alacsony életigényü, sekély müveltségü és kis keresetü társadalmi rétegek tagjaira a kötelező biztositást rákényszeriti. Enélkül számtalanszor megkésve, vagy egyáltalán nem fordulnának orvoshoz komoly betegségben sem. Hiányoznék a pénzük vagy az intelligenciájuk. Megtakaritott pénz hijján betevő falat nélkül maradnának olyankor, mikor a betegségtől dologra képtelenek. De a felső cenzushatár magasra szabott volta hatalmas tömegeket szakitott ki az orvosi magángyakorlat pacienturájából. Mérhetetlen és soha nem pótolható kártételével az orvosi rend létalapját támadta meg. A kötött orvosi rendszer, a tömegrendelés az orvosi munka egyéni, müvészi és tudományos szintjét tépte meg és torzitotta el.

Az orvos-tultermelés egészségtelen arányt teremtett a kereslet és kinálat között.

Az eladhatatlan kávét vagy rizst lehet hajórakomány-számra a tengerbe zuditani. A fölösleges, állástalan, kercsetnélküli, reménytelen jövőjü orvosokat vizbe fojtani — legalább is nem szokás.

Az orvosi rend becsületes önzetlenséggel és teljes tudományos fegyverzettel kutatja a betegségek megelőzésének és elkerülésének problémáit. Tenni is fogja mindig. Még ha árt is vele saját anyagi érdekeinek.

Mindezek igy állnak világszerte.

Csonkamagyarország sajátos nyomoréksága, a ketrecbe zárt torz tehetetlensége még sokszorozza azokat a bajokat, melyektől pedig nyög a „győztes" Franciaország, Anglia, sőt Amerika is.

Betetőzésül hozzájött mindezekhez a gazdasági világválság. Megadta a kegyelemdöfést. A társadalom minden rétege süllyedt és lepusztult. Leszállitotta igényeit táplálkozásban, ruházkodásban, élvezetekben, müvelődésben. Leszállitotta tehát az egészség megóvásában és helyreállitásában is.

Törvényszerüleg be kellett következni ilyen viszonyok közt annak ,hogy a kötelező biztositáson kivül maradt társadalmi rétegek védekezni akarnak a betegségokozta károk ellen.

Mondottam már, hogy helyes és üdvös. Jogos és igazságos. De nem a tudomány haladásával lépést tartani akaró, gondokkal küzdő orvosi rend kiuzsorázásának, lezüllesztésének és tönkretételének árán.

Az önkéntes magánbiztositástól elvárhatja minden biztositott a betegségokozta károk megtérítését. Klinikai, kórházi vagy szanatóriumi ápolási dijak megfizetését. Gyógyszerek és gyógyitóeszközök árát. Vizgyógyintézet vagy gyógyfürdő költségeit. Megfelelő dijtételek ellenében még — dologképtelenség esetén — az elmaradt kereset vagy jövedelem pótlását is. De nem kivánhat filléres dijazással kicsufolt, leértékelt orvosi munkát. Az orvosi munka pénzértéke együtt csuszott le a buza árával, meg a tisztviselő fizetésével. De vajjon adja-e a gazda a buzát tiz pengő helyett egyért? Akar-e dolgozni a tisztviselő százhusz pengő helyett tizenkettőért? Csináltathatok-e cipőt harminc pengő helyett háromért?

A mai idők orvosa nem álmodik vagyongyüjtésről, avagy fényüző életmódról. De nem akarunk éhezni.

Nem akarunk rongyos ruhában és lyukas cipőben járni. Nem akarunk a beteghez ugy beállitani, hogy kéregetőnek nézzen és alamizsnát adjon. Vagy kizavarjon, mert csavargónak hisz. Csak annyi biztonságot, annyi összhangot, annyi nyugodalmat akarunk az élettől, hogy eszünk és szivünk helyén legyen, amikor élet és halál fölött kell döntenünk. Mert az az élet és az a halál a másé. Azoké, akiknek a mi higgadtságunkra, a mi szinvonalon álló tudásunkra szükségük van. De hogyan pihenjük ki az idegölő munka fáradalmait, ha a gyomrunk korog? Hogy fejlesszük a tudásunkat, ha a szobánk fütetlen? Biztos-e kezünkben a kés, ha a gond negy hagy aludni?

II.

A kérdést Debrecenben ezidőszerint a „Therapia" Egészségvédelmi Egyesület megalakulása hozta felszinre.

Hónapokkal ezelőtt hire indult, hogy ilyenforma egyesület van alakulóban. Eredetileg ugy hallatszott, hogy az alapitók 10 vagy 12 orvossal tárgyalnak. Tehát kötött rendszert akarnak.

A város tiszti főorvosa elutasitó javaslatot tett. A közegészségügyre nem tartotta előnyösnek az egyesület müködését. Az orvosi rendre pedig egyenesen katasztrófálisnak.

Az alpszabály-tervezet jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz került.

Az egyesület ügyvezető-igazgatója mint rekordot és dicsőséget emliti, hogy a miniszteri jóváhagyást 6 nap alatt meg tudta szerezni.

Hát ez a bürokrácia különbeni tempóját ismerve bizony bravuros teljesitmény is.

De a jóváhagyott alapszabály már szabad orvosválasztásról szól. Hogy az átvedlés mikor történt, ez kulisszatitok.

Ez a szabad orvosválasztás azonban lucus a non lucendo.

Az általános gyakorlatot folytató orvosokat egyszerüen kizárja.

Csak szakorvosokkal áll szóba. Ugy képzeli, hogy egyszerü mandulagyulladással gége-szakorvoshoz kell fordulni. Ha valakinek bogár csapódik a szemébe, azt csak szemész-specialista veheti ki. Influenzás tüdőhurutot csak szakorvosi névsorba felvett belgyógyász, vagy tüdő-specialista gyógyithat. Ha hasi görcsök kinoznak valakit, a betegnek kell tudnia, vajjon vakbélgyulladás-e, bélhurut-e, petefészekgyulladás vagy méhenkivüli terhesség, vándorvese vagy vesekő. Eszerint hivhatja a sebészt, a belgyógyászt, a nőorvost vagy az urologust.

A Therapia ugy képzeli, hogy a tagok havi 5 pengőjéből az adminisztrációs költségek levonása után marad annyi, hogy abból rendelést, látogatást, szülésvezetést, foghzást, tömést, fogpótlást, mandulakivételt, tályogmegnyitást és minden intézeten kivül elvégezhető mütétet tisztességesen tud dijazni.

Bármiféle biztositási intézménynek alapja a matematika. Külön tudomány a biztositás matematikája. Az önkéntes biztositás tudományosan feldolgozott statisztikája szerint 1000 tagra — családtagokkal együtt ez 3000 lélek — évenként 22,100 rendelés és 6500 látogatás esik. Egy látogatást két rendeléssel kell egyértékünek venni. E szerint *a rendelkezésre álló pénzből egy rendelésre jutna kereken 1 pengő.* Igen, de csak akkor, ha a fogászati kezeléseket, szülésvezetést, mütéteket és minden egyebet dijtalan ráadásnak tekintünk. Ha ezeket is beleszámitjuk,

egy rendelésre nem jut csak 20—30 fillér. Mütétre vagy szülésvezetésre csak 1—2 pengő.

Erről csak akkor lehetne beszélni, ha az orvos is egy pengőért kapná a buzát és háromért a cipőt.

A Therapia ügyvezető igazgatója és az Orvosszövetség vezetői közt lezajlott tárgyalások során megállapitottuk, hogy az alapszabályokban nem szerepel, mennyit kell az egyesületnek a bevételből orvosi munka dijazására forditani. Az igazgató kötelezőleg kijelentette, hogy 80%-ot. 10% kell adminisztrációra, 10% megy a tartalékalapra. Ez a nyilatkozat elhangzott a város tiszti főorvosának jelenlétében augusztus 11-én. Az igazgató másnap a Szövetség két alelnöke előtt megismételte. A mai lapokban megjelent nyilatkozat már csak 70%-ot szán az orvosoknak.

Az előbbiekben kifejtettekkel szemben a Therapia nem fizet kórházi vagy klinikai ápolást. Nem ad gyógyszert vagy gyógyitó eszközöket. Nem téríti

Bikszád gyógyfürdő ERDÉLY KARLSBADJA

Biztos gyógyulást nyujt az összes gyomor-, epekő-, cukor-, máj- és hó yagmegbetegedéseknél. — Ez évben nagyon olcsó árak vannak **20 százalék engedmény** az utószezonban

A főszezon (julius 1-től augusztus 25-ig) árai:

A Berta lakban	1	ágyas szoba napi	75 Lei	Pensióval étlap szerint			135 Lei
A Mária	„ 1	„ „ „	60 „	Pensióval	„	„	120 „
A Móricz	„ 1	„ „ „	40 „	Pensióval	„	„	100 „
A Berta lakban	2	ágyas szoba napi	135 Lei				
A Mária	„ 2	„ „	105 „				
Az Anna	„ 2	„ „	80 „				
A Móricz	„ 2	„ „	80 „				

A napokban érkezett rendelet szerint **ingyenes fürdővisum és féláru vasuti utazás.** — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság

VILLATELEK

kisebb házzal, szőlővel, gyümölcsössel, villamoshoz közel Komlóssy ut 18. igen olcsón eladó TELEFON 27-71

meg a gyógyfürdő vagy hydrotherapia költségeit. Nem kártalanitja tagjait munkaképtelenség idején. Tehát

nem tériti meg a betegség-okozta károkat.

Minden üzleti vállalkozás azon akar keresni, amit elad.

A Therapia kizárólag az orvosi munkát akarja áruba bocsátani.

Tisztességes közvetitői haszonnal.

A Therapia azt reméli, hogy hamarosan 2—3000 tagja lesz. Ha csak 1000 fog pontosan fizetni, a havi 5000 pengőből 3500 jut az orvosoknak. 1500 marad adminisztrációra. Az ügyvezető igazgató egy mozdulattal sem tiltakozott, amikor nyiltan szemébe mondottam, hogy önmagának havi 6—700 pengő fizetést szán. Nagyobb tagsági dij bevétel esetén még többet. Ezen a téren az uj egyesület mindenesetre „hézagpótló". Az alapitót elsősorban „szociális szempontok" vezették. Nem tévedésből irtam „alapitót" egyesszámban. Az ügyvezető igazgató ur büszkeséggel jelentette ki többször is, hogy az alapitást ő gondolta ki. A megvalósitás munkájának oroszlánrészét egyedül végezte.

A Therapia alapszabályai szerint bárki felvehető tagnak, aki kötelező biztositó intézménynek nem tagja. Vagyoni vagy jövedelmi cenzus nincs. — Tehát

dusgazdag ember is vizsgáltathatja magát 20 fillérért.

Lakására hivathat kitünően képzett szakorvost nappal 40, éjjel 80 fillérért. Kivétetheti mind a két manduláját — mondjuk 3 pengőért. Közben az igazgató adminisztrál miniszteri fizetésért.

A Therapiába beléphet mindenki, aki eddig magánorvosokkal gyógyittatta önmagát és családját. A specialista orvosok kapnak filléres dijazást. Az általános gyakorlatot folytató, nem specialista orvosok eltünhetnek a föld szinéről. Egyet-kettőt esetleg alkalmaz a Therapia gépirónak vagy pénzbeszedőnek.

Az alapitó akkor járt volna el a kellő körültekintéssel, ha előbb tájékozódott volna az orvosi kar felfogása felől.

És pedig illetékes helyen. Tehát az orvosok törvényben is elismert érdekképviseleténél, a Szövetségnél. Azután nyujtotta volna be a tervezetet jóváhagyás végett a hivatalos fórumokhoz.

Hogy a belügyminisztérium szakreferense miként javasolhatta az alapszabályok jóváhagyását, az egyelőre rejtély marad.

A Therapia augusztus 10-én szétküldött körlevele és pár nappal később megjelent ujsághirdetése ezt mondja: „Rendelkezésére bocsátjuk tagjainknak belgyógyász, sebész, bőr- és nemigyógyász . . . stb. szakorvosainkat." Az Orvasszövetség vezetőségével a legelső tárgyalás augusztus 12-én történt. Ez a találkozás is véletlen volt. Az irott megkeresés a Szövetséghez augusztus 17-én futott be.

Az ügyvezető igazgató augusztus 12-én hallani sem akart arról, hogy az orvosokat felszólitó körlevelek szétküldésével várjon addig, amig a Szövetség választmánya összeül és álláspontját leszögezi.

Határozott kivánságunkra vette csak bele a körlevélbe,

hogy vállalja-e Igen Tisztelt Doktor Ur a Therapia betegeinek kezelését *„az Orvosszövetség által később megállapitandó feltételek mellett?"* Erre a szövegre akár valamennyi felszólitott szakorvos nyugodtan igenlő választ adhatott volna.

Mai nyilatkozatában hirül adja a Therapia, hogy eddig 40 orvos jelentkezett.

De azt elfelejti megemliteni, hogy a Szövetség választmánya csak augusztus 23-án hozott a kérdésben határozatot. Ezt a határozatot a Therapia is csak tegnap kaphatta meg. Vajjon elfogadja-e feltételeinket? Összhangban van-e a Szövetség által megszabott dijazás a Therapia kalkulációival? Szabad-e addig az orvosok jelentkezését befejezett tényként hirdetni? Az eljárás jóhiszemüségének megitélését az érdektelenekre bizom.

Az Orvosszövetség választmányi határozatának lényege a következő:

„A Therapia tagjai szabadon választhatnak orvost azok közül, akiknek oklevelét Debrecen város területére a törvényhatóság kihirdette. Tehát a Therapia tagjainak gyógykezeléséből nem zárhatók ki a szakorvosi névjegyzékben nem szereplő, általános gyakorlatot folytató orvosok sem.

A Therapia minden egyes orvosi ténykedésért azt az összeget téríti meg tagjainak, amelyet a debreceni fiókszövetség a magánorvoslás dijazásának legkisebb mértékeként megszabott.

A Therapia által megtéritett dijat a beteg tartozik kiegésziteni akkora összegre, amennyit az orvos törvényben biztositott jogánál fogva a beteg vagyoni viszonyaihoz mérten felszámit. Az 1876. évi XIV. törvénycikk értelmében a magánorvoslás dijazása kölcsönös megállapodás tárgya.

Az orvos lakásától két km.-nél nagyobb távolságban lakó beteg látogatásakor az orvost természetbeni fuvar vagy fuvarköltség illeti.

Az orvos készkiadásait (pl. injekcióhoz elhasznált gyógyszer, kötszer, kapupénz, lift, stb.) a beteg külön megtériteni köteles."

A magyar orvosi kar nem fél az önkéntes magánbiztositó intézmények megalakulásától. Sőt. A Magyar Országos Orvosszövetség Igazgató Tanácsa évek óta foglalkozik a kérdéssel. Nemrégiben ugy határozott, hogy

pénzintézettel és hivatásos biztositó intézménnyel karöltve maga a Szövetség veszi kezébe a megvalósitást. Valószinü, hogy német mintára maguk az orvosok is belépnek tagnak.

Az Igazgató Tanács elvi határozata szerint „az alapelv az, hogy a magánbetegbiztositó intézet gyógyszert, gyógyeszközöket, mütéti és szülési segélyt, szanatóriumi (klinikai vagy kórházi) ellátást nyujt. Ellenben elvileg kizárja azt, hogy orvost adjon a biztositottaknak. Csupán a különböző biztositási táblázatokban megszabott hozzájárulást adja ahhoz a költséghez, amely a biztositott terhére az orvosi gyógykezeltetés folytán felmerül."

A debreceni fiókszövetség határozata ebben az elgondolásban született.

Évezredes és merőben igazságos felfogás az, hogy a betegség gyógyitására hozott áldozatnak különbözőnek kell lenni a beteg vagyoni viszonyai szerint.

A gazdag többet fizet, hogy a szegényt olcsón, a nincstelent ingyen gyógyithassuk. Ez az elvi álláspont még a kötelező tagságu intézeteknél is érvényesül. A tagokat bérosztályokba sorozzák. A kiskeresetü munkás kevesebbet fizet. A nagyobb javadalmazásu tisztviselő többet. Az ellenérték, amit kapnak, egyforma.

Bizonyos viszonylatban az OTI többet nyujt, mint amennyit a Therapia igér.

A háztartási alkalmazott havi 3 pengő 50 fillér OTI járulékért a gyógyitáson felül kap kórházi ápolást, gyógyszert, kötszert, mütétet, szülési segélyt, táppénzt, stb. A Therapia 5 pengőért csak a mi munkánkat kinálja. És pedig 5 pengőért gazdagnak vagy szegénynek, nőtlennek vagy családosnak.

A magyar orvosi kar mindenkor hivatásának magaslatán állott. Minden munkabirásunkkal, teljes tudásunkkal a mai válságos időkben is segitségére akarunk lenni a szenvedőknek. Dolgozunk vagy virrasztunk készséggel. De hisszük és várjuk, hogy minden igazságosan gondolkozó embertársunk méltányolja jogos igényeinket, megbecsüli rendünket.

Az alkoholtilalom megszünése után mindennapossá tette az emberrablást a csempészkeresettől elesett amerikai alvilág

Az Egyesült Államokban a szesztilalom már enyhült, sőrt mérnek már a legtöbb államban és eddig husz állam szavazta meg a szesztilalmi törvény teljes eltörlését. A husz állam között, amely a prohibició tökéletes likvidálása mellett szavazott, olyanok is vannak — melyekről csak egy-két év előtt is nehéz lett volna elképzelni, hogy ezeknek lakossága is a „nedves" állapot visszaállitása mellett fognak szavazni, ma már bizonyosra veszik, hogy karácsonyra ujra pálinkát mérnek az Egyesült Államokban.

Azoknak tehát, akik eddig a szesztilalmi törvény megsértéséből éltek, még hozzá nagyon is jól éltek — más mesterség után kell nézni.

A prohibició termelte ki az Egyesült Államokban Al Caponet, a többi gangster fejedelemmel együtt és ennek az alvilági haramia társaságnak jövedelmi forrásait tépázza meg a szesztilalom megszünése.

A könnyü, nagy keresetről nem akarnak lemondani az alvilág hirhedt banditái és igy uj teret kutatnak, ahol munkátlanul sokat lehet keresni. És az uj teret az emberrablások területén vélik megtalálni.

Az utóbbi hetekben nagyarányokban raboltak el gazdag embereket, gyermekeket családjaiktól és tartották őket fogva addig, mig a hozzátartozók a banditák által követelt váltság dijakat le nem fizették.

Az amerikai lapok nyomán egy-hét emberrablási krónikáját gyüjtöttük össze, sorrendben, ahogy azok történtek:

Egy csokor az amerikai emberrablások tömegéből

Henry Water Taft, előkelő new-yorki ügyvédtől, az Egyesült Államok volt elnökének bátyjától két unokáját akarták elrabolni. A család azonban értesült a tervről — nyilván rivális gangster társaságtól — és a két gyereket a Majestik hajón Európába küldték.

John J. Ó. Connel 24 éves fiatalembert Albany, N. Y.-ban elrabolták. A fiatal ó Connel elrablása után a család még a rendőrségi nyomozás ellen is tiltakozott és ők maguk léptek közvetitők utján a banditákal érintkezésbe és fizették le azt a hatalmas váltságdijat, amit a banditák megszabtak.

Argust Luer, Alton, Illinois öreg bankárt is elrabolták a banditák. A család a rendőrséghez fordult. A rendőrség Percy Michael Fitzgerald volt fegyencet gyanusitotta, el is fogták és az ő vallomása alapján ebben az esetben rendőr kézre került az egész banda három férfi és két nő személyében.

A bankárt Earst St. Lonis és Madison városok között tartották fogva egy farmon. Itt egy barlangot ástak, ahová egy pincéből alaguton lehetett eljutni. Luer már egészen el volt csigázva, amikor rátaláltak.

Emberrablókat leplez le egy autóbaleset

John Factor chicagoi milliomos elrablásáról sokat irtak a magyarországi lapok is. A tettesek egészen véletlenül akadtak hurokra. Elkhorn, Wisconsin államban egy autó nekiment egy telefonpóznának és kidöntötte azt. A rendőr bevitte az autóban ülőket a rendőrbirósára, ahol megbüntették az autóban ülő három férfit 22 dollárra. Megfizették és tovább akartak hajtani, amikor egy rendőr gyanusnak találta az autót. Átkutatta és 7 pisztolyt, 1 karabélyt, egy golfütőtartót tele munícióval, köteleket talált a kocsiban.

Amikor kikérdezték őket, hol jártak, azt felelték, hogy halászatról jönnek. A fegyverekre vonatkozóan azt felelték, hogy a halakat lőtték azokkal.

Később azonban rájuk bizonyult, hogy emberrabló banditák.

Gyilkosság emberrablás közben

Haverfordon, Pennsylvania államban Frank A. Mc Clathey ingatlan ügynökhöz két jól öltözött ur állitott be és egy általa hirdetett üres ház iránt érdeklődött.

Mc Clatchy elment a két emberrel az üres házhoz, hogy megmutassa azt a vevőjelölteknek. Amikor beléptek a házba, a két idegen revolvert szegezett Mc Clatchy mellének és felszólitották, kövesse őket, mert elrabolják.

Mc Clatchy védekezett, az egyik banditának az arcába, a másiknak gyomrára vágott.

Erre az egyik bandita elsütötte pisztolyát és Mc Clatchy véresen terült el. A banditák autóba vágták magukat és elmenekültek. Később találtak a szerencsétlen ingatlanügynökre, akit kórházba szállitottak, de négy nappal később kiszenvedett.

Oklahoma Cityiben Charles F. Urschel és Walter R. Jarrett kártyáztak feleségeikkel a nyitott verandán. Két feketehaju bandita lopózott fel a verandára egy kis gépfegyverrel, amit a kártyázóknak szegeztek. Megkérdezték, melyik a Mr. Urschel. Választ nem kaptak, mire felszólitották mindkét férfit, hogy induljanak velük.

Autójukba tuszkolták őket és elhajtottak. Egy órával később Jarettet a várostól 10 mérföldnyire kidobták a robogó

autóból. Szerencsére csak jelentéktelen sérülést szenvedett.

Urschelt pedig fogvatartották mindaddig, mig felesége le nem fizette az általuk megjelölt helyen a váltságdijat.

Szigoru törvények

Az Egyesült Államok kormánya igyekszik végét vetni a banditák rémuralmának. Az egyes államok egymásután halálbüntetés törvényeket hoznak az emberrablások tetteseire.

Amikor e sorokat irom, jön a hire, hogy New-York állam törvényhozása is elfogadta a benyujtott törvényjavaslatot.

Mégis nehéz megfékezni a banditákat. Az Egyesült Államokban nincsen bejelentő hivatal, könnyü eltünnie annak, aki nem akarja, hogy nyomára jussanak.

A Lindenbergh baby elrablása ma is kideritetlen, pedig annakidején a hatóságok igazán mindent elkövettek, hogy a bestiális gyilkosokat kézrekeritsék.

Egyelőre hát virul az alvilág uj ipara az Egyesült Államokban.

Fáy Fisher Andor.

A KAKAS

Kukorékol
már a kakas,
hej pedig még
távol a Nap!
Könnyü néki:
tüz a vére,
sok neki a
felesége!
Peckesen lép,
Nap hevíti,
sarkantyúját
kifeszíti,
ő az udvar
kiskirálya,
forog szeme
karikája!
Jár a fák közt,
jár a gangon,
férgeket gyűjt
szemétdombon.
Sose pihen,
sose marad:
ideszalad,
odaszalad,
mindig békít,
mindig rendez,
mindig csillog,
mindig rendes.
Néha igy szól:
„Kot-kot-kot!" —
s kikapar egy
tökmagot.
Fut a jérce,
fut a tyúk,
az egész ház
összefut
tele hévvel,
tele lázzal...
S ő elfordúl
méltósággal:
ő az udvar
kiskirálya,
forog szeme
karikája.
De egyszer csak
e mogorva
bűvös kört ír
le a porba
s mint a huszár
a lovára,
fölkap kendermagosára!

GULYÁS PÁL.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Tiszántúli Közgazdaság

Emelkedni fognak a buzaárak,

mert a rossz amerikai termés miatt amerikai buza az idén nem törheti le európai piacon az árakat — Miért riasztják rémhirek a magyar gazdát arra, hogy egyszerre dobja piacra terményét?

Mintegy hat hete kezdtem meg a Független Ujságban a gazdák felvilágositását az idei buza-ár alakulásának lehetőségeiről. A mi lapunk amerikai tudósitójától fokzottan pontos és sürü tájékoztatást kértem arról, hogy miként alakul ott a termés és amint ezek a tudósitások megrajzolták az amerikai terméstragédia képét, azonnal tisztában voltam vele, hogy a Független Ujságnak kötelessége a gazda mellé állani és megakadályozni azt, hogy az ősszel mindig mesterségesen lenyomott buzaárakon illetéktelen kezek kivegyék a gazda kezéből a termést s ezzel éppen most tegyék tönkre az esztendejét, amikor a kitünő termésen keresni tudna inséges évek veszteségei után. A Független Ujság igen jól tudja azt, hogy ami áll az egész országra, az különösképen áll a Tiszántulra. Agrárország vagyunk, itt kereskedőre, iparosra és gyárosra egyformán az jó, hogyha a gazdának van pénze. A gazda költekezése, vásárlása lendítheti fel csak a debreceni ipart és kereskedelmet is, az adhat tartós és biztos jólétet a tisztviselő-osztálynak is, világos hát, ahogy azon kellett lennünk: ezen a jó termésen, amelyet értékesitővé az tesz, hogy az amerikai buza ezidén nem jelenhetik meg az európai piacon, a gazda keressen és ne néhány spekuláns.

A gazda bevásárlásai révén juthat el csak a debreceni kerskedőhöz és iparoshoz a pénz, de egy fillért sem kapunk vissza az által, hogy néhány spekuláns és néhány bank, valamint a külföldi nagy buzavásárló érdekeltségek kezébe kerül a később jó árakat elérő buzán a haszon.

A debreceni gazda persze csodálkozhatott azon, hogy miként szállhat szembe egy vidéki ujság ugyszólván az egész magyar sajtóval? Hogy történhetik az, hogy mi látjuk, hogy a buza ára fel fog menni s van merszünk és felelősséget vállalni készségünk, azt ajánlani a gazdának: ne adja el buzáját, várja meg azokat a magasabb árakat, amelyek később egészen bizonyosan kialakulnak? Most, amikor már felelős személy, a földmüvelésügyi miniszter maga is azt mondja, hogy tartsa a gazda buzáját, ne adja el most, várja meg a bizonyosan eljövő jobb árakat, azt hiszem, feleletet adhatok erre a kérdésre. — Nem kellett hozzá jós tehetség. Nem kellett hozzá zsenialitás, hogy meglássuk a buzára rövidesen eljövő jobb konjunkturát. Láthatták ezt a magyar sajtó más lapjai is, amelyek eddig következetesen rémhirekkel tömték a gazdát, arra késztetve, hogy egyszerre dobja piacra itt mindenki buzáját.

Nem kellett hozzá más, csak becsületesség, amely az igazat irja meg a gazda érdekében s nem hagyja magát sem kartelltől, sem bankoktól, sem buzavásárló érdekeltségektől megvesztegtni, hogy pánikot csináljon, magával a gazdával veresse le a buza árát.

Mert igen könnyü az: milliókat keresni,

ha rászán az ember néhány trettina-tizezrest, hogy egyszerre piacra dobassa a bolond gazdával minden buzáját s az előre lekötött jó ár mellett ugy lenyomni a buzaárakat, hogy tetszés szerint lehessen fokozni a keresetet egymillió métermázsánál négymillióra, ötmilióra, hatmillióra.

Nem tünt fel a magyar gazdának, hogy a buza ára egy hónap alatt harminc százalékkal esett? Miért? Hát egyszerüen azért, mert most végre nagyobb buzaárakra volt kilátás a világpiacon s a kiméletlen, kegyetlen, évek óta kiéhezett gabonaspekuláció most betegre akarja keresni magát. De jó volna a magyar sajtó sok trettináján kersztül eljutni ezekhez az érdekeltségekhez.

De nézzük csak, hogy mik azok a legujabb adatok, amelyek a magyar földmüvelésügyi minisztert is arra birták, hogy a mesterséges pánikhirekkel szemben a gazda pártjára álljon s figyelmeztesse arra: ne adja el ezeken az alacsony árakon buzáját, mert később jobb ára lesz a most annyira lebecsült terménynek?

Ami az európai hireket illeti, ezekre nem kell sokat adnunk. Termett buza, szépen, Európában is és sok behozatalra szoruló ország egyszerre azt hirdeti, hogy ő maga is exportálni fog. Ezeket a hireket nem kell tulságosan komolyan venni. A vevő mindig szivesen mondja magáról, hogy nincsen az árura szüksége s csodálatos, hogy a „nagy buzaexportőrré előlépett" Németország millió mázsa számra veszi ma is a buzát. Az első őszi hónapokra persze, hogy mindegyik buzavásárló állam el van látva. Később azonban mindegyik vásárolni fog. De nem lesz kitől mástól venni, mint az európai termelő államoktól,, mert amerikai buza az idén nem töri le Európában az árakat.

Mert mig Európában bő a buzatermés, addig Északamerikában határozottan gyenge és ez adja meg a döntő lökést az irányzat kialakulására.

Az Egyesült Államokban augusztus 1-ével kibocsátott hivatlos becslés csak 517 millió bushel buzáról beszél a tavalyi 727 és a két esztendővel ezelőtti 900 millió bushellel szemben. Állitólag 35 éve nem termett az Egyesült Államokban oly kevés buza és zab, mint az idén.

Az idei termés nem lesz elegendő az Unió belföldi szükségletének ellátására és igy előreláthatólag a felhalmozódott készletek felét, mintegy 350 millió bushelt magában az amerikai Egyesült Államokban fognak elfogyasztani.

A tengeri hozamát is csupán 2273 millió bushelra becsülik a mult évi 2908 millió bushella szemben, pedig már tavaly is katasztrófálisan rossz volt a tengerentul a kukoricatermés. Kanadában sem jobb a hozam. Juniusban még azt remélték, hogy 430 millió bushel buzát fognak aratni, a legujabb becslések szerint azonban a hozam legfeljebb 200—250 millió bushelra tehető.

Nem jelenti persze ez azt, hogy a világ egész buzaszükséglete nem lesz fedezve. De azt egészen bizonyosan jelenti, hogy igen kevés lesz a felesleg s ennek folytán emberségesebb árak fognak kialakulni. Mármost: a magyar gazdának azon kell lennie, hogy ezek az emberségesebb árak hozzánk is eljussanak. Mert

lehetetlen az, hogy nálunk hét pengő legyen a buza ára, amikor Amerikában 18, Csehszlovákiában 20, Romániában 12 stb.

És lehetetlen mindez közvetlen a küszöbén az általánosan, világszerte bekövetkező buzaáremelkedésnek. Akármilyen kis állam vagyunk, akármenynyire ki van szolgáltatva kartellnek és bevásárlónak a magyar gazda, nem szabad engednie, hogy az orránál fogva vezessék s kiszedjék a hasznot a zsebéből a magyar buzapiac vámszedői.

Thury Levente.

❖❖❖

A miniszter megengedte, hogy az állatokat lábon hajtsák el a hortobágyi vásárról.

Ismeretes a debreceni gazdák panasza, hogy egy ujabb földmivelésügyi rendelet a hortobágyi hidi vásár sikerét veszélyezteti, mert ez az állategészségügyi érdekekből kiadott rendelet nem engedi meg, hogy a kereskedők lábon hajtsák el 30 kilométeren tul is az itt megvett állataikat. Már pedig éppen az állatkereskedők a legnagyobb vevők s ők vasuton nem vihetik az állatokat, mert vásárról vásárra járnak. A Gazdasági Egyesület ezért felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez, kérve ettől a rendelet felfüggesztését a hortobágyi vásárra vonatkozóan, amely szeptember 5-én lesz. A miniszter a kifejtett okokat mérlegelte s a kérést teljesitette, amiről a következő táviratban értesitette Debrecen várost is:

„A Gazdasági Egyesület kérelmére megengedem, hogy Hortobágyon idei szeptember 5-én tartandó őszi állatvásárról állatkereskedők ott vásárolt állatokat 100.000—1932. itteni rendeletben előirt feltételek betartása mellett harminc kilométernél nagyobb távolságra rendeltetési helyükre lábon elhajthassák, minthogy rendeltetési helyeket engedélyről értesiteni kell. **Földmivelésügyi miniszter.**"

KOLLMANN FERENC
VIZVEZETÉK SZERELŐ
műhelyét Csokonai u 5 sz. alá helyezte

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

Házasság

Elvált
asszonyka állásban, butorral izr. élettársat keres. „Fiatal" jeligére. 165

Levelezés

Legnagyobb
nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főuccán.

Békéscsaba.
Nem birom tovább, rövidesen hazamegyek. Ne irjon többet. 2758

Betöltendő állás

Vidéki
varodába perfekt varrónőt felveszek Baráth, Csapó u. 28. 1595

Elsejére
mindenest jó bizonyitványokkal uriházhoz felveszek. Főzni tudjon. Jelentkezni délelőtt vagy délután 3—4-ig. Komlóssy ut 56. 2767

Jó bizonyitvánnyal
perfekt szakácsnő szobaleány mellé Budapestre felvétetik. Jelentkezni Széchenyi ucca 47. 1589

Keresek
gyermekekhez, varrásban jártas német vagy magyar kisasszonyt. Hid u. 12. 156

Himzőnő
elsőrendü, házmester, gyermektelen, jelentkezzék nyolctól kilencig. Bethlen ucca hatvanegy. 2749

Házmester
gyermektelen, kommenciós kocsis felvétetik. Széchenyi ucca 31. délután 1—2-ig. 1591

Keresek
ügyes mindenes leányt, aki főzéshez ért. Poroszlay ut 38. 2743

Mindenest
hosszu bizonyitványokkal keresek elsejére. Dr. Sebestyénné, Szent Anna u. 35. 1602

Kommenciósnak
jó munkást, ki a szőlőhöz és némileg a kertészethez ért, felveszek. Homok ucca 72. 2777

Szódavizüzemhez
megbizható nőtlen férfi mindenes kocsisnak felvétetik. Márton Kálmán u. 4. Nánássy. — Nyilas telep. 1549

Gyors-
és gépirásban teljes jártas gyakornokot keres biztositó társaság. Ajánlatokat „Szorgalom" jeligére a kiadóba. 1605

Házmesterpárt
esetleg magános asszonyt felveszek. Tisztviselőtelep. Bornemissza ucca hat. 2723

Felvétetik
lisztüzletbe ügyes segéd. Deák Ferenc u. 22. 1604

Működvelő
társulat szervezése. Működvelő urak jelentkezzenek. Ugyanott szakszerü szinészképzés, szinpadi tánc. Leveleket pontos cimmel „Thália" jeligére kiadóba. 2739

Egy
cipész texes segéd felvétetik. Olajütő 81. Rimóczi. 1603

Főzni
tudó bejáróleányt keresek, ki takaritást vállal. Központi egyetem, főkapus. 2735

Tüzifa
jártas ügynököt felveszek. Asztalos fatelep, Boldogfalva u. 3. 168

Házmesternek
szeptember elsejére gyermektelen középkoru házaspárt keresek Hatvan ucca 4/b. 2695

Segéd-
és tanulóleány fölvétetik Spitz Irén varrodájában, Rákóczi 9. 1610

Jó bizonyitvánnyal
rendelkező zsidó szakácsnő vidéki uri házba kerestetik. Jelentkezni Kardos Svetits-bérház. 1573

Tanulót
teljes ellátással sütődébe keresek 17 éven felülit. Klein sütőde Hajduhadház. 1525

Mindenes
főzőnő német leányt 8 éves leánykámhoz szeptember 15-re keresek. Both ezredesné, Meszena ucca 12. 2699

Jól képzett
szerény igényü komenciós fiatal kis családu kertészt bármikori belépésre keresek, aki maga is szorgalmasan dolgozik és főleg virához, virág korai hajtatásához és zöldséghez ért. Fizetés megjelölésével bizonyitványmásolatokat kérek, melyeket visszsza nem küldök. Liptay László, Jéke, u. p. Kisvárda. 2774

Szikvízgyárba
töltőfiu felvétetik, Csokonai u. 31.

Szakácsnőt
keresek szeptember 1-re, aki kifogástalanul főz. Miklós ucca 51. A-1

Takaritónő
jó bizonyitvánnyal a délelőtti órákra kerestetik. Vass zsáküzlet, Piac u. 6. 1614

Mindenes
szakácsnőt éves bizonyitványokkal keres háromtagu család. — Ugyanott német kisasszony két leányka mellé felvétetik. Jelentkezni délután 3—4 között. Fogászati rendelő, Szent Anna u. 25. 2715

Privát
bejárónőt, ki szépen mos és vasal, felveszek. Késes u. 64. Jelentkezni d. e. 9—10-ig. A-1

Jegyszedő
leányok, jómegjelenésü, intelligens, felvétetnek délelőtt 11-től 1-ig Uránia-mozinál. A-1

Állást keresők

Kaucióval
komolyabb nő állást keres. Cim a kiadóban. 1601

Perfekt
német nevelőnő — délelőtt vagy délután német társalgásra elvállal gyermekeket. Cimet kiadóba kéri. 1572

Kifutónak
ajánlkozik, jó családból való leány. Cim a Független Ujságnál. 151

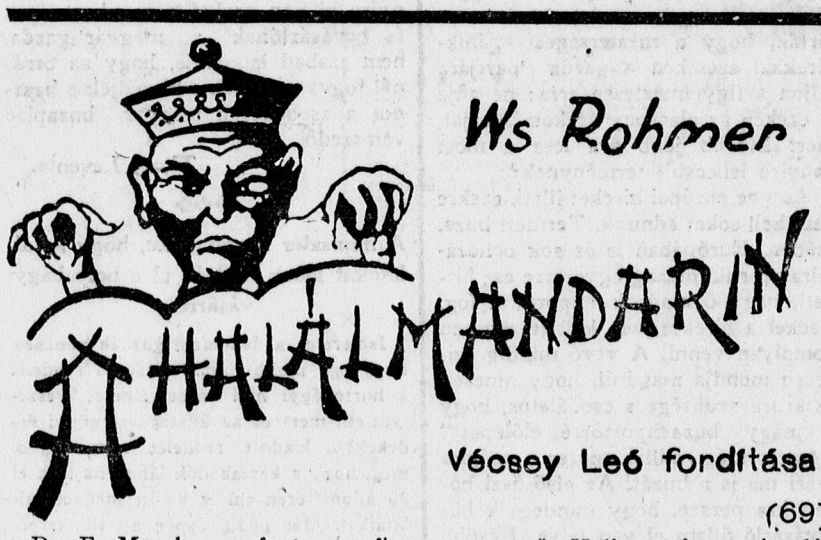

Vécsey Leó fordítása

(69)

Dr. Fu-Manchu megfogta a fiu pulzusát, akit egy perccel ezelőtt én még halottnak hittem, azután odalépett a magas üveg-állványhoz, levett egy keskeny aranyveretü palackot és abból egy mércével ellátott pohárba néhány cseppet öntött valami sárgaszinü folyadékból. Kimeredt szemmel figyeltem minden mozdulatát és láttam, hogy milyen magasra emelkedett a folyadék a pohárban. Azután elővett egy fecskendőt, ismét Aziz fölé hajolt és injekciót adott neki.

Ekkor valóra vált egyszerre mindaz a csoda, amit erről az emberről hallottam s olyan félelemmel, amit minden orvos érzett volna, aki előzetesen megvizsgálja Azizt, — igen, félelemmel gondoltam arra, hogy ez az ember varázsló. Mert amint lélegzetvisszafojtva figyeltem, a halott életre elevenedett! A sápadt arcot elboritotta az élet pirja . . . a fiu megmozdult... feje fölé emelte kezeit . . . azután a kinai doktor által támogatva, felült a kereveten!

Fu-Manchu megérintett valami rejtett csengőt. Utálatos sárga ember lépett be, hosszu sebhellyel arcán és egy tálcát hozott. Azon egy csészében valami gőzölgő folyadék volt, valószinüleg leves, azután cakes és egy pohár vörös bor.

Amint a fiu, oly természetesen, mintha csak rendes alvásból ébredt volna fel, elfogyasztotta az ennivalót. Karamaneh szeliden kivonszolt engem a folyosón át abba a szobába, ahová először beléptünk. A szivem vadul dobogott, amint a kis selyem-majom ugrándozva elment mellettünk és gazdája keresésére indult.

— Látja, — mondta Karamaneh reszkető hangon, — nem halt meg! De Fu-Manchu nélkül halott lenne. Hogy hagyhatom el őt, amikor Aziz élete az ő kezében van?

— Meg kell szereznie nekem azt az üveget, vagy legalább is valamit a tartalmából, — mondtam. — De mondja meg nekem, hogyan hozza őt ebbe a tetszhalott állapotba?

— Ezt nem mondhatom meg, — felelte. — Nem tudom. Valami van abban a vörösborban. Egy óra mulva Aziz ismét olyan lesz, amint amilyennek most látta őt. De nézzen ide. — Felnyitott egy kis ébenfaládát és elővett egy fiolát, ami félig telve volt éppen olyan sárga folyadékkal.

— Helyes! — mondtam és zsebembe rejtettem az értékes üveget. — Mikor lesz a legalkalmasabb az idő arra, hogy elfogjuk Fu-Manchut és életre támasszuk az öccsét?

— Majd tudatni fogom, — suttogta és felnyitva egy ajtót, sietve kivezetett a szobából. — Ma este elmegy északra; de ma este nem szabad eljönnie! Gyorsan! Gyorsan! Gyorsan! Menjen itt a folyosón végig! Minden percben hivhat engem!

Tehát zsebemben egy fiolával, amelyben olyan folyadék volt, ami ismeretlen a nyugati tudomány előtt, még egy hosszu, utolsó pillantást vetettem Karamaneh gyönyörü szemeibe, kimentem a keskeny fasorba és ennek a rejtélyes háznak különös levegőjéből kikerültem a Themse párás partjára.

XL. FEJEZET.

A vakmerő sugallat.

A házat késlekedés nélkül meg kell támadnunk, — mondta Smith. — Most biztosak vagyunk benne, hogy a szövetségesünk.

— De meg kell tartani a neki tett igéretünket — szakitotta félbe.

— Te megteheted ezt Petrie, — felelte barátom. — Engem azonban csak az érdekel, hogy dr. Fu-Manchut elfoghassam, — tette hozzá komoran.

Fel és alá járkált a szobában, olyan szorosan tartva pipáját a fogai között, hogy izmai szegletesen duzzadtak ki az állán. Bronzbarna bőre még jobban kiemelte világos-szürke szemeinek fényességét.

— Minden kinlódásunknak mi a legnagyobb eredménye eddig? — kérdezte hirtelen, hátrafordulva felém. — Az, hogy Karamaneh, bár ő volt a doktor leghübb, legerősebb fegyvere, egy nap ellene fordul. Ez a nap elérkezett.

— Meg kell várnunk, mig üzenetet kapunk tőle.

— Jó.

A kandallóba kiverte pipája hamuját.

— Van valami sejtelmed, hogy mi lehet és milyen lehet az a folyadék, amit a fiolában hoztál? — kérdezte.

— Fogalmam sincs róla. És egy csöppet sem pazarolhatok el belőle, hogy megpróbáljam analizálni.

Nayland Smith ismét megtömte pipáját.

— Nincs nyugtom, Petrie, — mondta. — Minden idegem vibrál, hogy munkába kezdjek Pedig... elég egy elhamarkodott lépés és...

Rágyujtott pipájára és némán nézett kifelé az ablakon.

— Természetesen magammal viszek majd egy injekciós-tüt, — magyaráztam neki.

Smith nem válaszolt.

— Óh, ha tudnám annak a kábitószernek az összetételét, ami azt a tetszhalált idézi elő, a hirnevem tulélné a hamvaimat, — folytattam.

Barátom még mindig nem fordult meg. Csak hirtelen hátraszólt:

— A leány azt mondta, hogy Fu-Manchu a borba tesz valamit?

— Igen.

(Folytatjuk.)

Megbizható
német kisasszonyomat, ki 10 éves kisfiam mellett évekig volt, szépen kézimunkázik és varr, ajánlom uricsaládokhoz gyermekek mellé. Dr. Padrat Kálmánné, Békéscsaba. 2764

Érettségizett
24 éves keresztyén fiatalember vagyok, két félévet jogot hallgattam, jobb családból származom, ezuton próbálok állást szerezni. Bármilyen irodai munkát vállalok s hiszem, hogy hasznositani tudom magam. Igényeim szerények, mondhatnám: nincsenek. Címemet megmondja a kiadóhivatal. 154

Egy
német idősebb nő, aki a magyar konyha szerint is kitünően főz, magános urnál vagy urnőnél állást keres. Cim: Bartroff Erna Debreceni Független Ujság. 148

Órabérért
könyvelek és oktatok, kereskedőket is gyorsan és biztosan vezetek be amerikai Hintz, Evolut könyvvitelbe is. — Ajánlatok: „Felmondás nélkül" jeligére. 139

Egy
idősebb német nő házvezetőnői állást keres uradalomban vagy nagyobb gazdaságban. Magyarul és németül beszél. Ajánlatokat a Debreceni Független Ujság kiadójába kéri. 149

Nyiregyháza
és vidéke vevőkörök látogatásait inkasszót vagy más bizalmi megbizatást megfelelő feltételek mellett vállalok. Schütz Jenő nyug. tanácsos Nyiregyháza ujszőlő. 2725

Üzletek

Takarmány
és tüzifa üzlet azonnal átadó. Értekezni: Pacsirta ucca 53. sz. 1584

Jó forgalmu
füszerüzlte átadó szeptember 15-re. Biztos megélhetés. Létay 1. Tégláskert. 1598

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Kiadó
füszerüzlet berendezéssel, lakással. Társat keresek hentesüzlethez 1000 P-ig. Nyulas, Branyiszkó ut 5. 1618

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) kiadó november 1-ére Csapó ucca 10. szám alatt. Értekezni az udvarban. 152

Kiadó
kisebb-nagyobb üzlethelyiségek cipésznek, mészárosnak kiválóan alkalmasak. Goldmann, Külsővásártér 13. 1607

Kiadó
Piac ucca 70. szám alatt azonnal elfoglalható 2 üzlethelyiség, egy udvari kis mühely és egy 2 szobás, fürdőszobás lakás. A József kir. herceg ucca 30. sz. alatt, egy uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás és egy 2 szobás udvari lakás. Érdeklődni lehet: Piac ucca 70., házfelügyelőnél. 2652

„Korona"
vendéglő éttermeivel együtt kiadó. Értekezni Kut 110., Nyomtató 16. 1611

Hajduböszörményben
a polgári kövesut mentén legforgalmasabb országut mellett, városszélhez fél kilométer, régi bevezetett Szeles nevü korcsma, 6 szoba, 2 konyha, kettős pince, 2400 négyszögöl földdel jogfolytonossággal eladó, vagy bérletbe kiadó. Értekezhetni a Szeles-korcsmában. 2765

Üzlethelyiség
és egyszobás ucai lakás — Batthyány ucca 1. alatt kiadó. 2752

Üzlethelyiség
nagy kirakattal piacnal, jelenleg lisztüzlet, Csapó 41. Értekezni: Szent Anna 7. 2789

Kiadó lakás

Szép
szoba fél konyhával szeptember 1-re kiadó. Nemzetőr ucca 3. 1617

Kiadó
központban uccai parkettes szoba 1 vagy 1 személynek, esetleg ellátással diákoknak is. Cim a kiadóban. 2724

Uccai
szoba, konyha, speiz elsejére olcsón kiadó. Butorozott szoba teljes ellátással is kiadó. Csokonai 15. 169

Szent Anna 64.
alatt háromszobás, fürdőszobás nyugalmas udvari lakás azonnal kiadó. 2713

Kétszobás
uccai urilakás teljes komforttal azonnalra kiadó. Piac u. 59. 1608

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Szeptember
1-re szoba, konyha, speiz, fáskamra kiadó. József kir. herceg ucca 75. 1613

Kiadó
különbejáratu uccai butorozott szoba 2 személyre. Kazinczy u. 23. szám, balra az udvarban, 3. ajtó. A-1

Háromszobás
modern lakás mellékhelyiségekkel parkban szept. 1-re. Széchenyi ut 18. 1612

Ház
5 szobás modern lakással kerttel házmester lakással kiadó novemberre. Tisztviselő telep Bornemissza u. 6. 2224

Novemberre
földszinti uccai négyszobás uri lakás és udvari háromszobás, fürdőszobával kiadó. Arany János 20. 1464

Butorozott
lakás szoba, előszoba, fürdőszoba szeptember 1-től Magoss György-tér 14. alatt kiadó. 2670

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba, fürdőszobahasználattal olcsón kiadó. Sas ucca kettő, szinháznál. 1566

Kiadó
vágóhid mellett 3 szobás villalakás, 1 hold földdel, melyben 2 hold teljes termében levő szőlő 2 hold szántó. Értekezhetni Gazdák Bankjába. 2762

2 gerendás
kis szoba, konyhás 22 pengőért kiadó. Csokonai 32. 1551

Kiadó
egy háromszobás modern lakás novemberre. Szent Anna 22. 2649

Kiadó
külön butorozott szoba teljes ellátással, diákok részére nyolcadik reálista fiam tanulásban elősegit. Csapó u. 25. ajtó 3. 1563

Szépen
berendezett szoba vármegyeház mellett különbejárattal nagyon olcsón kiadó. Ugyanott perfekt németül tanulhat. Piac ucca 56. német tanárnőnél. 1624

Egy
szoba, konyha lakás kiadó. — Miklós u. 38. 164

Csinosan
butorozott különbejáratu szoba kiadó. Iskola ucca 8. A-3

Piac u. 10.
háromszobás erkélyes, Bethlen 23. háromszobás, fürdőszobás, Vargakert kétszobások. 158

Különbejáratu
szoba és ksi szoba ellátással is kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 2722

Légfütéses
különbejáratu csinosan butorozott szoba Batthyány uccai városi bérházban kiadó. Értekezhetni Jakabovits Henrik Széchenyi ucca 49. 1568
vas, kedd, cs

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Uccai
három szoba, előszoba, fürdőszoba, pincekonyhával novembertől kiadó. József kir. herceg ucca 50. 1468

Légfütéses
butorozott szoba különbejárattal kiadó, ellátással is. Iparkamara III. em. 5. 1542

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

Különálló
különbejáratu butorozott szoba átutazóknak napokra is kiadó. Pacsirta 11. 2738

Központban
különbejáratu butorozott szoba egy, esetleg két személy részére kiadó. Cim: Kossuth u. 2., trafik. 2615

Kiadó
modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Különbejáratu
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

Uccai
4 szobás lakás mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. — Varga 29. 2742

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba. Batthyány ucca 5. 2780

Egy
szoba, konyha, speiz, disznótartással kiadó. Nagyvárad ucca 16. 1592

Különbejáratu
uccai szépen butorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. — Arany János ucca 14., emelet. 1553

Különbejáratu
butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. Hatvan uca 24., keresztépület. A-1

Kiadó
szoba, konyha, speiz, mosókonyha mellékhelyiségekkel Teleki 32. 2747

Kiadó
csinos uccai szoba, konyha, udvari szoba, konyha. Nyugati u. 34. 2788

Különbejáratu
uccai butorozott szoba Dérimuzeum közelében kiadó. Cserepes u. 4. 233

Két
szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Csemete u. 15. 2775

3 szobás
modern uccai lakás november 1-től kiadó. Vigkedvü Mihály u. 12. 1593

Kiadó
modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16., Alföldi palota. 2161

Különbejáratu
butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Hatvan ucca 3. sz. II. 5. 1562

Kiadó
udvari lakás, 3 szoba, konyha mellékhelyiségekkel novemberre. Darabos ucca 22. 2741

Küülönbejáratu
butorozott szoba parkirozott udvarban esetleg ellátással azonnal kiadó. fürdőzőknek is). Rákóczi ucca 35. Ugyanott nagy butoroztt szoba három diák részére. 1590

Uccai
3 szobás lakás fürdőszobával kiadó. 1 darab ajtó eladó. Vigkedvü 54. A-1

Kiadó
szoba, konyha, fáskamara, sertéstartás megengedve, szeptember 1-től. Diószegi ut 20. 1587

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba 1—2 személyre kiadó. Arany János 28.

Egy
világos udvari szoba, konyha, speiz 1-ére kiadó. Erzsébet 35. 2759

2 szobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel csendes udvarban kiadó. Gázfőzővel ellátva. Szent Anna 34. 2753

Háromszobás,
fürdőszobás, kétszobás, konyhás udvari lakás, valamint borpince Piac ucca 56. alatt kiadó. 2751

Két
szoba, előszobás, modern emeleti garzonlakás kiadó. Maróthy György u. 5. 2751

Csinosan
butorozott szoba közel egyetemhez, villamoshoz, különösen egyetemi hallgatóknak alkalmas. Andaházy ucca 3., vagy Fürdő ucca 5. Márton. A-1

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel kiadó novemberre. Kossuth 55. 1620

Kiadó
egy-kétszobás lakás villanyvilágitással, teljesen ujra festve. — Külsővásártér 9. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 2161

Kétszobás
kisebb udvari lakás elsejére kiadó. Vörösmarty u. 24. 1621

Kettőszobás
csinos udvari lakás csendes udvarban Kölcsey uccában szeptemberre kiadó. Értekezni Szappanos ucca 22. 2765

Kiadó
modern 4 szobás szép tiszta parkettes lakás. Csapó 59. sz. 2773

Tisztviselőtelep
Forgács ucca 14. két szoba, konyha, speiz, előszoba és kerthelyiség kiadó november 1-re. 2769

Ház
5 szobás modern lakással, kerttel, házmesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, — Bornemissza u. 6. 2224

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha, speiz. Postakert, Gyár ucca 6-B. 2579

Különbejáratu
uccai butorozott szoba magános urinőnek kiadó. Baross u. 16. 2784

Uccai
kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. — Hajó 9. 2782

Lakást keresők

Modern
egyszobás lakást keresek. Ajánlatokat „Belváros" jeligére kiadóba kérek. 1597

Lakást keresek
október 1. vagy 15. napjára 2 vagy 3 szoba száraz féregmentes konyha, kamara, pince, villany, vizvezetékkel, városházától nem nagyon messze csendesebb uccában. Egy öreg házaspárpár, nyugdijas ref. lelkész nőtlen fiokkal magunk óhajtanánk lakni egy családi házban vagy legfeljebb egy szolid családdal egy udvarban. Havonként pontos fizetés. Havi vagy évi lakbér, ucca, házszám megjelölésével. Ajánlat ref. lelkészi hivatalhoz Kötegyán Biharmegye szeptember 8. napjáig. 2721

CSAPÓ UCCA
elején mielőbbre füszerüzlet céljára alkalmas ucca 100 m² nagyságu helyiséget keresünk. Esetleges átalakitást költségünkre eszközüljük. Ajánlatokat: „Füszeráruház" jelige alatt a kiadóba kérünk. 1571

Kertes
villát vagy kertes házat 4—5 komfortos szobával keresek novemberre. iCm a kiadóhivatalban. 2731

Kettőszobás
lakást keres kerttel magános udvarban állami tisztviselő. — Cim: Hüvelyes u. 7. A-3

Gyermektelen
tisztviselő keres 2—3 szobás komfortos lakást. Armegjelöléssel cimet Üzletvezetőség kapusánál kérem leadni. 2776

Ingatlan

„Villatelkek"
egyetemi sportpályával szemben olcsón eladók. Guha Piac ucca 59. 1599

Piac
uccán nagytelkü ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Eladom,
elcserélem házamat kisebb telepi vagy kertivel. Kut u. 18. 170

Központi
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2226

Negyedrész
ház eladó, egy szoba, konyha, speiz, külön klozet. Csokonai u. 1. 1564

Kétszobás
lakás gyümölcsössel, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 1405

Eladó
négyszobás komfortos, téglából épült ház parkirozott udvarral. Csemete ucca 11. Megbizva: Hauberger ingatlaniroda, Nyiregyháza. 2787

Eladó
három szép házhely kiparcellázva, jutányosan. Bezerédy ucca 15. Köntöskert. 2781

Adómentes
háromszobás, előszobás, külön szoba, konyhás családi ház — nyárikonyha, villannyal, vizvezetékkel, háromszázas gyümölcsösкerttel Vénkertben, Sinay 33., eladó. 2785

DIENES JOZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetitő irodája, Füvészkert ucca 16.

Eladó
a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, télen is lakható há zvan. Érdeklődni lehet a Debrecni Első Takarékpénztárnál. A/1

Eladó ház
Olajütőbe bevezetett kenyérüzlettel nagyon olcsón. Értekezni Pacsirta u. 53. 1585

Eladó ház
300 négyszögöl telekkel külön gazdasági udvarral, gyümölcsös kerttel 7 egy szoba, konyhás lakás 1200 P bérérték. Lakások mind kiadva. Átvehető teher. Hadházi ucca 7. Értekezhetni Kossuth ucca 2. trafik. 2721

Kis
családi ház olcsón eladó. Diószegi ucca 16. Árpádtér. 2729

13 hold föld
létai uton, Fancsika 48. számu tanya bérletbe kiadó. 2740

Kiadó
város alatt 3 alj jó föld fels buza és rozsnak. Értekezhetni Gazdák Bankjába. 2761

Kiadó
bérbe város alatt 30 holdas tanyásbirtok. Értekezhetni Gazdák bankjába. 2763

Fáy dülő
4. sz. alatt 58. háromnegyed kat hold és a Veréb dülő 38. sz. alatt 4 kat. h old tanyásbirtok f. évi október 1-től haszonbérbe adó. Ajánlatok a debreceni ref. kollégium jegyzői hivatalába adandók be. Feltételek ugyanott megtudhatók. 2754

SAMU JÁNOS
ingatlanforgalmi iroda tulajdonos hirdetései: Eladó földek: Cserén a Szatai-iskolánál 25. Halápi állomásnál 20. Kisszepesen 22, 5. Ondódon 30, 15, 4, 21, 10. Ebesen 30. Kösülyszegen 25. Elepen 20. Macson 50, 20, 11. Derecskén 30, 60. Bellegelőn 6, 12, 7. Házak: Itt egy csoda dolog, az emberek el sem hiszik, hát pedig ez igy van! A Boldogfalva ucca 24. számu nagytelkü házat egyszer kettő, egyszer egyszobás lakásokkal az első jelentkezőnek 4500 pengőért eladjuk. Márton Kálmán ucca 42. háromszor egyszobás, 2500 P. Felével átvehető. — Kabar ucca 9. Wesselényi ucca 89. Boldogfalva 21. Apafiy ucca 69. Hungária ut 4. Csillag ucca 48. Teleki ucca 42., adómentes uriház. Oláh Károly ucca 10. Kiss ucca 7., adómentes. Herczeg ucca 7. Megbizott: **Samu János**, Hunyadi ucca 24.

Czeizing-telep
melletti Koszorus-tanya bérbeadó. Hatvan u. 3. 1623

Eladó
három szép házhely kiparcellázva, jutányosan. Bezerédy 15. Köntöskert. 2783

Eladás

90 mázsás
tengerigóré eladó. Füvessy-féle kutszivattyu eladó. Nagy üsthház üsttel eladó. Nyil ucca 4. 1600

Füszer komplett
berendezés olcsón eladó. Szathmáry József Vigkedvü Mihály ucca 42. 2756

Komplett
fehér hálószobabutor, garantált tiszta, 120 pengőért eladó. Megtekinthető délelőtti órákban. — Arany János u 63. 1609

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Használt
hálószoba butorok, lámpa, függöny stb. eladó. Hatvan u. 1. sz. III. em. 35. ajtó V. lépcső. A/1

Tisztán
kezelt fölözetlen tej kapható és megrendelhető. Vigkedvü M. u. 39. 2746

Monet
Golyon O. H. V. szóló motorkerékpár prima állapotban eladó. Cim: Bosch-lerakat, Debrecen. 2748

Biedermayer
igen szép asztal olcsón eladó. Késes u. 64. A-2

Mérlegek,
sulyok hitelesitve, takaréktüzhelyek felelősséggel nagy választékban kapható. Kigyó uca 57. 1586

Gramofon
művészlemezek, száz darab, olcsón eladó. Simonyi ut 9. 2786

Pianino,
szalongarnitura, — járgányos szecskavágó, kettes eke eladó. Teleki 14. 2771

Egy
háló, egy szalongarnitura, konyhaberendezés eladó. Hajnal u. 21. 2772

Egy
félangol gyermekkocsi, siffon, ágy, éjjeliszekrény eladó. — Nyomtató 3., jobboldal. 2770

Felülvezérelt
500-as H. R. D. és egy 175-ös Puch eladó. Barth, Salétromlaktanya. 2776

Kitünő
angol 350-es Calthorpe motorkerékpáromat sürgősen eladom. Bethlen ucca 33. 2764

Gyorsteherautó,
másféltonnás, jutányos árért eladó. Postakert, Gyár u. 5. szám. 2768

Zongora
250 P, pianino, uj, 600 P eladó. Piac u. 42., ajtó 13. 1577

Két
darab 200 ccm. DKW és egy 175 ccm. Exelsior motorkerékpár olcsón eladó. Megtekinthetők: Péterfia 26. 1622

Eladó
különböző, primakövü brilliáns ékszerek. Gyürük, fülbevaló és brostü. Cim a kiadóban. 1594

800 oldalas
„Szakácsművészet" cimü könyv eladó. József kir. herceg ucca 2., fodrászüzlet. 2659

Réz- és vaságyak,
szekrények, villanylámpák, — fayence mosdók olcsón kaphatók: Ferenc József ut 69. 1560

Fehér
háló butor, ótengeri, árpa, rozs, emelőgép eladó. Homok 50. 160

Feles
cselló eladó. Nyil ucca 15. 2608

Háló
keveset használt jutányos áron sürgősen eladó. Emerich u. 4. Nyilastelep. 166

Jókarban
lév- cserépkályhák eladók. Dr. Fischer, Csapó 54. 1578

Butorok,
berendezési tárgyak eladók. — Miklós ucca 33. délután, első lépcső. 1583

Garderob szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsóen eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Magyar
perzsaszőnyeg, 160x250 eladó. Kar u. 13. 2728

Juhász
pulikutyakölykök eladók. Cim a kiadóban. 2737

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Olcsó tüzifa.
Nyári főzésre igen alkalmas tüzifa, amig a készlet tart, mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasábban és felvágva Erdélyi tüzifa- -és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

Tejszeparátorok,
kertilócák, fürdőkádak, nyugágyak, mézbödönök, műlépek, akváriumok Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2653

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Angol
setter, fajtiszta, pedigrés, gyönyörü háromhónapos eladó. — Cim kiadóban. 2788

Vétel

Veszek
minden mennyiséget fél literes fehér tokaji és literes bordoi formáju üvegeket Frischmann Piac 19. 1565

Veszünk
1 pengős és fél pengős regényeket Aczél antiquárium, Széchenyi u. 2. 1352

Ugorkás,
befőttes, paradicsomos üvegek legolcsóbban. Árpádtér 17. uj üzlet. 1582

Cserépkályhát,
jó állapotban lévőt megvételre keresek. Cimet ármegjelöléssel „Cserépkályha" jeligére Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. A-3

Patkányfogókutyát
foxit keresünk megvételre azonnal Maróthy György 24. 2712

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Boroshordókat
150-től 200-ig veszek. Homok u. 105. A-1

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Galambot,
1 darab barna török, 3 darab tiszta fehér angolbegyes nőstény galambot veszek. Csak szép, nagy példányokat. Rákóczi ucca 50., balra 3. ajtó.

Boroshordót
veszek, valamint szőlőprést. Érdeklődni: Csók ucca 3. 2733

Oktatás

Iparmüvésznövendékeket
külön- és csoportórára elvállall Biró Erzsébet, Kossuth 22. sz. 1364

Szabást-varrást
tanulhatnak urilányok és asszonyok dr. Balázsné nőidivatszalonjában, Hunyadi 24. 1615

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Tante Hanna
magánjátszó otthona szeptember 3-án megnyilik. Felvétel naponta 9—12. Simonffy 32. 1567

Zongorázni tanulók figyelmébe!
Zongorázni tanitók kezdőket és haladókat jutányosan nagy gyakorlattal, kivánatra slágereket és magyar nótákat is. Cim a kiadóban. 163

Ellátás

Pensió
Simonyi ut 11. Szobák ellátással kiadók. 1606

50 pengőért
teljes ellátást ad zsidó család. Levelekt „50" jeligére a kiadóba. 1596

Uri család
jutányosan elfogadna izr. lánykát, fiut teljes ellátásra. Hatvan ucca 31. keresztépület. 1493

Középiskolás
leánynak teljes ellátást ad uri család méltányos dijazásért. — Zongora van. Hatvan u. 64. sz. uccai lakás. 145

Intelligens
izr. családnál egy leánykát teljes ellátásra elfogadunk. Burg Sámuel, Mester u. 39. sz. 1619

Uricsalád
teljes ellátásra, esetleg különszobával elfogad diákot vagy diáklányt. Piac u. 77., II. em. 8., keresztépület. 171

Teljes
ellátást adnék egy keresztény urileánynak, városi tisztviselő, házban 20 éves leányommal egy szobában lakás, fürdőszoba, zongora és német társalgás. — Cim a kiadóban. 2774

Ellátást keresők

Keresek
keresztény egyetemi hallgató fiam számára külön szobát és ellátást, lehetőleg a Péterfia uccán, vagy közelében. Cimet kérem a kiadóba leadni. 1550

Pénz

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb napi árban vesz: Balázs Bankiroda, Piac 89. 1616

Fényképezés

A Jamboreen
készült felvételével vegyen részt az amatőr fényképpályázatonó Bővebbet Berzéki fotobörze, Ferenc József ut 38., vagy Foto fényképészeti szaküzlet, Ferenc József ut 16.

Amatőrök
felvételeit tökéletesen és tüneményes gyorsan ismert árain készíti Berzéki fotoszaküzlete, Ferenc József ut 38., udvarban.

Különféle

Autószerelővel
kinek mühelyberendezése van pénzzel társulnék. — Leveleket „szakmabeli" jeligére kiadóba. 1588

Hölgyfodrászatban
Piac ucca öt alatt vas- és vizondolálás 50 fillér, hajvágás 30 és 40 fillér, hajmosás 40 fillér manikür 30 fillér. Modelleknek dijtalan kiszolgálás. 868

Kocsik
minden alakban, javitások Riesz Henrik kocsigyár Debrecen, Hatvan ucca. 1427

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy.

Jó hangu
pianinót keresek bérbe. Cim Kossuth u. 2. Trafik. 2723

Szatócsüzlethelyiséget
város belterületén azonnalra keresek. Cim kiadóban. 2745

Fővárosi
előkelő intézetnél főtisztviselői állást szerzek annak a férfinek, vagy nőnek, aki nekem négyezer pengő kölcsönt nyujt. Malom, Pusztamonostor. 2730

Megbizható
háztáspár lakást, az asszony ellátást kap az asszony kézimunkájáért. Jól főzni, szépen vasalni kell. Okmányokkal (bizonyitványok) stb.) jelentkezni Komlóssy ut 56. 2766

Ezer pengő
kölcsönért havi 300 pengő jövedelmhez juthat. Cim a kiadóban. 2755

A kiadásért felelős: **Thury Levente.**

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: **Nagy Károly és Társai** körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.